

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (1754) 1983 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 29 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Atsiliekame

Žygiuojame per gyvenimą kiekvienais savais keliais. Ir tai visą laiką. Tuo būdu įsijungiame įvairiosna sritysna, kuriomis, lyg kokiais kanalais, plaukiame vis tolyn. O tie mūsų gyvenimo kanalai yra žmogiškos prigimties ištakos — religiniai, kultūriniai, ekonominiai, techniniai ir t.t. Normaliame gyvenime tais kanalais judame vis pirmyn, tačiau sutrikusio gyvenimo atvejais sutrinka ir judėjimo tempas bei kryptis. Pavyzdžiui, išeiviskame gyvenime daug kas sutrinka, ir žengimas priekin kaipuriose srityse arba sulėtėja, arba visai sustoja. Tai esame patyrę gana plačiu mastu. Štai nepriklausomoje Lietuvoje gavome kultūrinį išsilavinimą. Tai buvo geras pagrindas visam žygiui per gyvenimą. Išeivisko gyvenimo pradžioje jautėme, kad atsineštas kultūrinis lobis buvo gana gausus ir kad jo užteks visam laikui. Deja, ilgainiui tas kultūrinis lobis ėmė dilti, silpnėti ir pajutome, kad atsirado lyg ir kažkokia tuštuma. Ir tai daugiausia dėlto, kad jo negalėjome užtenkamai papildyti. Atsineštinė kultūra pasidarė statiška, beveik neprogresuojanti, o naujo krašto kultūra atsineštinio lobia pakeisti negalėjo, atrodė svetima, skirtingos dvasios žmonių sukurta. Ir taip kultūrinis mūsų gyvenimas gerokai išseko, nustojo savo gyvastingumo.

TAIP atsitiko daugumai išeivių, kuriems teko ilgą laiką dirbti fizinius darbus įmonėse, kasyklose, miškuose ir net įstaigose. Visų pirma tie darbai išsemia žmogų fiziškai. Dirbęs aštuonias valandas ar daugiau, grįžta žmogus pavargęs, be to, randa įvairių šeimų, sveikatos ir kitokių rūpesčių. Jam lieka tik tai laiko trupiniai kitiem dalykam. Laikraštį jis dar paskaito, televizijos pažiūri, bet domėtis knygomis, literatūra, teatru, koncertais, visuomenine veikla nebėra nei laiko, nei jėgų, nei intereso. Jei retkarčiais jis ir nueina į kultūrinis parengimus, nedaug iš jų tegaua. Toks gyvenimas per tris dešimtmečius labai nualino kultūrinį mūsų tautiečių domesį. Jei ir atsineštinis kultūrinis lobis dažnu atveju nebuvo labai solidus bei atsparus, tai per tuos dešimtmečius ir jisai sumenko. Dėlto atsirado ir kultūrinis mūsų tautiečių atsilikimas. Kultūriniai mūsų vienetai, kurie įstengia veikti net ir sunkiose sąlygose, parinkdami programas, yra priversti į tai atsižvelgti. Jei kuris vienetas drįsta pasirodyti su augštesnio lygio programa, didelio pasisekimo nesulaukia. Tuo tarpu maždaug liaudinio pramoginio lygio vienetai susilaukia plataus dėmesio — jų renginiuose žiūrovų netrūksta. Tai ženklas, kad kultūrinis daugumos mūsų tautiečių lygis išeivijoje nepakilo, o priešingai — krito ir pasitenkina pramoginiu lygiu.

NEATRODO, kad ir daugelio jaunosios kartos kultūrinis lygis būtų augštesnis. Lietuviškos kultūros ji gavo tik patį minimumą, o gyvenamojo krašto kultūros nedaug teįsisavino. Visų pirma jaunajai kartai reikėjo pasirūpinti profesine ateitimi, telkti visas jėgas studijoms. Š. Amerikos mokyklos yra gana gerai orientuotos profesinė linkme, bet mažai dėmesio tekreipia į kultūrinį paruošimą. Šalia profesinių studijų vyrauja sportas ir įvairios pramogos, o kultūrinis gyvenimas lieka nuošaliai. Taigi ir jaunosios kartos daugumos kultūrinis lygis nėra augštas. Matuojant europiniu mastu, jis atrodo net gerokai atsilikęs. Yra betgi gražių išimčių. Tiek vyresnioji, tiek jaunojoji kartoj yra vadinamojo elito, kuris išsiskiria iš masinės nuotaikos, susidaro sąlygas ir prasiveržia kultūrinėje srityje gana augštai. Energingais savo žygiais jie pajėgia kartais sudominti tautiečių mases. Jie tad ir palaiko mūsų visuomenės kultūrinį lygį, neleidžia jam visai sunykti. Tokia iniciatyva yra visais galimais būdais remtina. Jaunų talentų įvairiose srityse atsiranda. Juos turėtume stipriau ugdyti bei remti. Pirmoji parama turėtų ateiti iš mūsų fondų, kurie iki šiol jau yra sutelkę nemažas sumas. Tegu jos plaukia gyvenimui, tegu formuoja naujas kultūrinės pajėgas. Antroji parama turėtų ateiti iš visuomenės ne tiek lėšomis, kiek moralinio pobūdžio pagalba, sustiprintu domesiu. Visuomenė, kuri vertina savo talentus, savo kultūrininkus, nepalieka jų vienų ir tuo būdu ugdo juos.

KANADOS ĮVYKIAI

Lietuvoje gimę, bet skirtingi

Toronte buvo paminėtos pirmosios metinės palestiniečių žudynių Sabros ir Šatilos stovyklose Izraelio kariuomenės okupuotame Libane. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas Izraelio krašto apsaugos ministerio Mošės Arenso brolis Ričardas, tarptautinės teisės profesorius Bridgeport Teisės Institute, Conn. Jie abu yra gimę Kaune. Minėjimo rengėjus nustebino Ričardo Arenso pažarta aštri kritika Izraelio vadams ir jų politikai. Jis prisipažino esąs žydas kilme, bet ne tikyba. Esą Izraelio vyriausybės sudaryto komiteto atliktas palestiniečių žudynių tyrimas tebuvo farsas kilusiam triukšmui nutildyti. Visame pasaulyje žydai, prisiminę mi žydų naikinimą nacių koncentracijos stovyklose, kartoją šūki: "Niekadados!" Pasak R. Arenso, su tuo šūkiu yra susieta mintis — niekadados savi-

siems, bet palestiniečius galima persekioti. Esą žengiamą nacių Vokietijoje praminu keliu. Didžioji izraelitų dalis nėra žmogžudžiai. Jais nebuvo ir vokiečių dauguma. Pastarieji girdėjo apie žydų persekiojimą, bet tylėjo, tikėdamai, kad tai tėra atskiri atvejai. Panašiai dabar esą elgiasi ir izraelitai. Nacių Vokietija siekė sau erdvės kaimyninėse šalyse. To "Lebensraum" žydamas dabar siekia ir Izraelio vyriausybė vakarinėje Jordano pakrantėje steigiamais izraelitų kaimais. Palestiniečius iš ten norima išvaryti kanikinimais, įvairiais suvaržymais, suėmimais, žemės nusavinimu.

Ričardas Arensas pažėrė kal tinimų net ir savo broliui Mošei Arensui. Esą jis, būdamas krašto apsaugos ministru, lig šiol neišaiškino ir nesuėmė izraelitų, kurie š. m. liepos

Momentas, kai lietuvių dainų šventė Čikagoje 1983 m. liepos 3 d. telefonu sveikino JAV prezidentas RONALDAS REAGANAS. Sveikinimą priima II Pasaulio Lietuvių Dienų organizacinio komiteto pirmininkas dr. ANTANAS RAZMA. Šalia jo — dainų šventės komiteto pirm. VACLOVAS MOMKUS

Nuotr. V. Bacevičiaus

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Šeinių pastangos reformuoti bausmes

Pakeisti kalėjimą visuomenei naudingą darbu. Tokią naujovišką mintį Švedijoje kelia lietuvių kilmės teisėjas Irvis Scheynius

Tūkstančius metų baudžiamoji teisė rėmėsi dėsniu, kad už blogį reikia atseikti blogiu. Atėjo laikas pergaltoti ir mėginti blogį pataisyti geriu. Įprastines kalėjimo bausmes reikėtų pakeisti visuomenei naudingą darbu.

Irvis Scheynius yra teisėjas Švedijos šiaurės mieste Haparandoje. Jis yra Stockholme 1959 m. mirusio Lietuvos diplomato ir rašytojo Igno Šeiniųs sūnus. Gilų tėvo žmoniškumą, gražiai išreikštą dar prieš I D. karą parašytame romane "Kuprelis", paveldėjo sūnus ir toliau skleidžia jį antroje tėvynėje.

Irvio žmona švedė Anna-Lisa vadovauja Haparandos Raudono

mėnės žudė palestiniečių pauglius vakarinės Jordano pakrantės gimnazijoje. Pasak R. Arenso, žydai, kadaise patys buvę aukomis, dabar tapo kitų kankintojais. Izraelio ekonomija esą laikosi pigios arabų darbo jėgos dėka. Tie darbininkai, autobusais atvežami darban iš okupuotų sričių, sunkius fizinius darbus atlieka kasdien iki 16 valandų, negaudami net minimalaus atlyginimo, kuris įstatymu užtikrinamas izraelitams. Pasak R. Arenso, zionistai Izraelio valstybę padarė žydų religija, kurios garbei net įnešamos Izraelio vėliavos ir sinagogos. Nuo Mošės Arenso politikos nusiuko ne tik jo brolis Ričardas, bet ir paties Mošės sūnus, gyvenantis Kalifornijoje, atmetęs savo tėvo karą prieš palestiniečius. R. Arenso kalbą žudynių minėjime ir atskirą pasikalbėjimą su juo paskelbė "The Toronto Star" rugsėjo 19 d. laidoje.

Naujoji Kanados konstituci ja atnešė pirmą problemą už jos priėmimą kovojusiam ministeriui pirm. P. E. Trudeau ir jo vyriausybei. Dvidešimt šešių grupių koalicija, kurion yra įsijungusios visokios tautos grupės, kaipurios darbo unijos ir moterų organizacijos, kreipėsi į federacinį teisumą, reikalaujamos sustabdyti skraidančių JAV bombų bandymus Albertoje. Esą jie pažeidžia konstitucijon įrašytas žmogaus teises, būtent, tą paragrafą, kuris žmogui užtikri-

(Nukelta į 8-tą psl.)

nojo Kryžiaus skyriui ir energingai remia gro mintį. Abu Šeiniai trokšta pakeisti tradicinį požiūrį ir padaryti nusikaltėlių baudimą žmoniškėsniu. Savo mintis jie išdėstė šiemet gegužės 13 d. Uppsalos kalėjime įvykusiose Raudonojo Kryžiaus svarstybose "Nusikaltimas ir bausmė".

Įprastinis bausmės taikymas turi tik neigiamą padarinių, teigia Irvis Scheynius. Išeina taip, kad nubaudžiamas ne tik nusikaltėlis, bet ir jo aplinka. Juk visi žmonės reiškia šį tą kam nors ir visi gali ką nors geru nuveikti. Toks yra Šeinių pažiūros pagrindas.

Pasmerkdamį žmones kalėti, mes juos išskiriame iš visuomenės. Padaryti nusikaltimai gali būti baisūs, bet juos įvykdė žmonės nėra tokie baisūs ar žiaurūs, kaip tą pratrūkusią akimirka, kai jie įvykdo nusikaltimą. Todėl nuosprendis turi padėti tiems žmonėms sugrįžti į visuomeninį gyvenimą. Jie turi susitikti su eiliniiais žmonėmis, ypač su tais, kuriems panašiai sunku, kaip ir jiems patiems. Štai kodėl teisėjas Irvis Scheynius siūlo kalėjimą pakeisti visuomeniniais darbais ir keisti nusistovėjusius nuosprendžius. Tai būtų nauja, pigi ir veiksminga baudimo forma, be to, žmoniška.

Švedijos įstatymai kol kas tokių bausmių dar nenumato. Kituose Skandinavijos kraštuose — Danijoje, o nuo šių metų pradžios ir Norvegijoje baudimas visuomeniniais darbais jau praktikuojamas. Kai kas ta linkme jau mėginama ir Haparandoje, kur lietuvių kilmės teisėjas Irvis Scheynius su žmona, pasitelkę Raudonąjį Kryžių, savanoriškais pagrindais organizuoja pagalbą kaliniams išeiti iš kalėjimo. Ir nors pagal galiojančias šalies įstatymus tokių galimybių nėra, tačiau jie tikisi sužadinti Švedijos viešąją nuomonę ir paversti nuteistųjų priežiūrą tarnyba visuomenei. Tuo tarpu mėginama panaudoti esamų įstatymų galimybes. Pavyzdžiui, leidžiama kaliniams išeiti į sporto renginius. Tokį išėjimą galima panaudoti ir savanoriškai visuomenei tarnybai.

Kaip tai praktiškai vyksta, minėtose svarstybose papasakojo Anna-Lisa Scheynius.

Žmonės paprastai kalinių pagalbos, kai reikia padėti nejudančius ligonius išvežti į gryną orą. Tvirtai sudėti jaunuoliai ypač parankūs, kai reikia ką nors pakelti. Kartais pradžioje kaipurie žmonės bijo jų, kurie yra įvykdę nusikaltimą. Tačiau veikiai seneliai patenkinti vadina "savo berniukais", kai kaliniai ateina jiems patarnauti.

Net vaikų darželiai mėgina pasinaudoti kalinių darbu. Haparandoje tai prasidėjo nuo to, kai keli tėvai pareiškė norą parodyti vaikams, jog ir kaliniai yra žmonės. Aplankymas pavyko. Tada darželio personalas panoro pakartoti.

Senimui patinka būti su jaunimu. Nusikaltėliai, bendraudami su seneliais, turi progą užmegzti naujus žmoniškus santykius. Visuomeninis kalinių darbas ir paslaugos pasirodo abiem pusėm naudingas. Čia, žinoma, labai svarbu palaikyti gerus santykius su kalėjimo vadovybe ir laikytis taisyklių, teigia Anna-Lisa Scheynius. O jos vyras teisėjas pabrėžia, kad tai grynai savanoriškas ir neapmokamas darbas, todėl labai svarbu įtikinti profesines sąjungas, kad jos tam nespriešintų.

Irvis Scheynius taip įsivaizduoja bausmę: atlikti nuo 40 iki 240 visuomeninio darbo valandų per keturis-dvyliką mėnesių vakarais ir šventadieniais. Tada nuteistasis galėtų toliau dirbti savo normalų darbą ar gauti bedarbio pašalpą ir šalia to užsiimti neapmokamu visuomeniniu darbu, bendradarbiaudamas su savanoriškomis organizacijomis, kaip Raudonasis Kryžius, tikybinės ar sporto draugijos, kurioms darbų netrūksta. Atsakomybė ir priežiūra prisimtu organizacijos.

Šiandieninės kalėjimų bausmės nepadaeda nuteistiesiems pasitaisyti. Teisingumo organai visiškai kol kas nesisidomi tuo, kas atsitinka su bausmę atlikusiu. Reikia naujų priemonių, kad bausimas būtų žmoniškesnis, kad bausmės atlikimas padėtų nusikaltusiajam surasti savo vietą visuomenėje ir būti jai naudingu. Haparandos teisėjo Irvio Šeiniųs ir jo žmonos pastangos krypta ta linkme.

A. Lembergas

Pasaulio įvykiai

LIBANE STIPRĖJA KARO VEIKSMAI ŠUFO KALNUOSE, iš kurių Izraelio kariuomenės daliniai rugsėjo 4 d. pasitraukė į saugesnę Awalio upės liniją. Tuose prie Beiruto esančiuose kalnuose Libano kariuomenė neįstengia susidoroti su Sirijos remiamais mahometonų milicininkais ir palestiniečiais. Jai pavyko užimti strateginį Suk el-Garbo miestelį, dėl kurio dabar vyksta pagrindinė kova. Iš to miestelio milicininkams būtų lengva patrankomis apšaudyti Beirutą. Jau ir dabar patrankų sviediniai bei raketos pasiekia JAV marinių ir prancūzų karių pozicijas Beiruto priemiesčiuose. Praėjusią savaitę du JAV karo laivai kelis kartus apšaudė milicininkų ir palestiniečių baterijas Šufo kalnuose. Prancūzai į keturių savo karių sužeidimą reagavo aviacijos smūgiais. Pirmą kartą iš "Foch" lėktuvnešio buvo pasiųsti keli "Super-Etendard" naikintuvai pulti keturių vietovių Šufo kalnuose. Viena jų yra okupuota Sirijos kariuomenės, turinčios sovietus patarėjus. Į fronto linijas Šufo kalnuose nuvyko ir keli mariniai talkinti milicininkus ir palestiniečius apšaudantiems karo laivams. JAV vis dar vengia aviacijos veiksmų, bet prie Libano pakrančių atsiumtė didįjį karo laivą "New Jersey", kurio patrankų sviediniai sveria 2.000 svarų ir taikinius gali pasiekti 30 mylių nuotolyje. Karo veiksmai atnešė didėjančią JAV ir Prancūzijos įsijungimą į kovas Libane, galimą susikirtimą su Sirija ir ją remiančią Sovietų Sąjunga. Šia proga prisimintina, kad Libanas apie 1.500 metų priklausė Sirijai. Jį tik 1926 m. nuo savo kolonijos Sirijoje atskyrė Prancūzija. Po arių kovų pagaliau Damaske ir Beirute buvo paskelbtos karo paliaubos, suorganizuotos Saudi Arabijos iniciatyva. Žadama sudaryti komitetą taikos deryboms.

Pasirinko premjerą

Izraelio prez. Ch. Herzogas naują ministerių kabinetą pavėdė sudaryti ligšioliniam užsienio reikalų ministriui J. Šamirui, duodamas tris savaites laiko. J. Šamiras jau yra užsitikrinęs M. Beginą rėmusių mažų grupių įsijungimą koalicinės mažumos vyriausybėn. Jis betgi svarsto galimybę sudaryti koalicinę tautinės vienybės vyriausybę, kurion nori įjungti ir opozicinę darbiečių partiją. Pastarosios vadās S. Peresas tokį pasiūlymą atmetė. Darbiečiai yra nuosaikesnės linijos šalininkai, o J. Šamiras žada tęsti griežtą M. Begino politiką santykiuose su palestiniečiais, pasitraukime iš Libano, izraelitų kaimų steigime okupuotoje vakarinėje Jordano upės pakrantėje ir Gazos juostoje. Iki naujos vyriausybės sudarymo premjeru lieka M. Beginas. J. Šamiras darbiečių partijai siūlo penkias ministerijas.

Įtampa Lenkijoje

Naują įtampą Lenkijoje atnešė kompartijos vadų nutarimas padidinti 30-40% maisto

gaminų kainas nuo 1984 m. sausio 1 d. Neužmirština, kad maisto gaminiai nuo 1982 m. sausio 1 d. jau buvo pabranginti 300-400%. Krautuves užplūdo pirkėjai, norintys susidaryti maisto gaminių atsargas. Komunistinė valdžia pranešė, kad bus teisiami keturi Darbininkų Apsaugos Komiteto nariai ir septyni "Solidarumo" unijos atstovai, apkaltinti bandymu nuversti komunistinę vyriausybę. Kaikuriems gresia net mirties bausmė. Kompartijos savaitraštis "Polityka" praėjusią savaitę puolė Katalikų Bendriją už disidentams teikiamą paramą, bandė šaipytis iš religinių simbolių. Varšuvoje konferenciją turėję Lenkijos vyskapai apkaltino kompartiją pažadų nesilaikymu. Esą kompartijos pareigūnai pašalina kryžius iš mokyklų ir fabrių, pažeisdami tikinčiųjų teises. Kryžiai ir religiniai paveikslai ypač paplito tada, kai oficialaus pripažinimo susilaukė "Solidarumo" unija. Su jos užgniauzimu jie dabar vėl išimami iš mokyklų ir fabrių.

Riaušės Maniloje

Filipinų sostinėje Maniloje įvyko net kelios riaušėmis pasibaigusios demonstracijos, reikalaujančios diktatoriškai valdančio prez. F. Marcos atstipatydinimo. Filipiniečius vis dar jaudina opozicijos vado B. Aquino nužudymas rugpjūčio 21 d. F. Marcos prezidentu tapo prieš 18 metų. Tokių aštrių demonstracijų prieš savo režimą jis dar nebuvo turėjęs. Jose žuvo apie 10 filipiniečių, buvo sužeista apie 250. F. Marcos 1972 m. buvo paskelbęs karo stovį ir jį gali grąžinti. Dėl dabartinių demonstracijų vėl gali prasidėti masiniai opozicijos veikėjų suėmimai. Kritikos susilaukė ir JAV prez. R. Reaganas dėl planuojamo apsilankymo Filipinuose lapkričio mėnesį. Esą jo susitikimas su prez. F. Marcos sustiprins diktatūrinę valdžią, kurios nenori filipiniečių dauguma. Prez. R. Reagano viešnagė gali būti atšaukta, nes tokiose aplinkybėse sunku būtų tikrinti jo saugumą.

Šiame numeryje:

Atsiliekame

Išeiviskose sąlygose dažnai nukencia kultūrinis lygis

Šeinių pastangos reformuoti bausmes

Rašytojo Igno Šeiniųs sūnus — teisėjas Švedijoje

Valstybių nebėra, bet kaimynai tebegyvena

Skandinavų rašytojo pastabas apie Baltijos kraštus

Olandai apie Liubliuną

Kitataučio nuomonė apie dr. J. Zmuidziną knygą

Lietuvos likimas priklauso nuo Lenkijos?

Vilniečių sąjungos veikėjo samprotavimai tuo klausimu

Trys dienos Egipte

Brazilijos lietuvių išpūdžiai iš kelionės autobusais

Jaunimo kongreso studijų dienos

Politiniai Lietuvos laisvinimo klausimai jaunimo akimis

Poetas ir poezija skrenda Europon

Bernardo Brazdžionio poezijos vakarai Britanijoje ir Vokietijoje

Šviesi Europos lietuvių vakaitės

Trisdešimtoji lietuviškosios kultūros savaitė Vokietijos Augsburgėje

Ypač domėjosi Lietuvos žemėlapiu

Tautybių festivalis Winnipege ir lietuvių renginiai

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Svarbus Amerikos pareiškimas

Kanada prašoma paremti JAV prezidento Ronaldo Reagano pareiškimą Baltijos valstybių klausimu. Sovietai baltiečius išseivius laiko savo piliečiais

Jeane T. Kirkpatrick, JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose, 1983.VII.29 įteikė prezidento Reagano pareiškimą JT gen. sekretoriui Javier Perez de Cuellar ir paprašė, kad šis pareiškimas būtų laikomas oficialiu JT dokumentu ir išsiuntinėtų visiems JT nariams.

Prezidento Reagano pareiškime sakoma, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvo Tautų Sąjungos pilnateisiai nariai ir buvo pasirašę nepuolimo sutartis su Sovietų Sąjunga. Visos trys valstybės buvo prievarta inkorporuotos į Sovietų Sąjungą Molotovo-Ribbentropo sutartimi 1939 m. Ši nelegali inkorporacija tęsiasi, o tai prieštarauja Jungtinių Tautų chartai.

Tarp 1944 ir 1949 m. buvo deportuota 600,000 baltiečių į Sibirą. Baltiečiai tęsia laisvės kovą, plačiai reiškiasi disidentinė, tautinė, religinė ir politinė veikla. Pvz. Lietuvoje leidžiama 15 pogrindinių laikraščių; 148,000 asmenų pasirašė protesto petiją (dėl Klaipėdos šventovės atgavimo, JVD).

JAV vyriausybė niekada nepripažino jėga įvykdytos inkorporacijos ir nepripažins ateityje.

Prezidentas Reaganas pareiškimą padarė 61 metų suaktyvėjusiu, tačiau jo trijų kraštų "de jure" pripažinimo Amerikos baltiečių Laisvės Lygos iniciatyva (Plačiau žiūr. "Tėviškės Žiburiai" nr. 35, p. 3).

Kanados baltiečių Federacijos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė parašė raštą Kanados užs. reikalų ministeriui A. J. MacEachen, kad ir Kanada šį JAV pareiškimą visais galimais būdais paremtų.

Šį raštą Rytų Europos skyriaus vedėjui Michael Mace įteikė KLB vicepirmin. J. V. Danyš. Kartu buvo įteikta nesenai JAV L. Bendruomenės išleista B. Kaslo "La Lithuanie et la seconde guerre mondiale" ir kiti informaciniai nesenai išleisti leidiniai anglų

kalba. Kanados Lietuvių Bendruomenė nuolat pasipina užsienio reikalų ministerijai Otavoje naujus informacinius leidinius anglų ir prancūzų kalbomis. Taip pat kalbėta su departamentu pareigūnais ir apie kaikiuriuos lietuvius bei baltiečius liečiančius klausimus.

Manoma, kad prezidento Reagano pareiškimas bus JT gen. sekretoriaus priimtas ir išsiuntinėtų visiems nariams, bet nebus iškeltas JT visumos posėdyje.

Seimos narių sujungimas iš Sovietų Sąjungos užimtų kraštų yra sulėtėjęs. Sovietai mano, kad tai yra politinė sritis ir nesutinka sudaryti seimų sujungimo sutarčių su atskirais kraštais. Tuo būdu kiekvienas atvejis (prašymas) svarstomas individualiai, ir Kanados valdžios pagalba yra labai ribota. Pagal sovietų nusistatymą "artimi giminės" yra vyras, žmona, seni tėvai ir mažamečiai vaikai; suaugę vaikai, broliai ir seserys ir tą skaičių neįeina.

Sovietai tvirtina, kad asmenys, gimę jų užimtuose kraštuose (Lietuvoje ir kt.), yra jų piliečiai ir jiems galioja Sovietų Sąjungos įstatymai. Į tą kategoriją įeina ir tų asmenų vaikai, gimę už Lietuvos ribų. Kol kas nežinoma atveju, kad turistai iš Kanados būtų buvę sulaikyti dėl dvigubos pilietybės, nors, pagal sovietų šaltinius, trečdalis turistų iš Kanados įeina į "dvigubos" pilietybės kategoriją. Kanada ir Sovietų Sąjunga 1967 m. pasirašė sutartį, kad asmenys vien dėl dvigubos pilietybės negali būti sulaikomi ir neišleidžiami. Vis dėlto Kanados turistai negali tikėtis efektingos pagalbos, jeigu jie sulaikomi dėl kriminalinių įtarimų ar nusikaltimų. Tas pat būtų ir su turistais, sulaikytais tokiose vietose, kurios nėra išvardintos sovietų išduotoje vizoje. Atrodo, kad išveičiai lietuviai, lankantys Lietuvą, tokių problemų dar neturėjo.

KLB/JVD

"OSIRIS"

motelio savininkai J. ir K. Mieželiai
kviečia atstogautojus prie jūros į
St. Petersburg Beach Floridoje.

Kambariai su virtuvėmis ir kitais patogumais.

Rašyti:

Osiris Motel & Apartments,
620 — 68th Avenue,
St. Petersburg Beach, Fla. 33708, USA.

Skambinti tel. (813) 360-6052 arba Toronto 532-4660

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Pasaulio Lietuvių Dienų dainų šventėje Čikagoje programon įsijungė ir tautinių šokių atlikėjai J. Tamulaitis

Valstybių nebėra, bet kaimynai tebegyvena

Skandinavų rašytojo pastabos apie Baltijos kraštus Danijos spaudoje

M. BRAKAS

Per Olov Enquist danų laikraščio "Politiken" 1983.IV.16 ir 17 laidoose aprašo savo patyrimus ir įspūdžius iš apsilankymo Estijoje ir Latvijoje 1983 m. pavasarį. Enquist nėra eilinis turistas. Prieš dešimtmetį ir anksčiau jis ten dažnai lankydavosi, rinkdamas medžiagą savo ruošiamam dokumentiniam romanui apie Švedijoje internuotus baltiečius karius, švedų rusams išduotus 1946 m. Už šį romaną jis gavo Skandinavų Tarybos ("Nordisk Raad") literatūros premiją.

Grįžęs į anuos kraštus, jis matėsi su senais savo pažįstamais estais ir latviais. Iš gana intymių pasikalbėjimų su jais jis galėjo susidaryti eilinio gyventojų kasdieninių medžiaginių rūpesčių ir idėjinių bei politinių problemų vaizdą. Ankstyvesnieji patyrimai jam leido daryti palyginimus su dabartine padėtimi ir savo nepaprastu įvalgumu atskleisti tokius gyvenimo bruožus, kurie ne tik estų ir latvių, bet ir lietuvių tremtiniais įdomūs ir nauji.

Baltija skandinavų atmintyje

Lietuvoje jis nėra buvęs. Tačiau ją tinkama proga gretina su Estija ir Latvija. Savo pranešimą jis pvz. pradeda, primindamas savo skaitytąjams skandinavams jų kaimynų Baltijos jūros anoj pusėj likimą šitaip:

"Nedaug kas iš mūsų jų beatsimena. Danijoje, tiesa, atsimenama, kad ten kažkur kadaise iš dangaus nukrito "Dannebrog" (tai danų tautinės vėliavos vardas, M.B.), o švedų atmintį labiausiai erzina anas skausmingas 146 internuotų baltiečių išdavimas sovietams. Bet šiaip anais kraštais nesidomima. Šią dėmesio stoką aiškiai ir brutaliai išreiškė Švedijos užsienio reikalų ministeris Osten Unden Švedijos parlamente 1945.XI.23 pasakytose kalboje: "Baltikų patirtų pažūra, jog vienintelė teisinga laikysena — budėti, kad ateitis jų kraštam vėl grąžintų nepriklausomybę, yra, mano nuomone, grynos iliuzijos politika. Jau laikotarpyje tarp karų jų ateitį gaubė didelis abejingumas. Šios tautos ypatinga branda nepasizymi".

"Bet kaip tik dėl tokių būtinų iliuzijų mažosios tautos visame pasaulyje kovoja, kad išliktų gyvos, ir vieną dieną anas argumentas gali būti nukreiptas ir prieš mus, Danijoje bei Švedijoje gyvenančius. Kaip ten bebūtų, mes išdavėme ne tik baltiečius, tam tikra prasme mes išdavėme ir visą Baltiją. Pripažinę jų aneksiją, mes užmiršom visą jų istoriją."

Bet tas užmiršimas, rašo autorius, yra "ir truputį vienpusiškas", nes tos trys tautos "mūsų neužmiršo". Tam įrodyti jis mini savo pasikalbėjimą su este studente, su kuria jis lankė Talino modernios latvių tapybos parodą. Estė švediškai kalbėjo tobulai. Nustebintas, autorius klausia, kokios naudos ji tikisi susilaukti iš švedų kalbos kursų lankymo ir švedų kalbos mokėjimo. Ramiai į jį kiek pažūrėjusi, jinai atsakė: "Aš moku juk ir plaukti".

Skurdas visur akivaizdus

Autorius iš savo ankstyvesnių apsilankymų Estijoje ir Latvijoje buvo "išsivežęs įspūdį prasidedančios, nors ir ne ypatingai ryškios, bet gana pastovios gerovės". Ypač Ryga, kurioje jam tekdavo apsilankyti dažniausiai, tada buvo "gražus, gyvas, meilės vertas miestas, ir kaskart jis atrodėdavo vis gražesnis". Bet kai Ryga matė vėl šiais metais, padėtis buvo šurpiai kitokia.

"Atžanga tokia perdėm aiški. Ne tiek pirkti norinčių eilių ilgumas, krautuvų lentynų tuštumas, ne tiek Rygos neišvaizduojamas nusikurdymas" pritrūkė lankytoja. "kiek pirmoji eilė visai bendra akivaizdi prekių stoka ir didelis bei staigus prekių kainų pakilimas. Kad kraštą yra ištikusi krizė, aiškiai matyti, ir nuosmukis, palyginus su padėtimi prieš dešimt metų, yra dramatiškas. Nemanau, kad badas prie pat durų, bet nelabai toli nuo jų. Girdėjau nesuskaitomų kalbų apie tikrą vargą, ištikusį kaikiurias vietoves Ukrainoje ir Gudijoje. Gal tai tik gandai. Bet jeigu anksčiau taip gerai aprūpinta Latvija dabar turi kovoti su tokiomis nusikurdinimo problemomis, tada viskas yra galima".

Bandydamas atsakyti į klausimą, kokios išvados persasi iš tokios padėties, autorius liečia kitą problemą, susijusią su ekonomine krize, būtent, taikos ir vis didėjančio ginklavimosi klausimą, kuris pasikalbėjimuose apie prekių stoką ir kainų kilimą savaime iškildavo kiekviena proga. Tai esąs įrodymas, kaip giliai apsiginklavimas veikia gyventojų galvoseną. Jis rašo:

"Man aiškındavo, kad nuolatinis Reagano kurstymas ginkluotis visai nėra išraiška karinės agresijos arba baimės atsilikti nuo sovietų karinėje srityje, tai tikrenybėje veikia yra bandymas sovietus nuvilioti į nesulaikomą ginklavimosi lenktynių spiralę, kuri turėtų galutinai sugriauti sovietinį ūkį visiems laikams. Ir kad Reaganui tai iš tikrųjų galėtų pasisekti, tokia jo viltis nėra nepagrįsta".

Vienas partietis jam pareiškė, kad alternatyvų esama turbūt tik dviejų:

"Arba sovietai leisis į tokį ginklavimosi lenktyniavimą, kuris galėtų jiems pasisekti kariškai, bet eilinių prekių vartotoją pastatytų prieš baisų bandymą — liautis apsiprasti su padėtimi, o lojalumui dingus, griūtų galiausiai ir ekonomija. Arba sovietai nusileis, nuspręs vienpusišką nusiginklavimą atstatyti ūkį ir pakelti gyvenimo lygį: tada betgi išsivadėtų visiems laikams iliuzijos prilygti JAV-ėms kariniu atžvilgiu ir išlaikyti įtaką trečiame pasaulyje, kuris savo ruožtu netektų pusiausvyrą palaikančio faktoriaus. O jeigu ana spiralė truktų, pasikeistų ir politinis pastovumas."

Autorius savo ruožtu pataria tiems, kurie domisi bendros taikos problema ir stengiasi suprasti, kas iš tikrųjų dedasi okupuotoje Latvijoje, apsidairyti Rygos maisto krautuvėse ir patikrinti prekių kai-

nas. Nejaugi gyventojai dar ilgai pakės tokią padėtį? Ir kokia bus galiausiai jų reakcija? Niekas to nežino, sako autorius. Kai kalbama apie atsparumą ir pasipriešinimą, tai turima reikalo tik su gaudais ir spėliojimais. Kiek aiškiau autoriui pasisakė tik senukas Taline: "Aš priklausau senajai kartai, kurios nugarkaulis palaužtas. Bet kiek tai liečia jaunimą, reikalas kitoks."

Latvių laikysena

Vieną vakarą autorius didžiausiam Rygos teatre ("Drama teatris") klausosi latvių rašytojo H. Gulbio naujos dramatos "Alberts" pastatymo. Veikalo tema — pats elementariausias visų latviškos krizės reiškinys — būtų stoka ir nežmoniškas juose susigrūdymas. Sceninė situacija: latvis senukas netikėtai susilaukia išnuomojamų butų komplekte vieno dviejų kambarių buto vietoje vieno kambario buto, kaip taisyklės sako. Bematant visi kiti nuomininkai ima vieni su kitais peštis didžiausiu įkarščiu, kad iš senuko išviliotų vieną jam tekusių kambarių. Melas, intrigos, net piršlybos ir meilikavimasis sudaro piktų ir šlykščių polinkių įdomų bet žiaurų vaizdą, parodantį kaip būtų stoka iš žmonių sielos išstumia paprasčiausio žmogiškumo jausmą.

Autorius šią lengvai suprantamą satyrą seka iš klausytovo, teikiančio vertimą į švedų kalbą. Būdingu jam pastabumu jis kreipia dėmesį ir į publikos laikyseną: "Retas kuris juokiasi, visi tik sėdi lyg, tikra žodžio prasme, ant savo kojų pirštų ir intensyviai, lyg kokios svetimos vidinės jėgos pagauti, klausosi, kaip visa sovietinio skurdo sąranga, kurią jie patys pergyvena kasdien iki gyvo kaulo, atvaizduojama scenoje."

Bet kokios žiūrovų išvados? Kas jiems daryti? Pakeisti anuos senius viršūnėse? Pakeisti visą sovietinę sistemą? Negaliu suprasti jų reakcijos. Vaidinimas būna kasdien išparduotas. Jie klausosi lyg būtų pamišę, bet ką galvoja?"

Autoriui į akis krinta ir kas kita: kai vaidinimas pasibaigia, jis stebisi plojimo santūrumu ir atsargumu. "Visi klausytojai pasilieka tyliai besėdintys ir ploja tik labai silpnai, kaikiure vos girdimai. Ir kai jau seniai turėtų būti nurimusi, publika nesiliauja plojusi — vis labai tyliai, labai atsargiai, bet ploja šitaip ir toliau — ploja, ir ploja, ir ploja".

(Bus daugiau)

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbeti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 255-9924 Toronto.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412

P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

PADĖKA

Mūsų mielai Mamytei ir senelei

A+ A

MARIJAI INKRATIENEI

mirus, nuoširdžią padėką reiškiamo kun. St. Šileikai, kun. J. Staškui už religinius patarnavimus, J. Skėriui už gražų giedojimą šv. Mišių metu, Mme. Dupuis už akompanavimą.

Nuoširdi padėka visiems, kurie meldėsi šv. Mišiose, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie laidotuvių ir jose dalyvavo.

Ačiū labai p.p. Ališauskams už nuoširdų rūpinimąsi kapų reikalais.

Su nuoširdžiu dėkingumu —

Nuliudė — Marytė ir Zenonas
anūkai Laimutė ir Algimantas
Bakaičiai

Brangiai Mamytei

EUGENIJAI SAVICKIENEI

iškeliavus amžinybėn,

dukra NELE ASTRAVIENĖ su šeima, Calgary
Albertoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

T. L. L. Tamošauskai
B. S. Z. R. Prakapai

A+ A

ANELEI JONUŠKIENEI

Suvalkų trikampyje mirus,

jos dukra DANELE DIDŽBALIENĖ, žentą JONĄ, seserį MAGDUTĘ DAUKŠIENĖ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

J. K. Ališauskai

A+ A

STASIUI GAIDELIUI

mirus,

jo žmoną, dukterį su šeima, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

A. B. Chamsitzis
su šeima

Mylimai sesutei

A+ A

JADVYGAI NORDVIKIENEI

Lietuvoje mirus,

MARIJĄ IŠKAUSKIENĖ, jos šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Stasė ir Aleksas Kalūzas

A+ A

IGNUI PUSVAŠKIUI

Lietuvoje mirus,

mūsų choristus STEPONĄ ir ELENĄ PUSVAŠKIUS bei jų šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame —

Lietuvos Kankinių
parapijos choras

A+ A

ANTANUI LAPIENIUI

mirus,

žmoną MARIJĄ, sūnų ARNOLDĄ, dukrą IRENĄ su šeima, gimines ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

P. G. Petrėnai
S. E. Tolvaišos

J. S. Petrėnai
J. A. Kručai

Sudbury, Ont.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Olandai apie Liublino uniją

Šių metų gegužės mėn. olandų žurnale "Met Christelijk Oosten Nijmegen" atspausdintas A. Burg'o straipsnis apie Jono Zmuidzino knygą "Commonwealth polono-lithuanien ou l'Union de Lublin (1569)", (Paris, Mouton 1978, 23x15, 272 p. 1 žemėlapis). Štai ką recenzuotojas apie ją rašo.

Zmuidzinas savo darbu, sako Burg, siekia įrodyti, kad vyraujanti nuomonė apie Liublino unijos sutartį yra klaidinga. Sutarties tekstas, kurį Zmuidzinas analizuoja, savo 3, 4, 8, 14 ir 20 straipsniais nusako Lietuvos ir Lenkijos sąjungimą, o taipgi ir jų nepriklausomybės praradimą. Tačiau tas pats tekstas savo 9 ir 15 straipsniais užtikrina abiejų šalių tolimesnę nepriklausomybę.

Praeityje apie šią unijos sutartį daugiausia rašė bei ją nagrinėjo lenkai, kurie, kaip itin glaudžios unijos šalininkai ir laiką unijai lenkiško tono, detalizavo ir pabrėžė tuos straipsnius, kurie jiems rodėsi remia jų argumentaciją. Zmuidzinas yra lietuvis ir gina po Liublino unijos gyvavusios savo šalies nepriklausomybę.

Tačiau svarbiau už žodinį formalumą buvo pati praktika. Todėl ši knyga ir atidaro kelią į tos problemos sprendimą, duodama istorijos apžvalgą, apimančią abiejų šalių

bendradarbiavimo ryšius iki unijos, suvažiavimą Liubline ir derybininkų vieno prieš kitus nusistatymą dėl jų užkulisinės politikos praeityje. Deja, recenzuotojas klaidingai pastebi: "Mažai dėmesio skirta praktiškam sutarties funkcionavimui, taigi atrodo, jog paskutinis žodis šiuo klausimu dar nepasakytas". Tai nepagrįstas priekaištas, nes kalbamo veikalo autorius Liublino unijos sutarties vykdymui ar jos nevykdymui yra davęs visą šios knygos III-čią dalį "Le Fonctionnement de l'Union" 155-231 p.p.

A. Burg baigia savo recenziją, pažymėdamas, esą pagal Zmuidziną lietuviai Liublino derybose atkakliai siekė išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę, todėl Zmuidzinas lietuvių-lenkų bendradarbiavimo kontaktus prilyginas Britų komonvelto saitams.

Taip pat kitame olandų žurnale "Annual Bulletin of Historical Literature" LXVI, East Central Europe skyrįje šios knygos pasirodymas šitaip paminėtas: J. Zmuidzinas, Commonwealth polono-lithuanien ou l'Union de Lublin 1569 (Paris: Mouton/Berlin: de Gruyter, 1978, pbk DM 78). Tai įdomi nauja tautinės lietuvių samonės interpretacija ir didžiosios valstybės viso 1325-1569 laikotarpio institucijų studijinė apžvalga. T.T.

Lietuviai esperanto kongrese

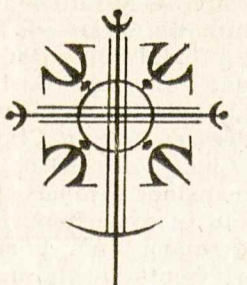
Š. m. liepos 30 — rugpjūčio 6 dienomis Vengrijos sostinėje Budapešte įvyko tarptautinis esperanto kalbos puoselėtojų kongresas — 68-tas iš eilės. Dalyvavo 6000 esperantininkų iš 70 kraštų. Vien iš Lenkijos buvo 2000 dalyvių. Lenkai laiko savo piliečių esperanto kalbos kūrėją L. L. Zamenhofą ir juo didžiuojasi. Iš tikrųjų jis gimė istorinėje Lietuvoje — Balstogėje ir 1907 m. kongrese Londone pareiškė esąs nelaimingos tėvynės Lietuvos sūnus. Buvo žydų kilmės. Medicinos mokslus baigė Varšuvoje ir Vienoje, darbuvo kaip gydytojas įvairiose vietose — Lietuvoje ir Lenkijoje. Mirė Varšuvoje 1917 m.

Iš Sovietijos kongrese dalyvavo 104 asmenys. Iš Lietuvos — tik 2 ir 13 muzikantų. Labai stipriai reikšėsi kiniečiai ir japonai. Atrodo, kad jie yra stipriausi visame esperantininkų sąjūdyje, kuris reiškiasi 90 pasaulio kraštų. Nors Zamenhofas laikė save Lietuvos sūnumi, bet lietuviai esperantininkų sąjūdyje žymesnio vaidmens neatlieka, nors Lietuvos vardas esperantinėje literatūroje yra gana gerai žinomas. Ateityje lietuviai esperantininkai turėtų stipriau pasirodyti tarptautinėje plotmėje. Sekantis esperantininkų kongresas bus 1984 m. Kanados Vankuveryje. Lietuviai turėtų šia proga pasinaudoti ir gausiai dalyvauti. Galėtų pasirodyti su menine programa. Pvz. lenkai Budapešto kongrese turėjo ir savo meninę programą, reikšėsi labai vieninteli.

Iš dabartinės išeivijos lietuvių Budapešto kongrese dalyvavo esperantininkas, buvęs Kinijos misijonierius kun.

P. Urbaitis, salezietis iš Brazilijos. Jis tebėra Lietuvos pilietis, bet kelionėms naudoja laikinio pobūdžio Brazilijos išduotą dokumentu. Su juo gavo ir Vengrijos vizą. Po kongreso jis nuvyko Lenkijon, kur aplankė keletą lietuvių. Šiuo metu Lenkijoje gyvena šie žinomi lietuviai kunigai: kan. Alf. Jurkevičius, kun. I. Dzermeika, kun. A. Rukša, kun. Br. Kuculis, kun. Iz. Sadauskas, salezietis. Kan. Alf. Jurkevičius darbuojasi prie Vroclavo (buv. Breslavo) kaip parapijos klebonas ir aptarnauja dar tris filijas. Kartą į mėnesį jis atlaiko pamaldas ir lietuviams Vroclave. K.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

*"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"*

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Pirmoji Vilniaus Krašto Lietuvos Sąjungos centro valdyba išėivijoje, vadovavusi šiai organizacijai pirmajame dešimtmetyje. Iš kairės: Stasys Griekis-Jurgelevičius, inž. Pranas Galinis, Veronika Maminskaitė-Kulbokienė, Petras Višcinis, Marija Alseikaite-Gimbutienė, Antanas Juknevičius

Lietuvos likimas priklausys nuo Lenkijos?

STEPAS VARANKA

Mūsųose yra ir tokių, kurie garsiai skelbia, kad praėjus nesutarimus bei kivirčus reikia užmiršti, nes istorija parodė, jog Lietuvos likimą lemia laisvoji Lenkija. Ar iš tikrųjų taip yra, labai abejotina. Istorijos faktai rodo visiškai ką kita.

Jau nuo pat pirmojo lenkų istoriko Jan Długoszą lenkų lietuvių istorijos faktai buvo aprašomi šaliaiškai: Lietuvos karaliai nužeminti iki kunigaikščių, Jogaila ir lietuviai pajuokiami. Tas lenkų priešiškas kumas Lietuvai ir lietuviams tęsėsi iki Lenkijos žlugimo, t.y. iki 1939.IX.17, kai Hitlerio Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasidalino Lenkiją.

Lenkų istorikai

Galbūt lietuvių aprašymuose lietuvių-lenkų santykiai, "kivirčiai" yra pertempti. Bet paaimkime lenkų istorikų veikalus, kuriuose aiškiai yra nustatyta, kad lenkai nenorėjo, jog Lietuva egzistų kaip laisva ir nepriklausoma valstybė. Apie tai galima sužinoti iš šių veikalų: prof. dr. Jerzy Ochmanskio "Historia Litwy", prof. dr. Piotr Lossowskio "Stosunki Polsko-Litewskie w latach 1918-1920", Henryko Wisnerio "Wojna nie Wojna", R. Zepkaitės "Diplomatija imperializmo tarnyboje".

Lietuvai 1918.II.16 išsilavinus iš ilgos vergijos, Lenkija, vos atgavusi nepriklausomybę, nenorėjo Lietuvos pripažinti kaip valstybės. Ji tai padarė tik spaudžiama sąjungininkų nesėkmingo karo prieš bolševikus — pripažino Lietuvą tik de facto 1920.VII.4, bet ne de jure. Ambasadorių konferencijoje 1923 m. Anglijos ministeris pirmininkas Lloyd George David priėjo Lenkijos atstovams jų imperialistinius siekius kitų tautų sąskaiton, ypač Lietuvos, Ukrainos, Gudijos ir kitų kaimyninių tautų.

Vilnius — nesantaikos obuolys

Nuo Liublino unijos laikų lietuvių-lenkų santykiai nevisada buvo "broliški", nors rasdavo būdus susitarti.

Po JAV prezidento Wilsono paskelbtos laisvės deklaracijos Lenkija pradėjo siekti politinės galybės Europoje.

Spa susitarimai apribojo teritorinius Lenkijos reikalavimus. Vilnius turėjo būti atiduotas Lietuvai. Pilsudskis tuo buvo nepatenkintas. Jis panaudojo gen. L. Želigovskį, kilusį iš Vilniaus krašto, "sukilti" ir užgrobti Vilnių bei Vilnius — nesantaikos obuolys

jos krašto dalį. Suvalkų derybų priedangoje, buvo slapta ruošiasi tam negarbingam planui įvykdyti. Lenkai aiškiai žinojo, kad jų pasirašyta sutartis už keliolikos valandų bus neišvėsta.

Dr. Algirdo M. Budreckio veikalas "Rytų Lietuva" 455 psl. rašoma: "Vėliau, kai Tautų Sąjungoje buvo keliamas Želigovskio nuginklavimo klausimas, išaiškėjo, kad lenkai buvo numatę dar toki planą. Tam, kad išvengtų nusiginklavimo, Želigovskis turėjo žygiuoti į Kauną. Dvi gi lenkų divizijos būtų iš abiejų šonų pasiūstos tariaimai jį nuginkluoti. Pasiekęs Kauną, Želigovskis turėjo naversti Lietuvos vyriausybę, o jį malšinti pasiūstos lenkų divizijos prisidėtų prie jo ir tokiu būdu būtų užgrobtą visa Lietuva ir likviduota mūsų nepriklausomybė". Iš to matome, kad čia buvo jau ne "kivirčiai", bet pasikėsinimas į Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimą.

Po ultimatumo 1938 m. ir diplomatinio santykių užmezgimo Lenkijos atstovas Kaune Franciszek Charvat banketo metu pakėlė taurę šampano ir pareiškė, kad Lietuva turėtų tapti Lenkijos provincija. Po užmezgimo santykių Vilniaus krašte lietuvių padėtis pablogėjo, spaudimas padidėjo.

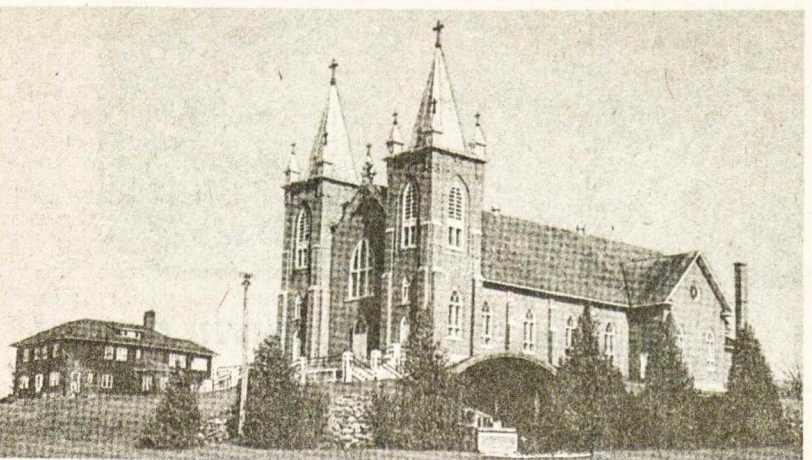
Lenkų išeivija

Emigracinė Lenkijos vyriausybė Londone tvarkosi pagal pilsudskinę 1935.IV.23 konstituciją. Tos vyriausybės atstovas Kanadoje plk. Olgierd Dunin-Borowski patvirtino, kad lenkų tikslai yra tie patys, kaip ir 1918-1920 m.

Ta linkme veikia ir lenkų organizacijos ne tik išeivijoje, bet ir pačioje Lenkijoje. Lenkijos Rytinių Žemių Sąjunga vienoje rezoliucijoje sako: "Rytinės Lenkijos sritys yra neginčijamas jos paveldėtas

Lenkų-kašubų Kanadoje, Ontario provincijoje, įsteigtas miestelis ir pavadintas Wilno-Vilniaus vardu. Nuotraukoje — iškaba prie miesto

Kanados Ontario provincijoje yra Wilno miestelis, kuriame yra iškabę lenkai. Nuotraukoje — jų parapijos šventovė ir klebonija

Trys dienos Egipte

HALINA MOŠINSKIENĖ

Tris savaites važinėjęs Izraelyje mano vyras Algirdas susigalvojo aplankyti Egiptą: "Esame juk pašonėje, išnau-dokime progą, kitos tokios vargiai kada besulauksime". Pasakyta — padaryta. Būdami Tel Avive, nuvažiavome į turizmo kontorą "Galilee Tours" ir pasirinkome pačią pigiausią trijų dienų ekskursiją. Aprašyme aiškiai žadama, kad būsime patalpinti geriausiame viešbutyje su pilnu pensijonu ir pramogomis vakare. Pirmą dieną lankysime svarbiausius Kairo muzėjus, vakarą turėsime laisvą. Antrą dieną — kelionė į piramides. Čia turistai galės pasinaudoti kupranugarių paslauga ir vadovais. Tokia programa atrodė priimtina, nors kelionė autobusu 12 val. ten ir tiek pat atgal man atrodė varginanti, gal net persunkti mudviejų "trečios jaunystės" amžiu. Bet pasiryžome, įdavėme pasus, kad mums parūpintų Egipto vizą, sumokėjome už viską iš anksto ir birželio 5 d. ankstyvą rytą prisistatėme prie "Galilee Tours" agentūros.

Išvažiujame

Pagal tvarkaraštį turime išvažiuoti 7 v.r., bet šoferis delsia — iš viso jo nematome. Turistai įlipa, susideda daiktus, užima vietas ir vėl išlipa. Saulutė jau kaitinti ima — juk vasaros metas. Pagaliau mums grąžina pasus, paduoda bilietus, o susėdus dar pakiša kiekvienam "informacijų lapą", kurį Algirdas neskaityęs įsikšė kišenėn. 9 v.r. pagaliau užsitenkia autobuso durys, ir mes, atsisveikinę su palydovais, išvažiujame.

Pro langą matau laukus žydinčių saulėgrąžų, nors jos čia lyg "neužaugos". Gal tas smėlynas joms neduoda pakankamos jėgos augti. Kitur jau nuimtas pirmasis kviečių derlius, tik raziėna likusi. Vėslios plantacijos apelsinų ir graiprūtų žaliuoja, t a r p jų kabo įnokę sultingi vaisiai. Automatiškai švirkštai drėkina daržoves plonėmis vandens srovelėmis, vaivorykštė laiminančiomis derliu. Stebiuosi, kaip tuos smiltynus gyventojai sugebėję paversti derlingais aruodais. Visa tai padaryta kibucų ir kooperatyvinių ūkių sistemomis deka.

Po kokių 3 val. važiuojame sustojame prie vienos pakeilės prekyvietės. Ten pat ir restoranėlis. Nusiperkame mineralinio vandens porą litrinių butelių, nes iš anksto mus perspėjo, kad Egipte galima gerti vandenį tik iš hermetiškai uždarytų butelių arba skardinių. Nusiperku dar maišelį cukrų išvoliotų riešutų. Atsigaivinę graipruto sultimis, bėgame nuo kaitros ir vėsinamą autobusą ir važiuojame tolyn.

Prie Egipto sienos

Vaidžiai keičiasi. Plantacijos lieka tolimoje. Smiltynas, neįdomios lygumos iš abiejų kelio pusių. Tolumoje plevėsuoja Egipto vėliava. Kairėje pusėje gal porą kilometrų nusitęsija susuktų spiralių kelių eilių spygliuota vielų užvara. Ekskursijos vadovė aiškina, kad turime paruošti pasus, duoda užpildyti blankus; sako, turėsime dar kažkokį "mokestį mokėti". Čia Algirdas baltisai paklausė: "Ar jau sumokėjau viską "Galilee Tours", kodėl turiu mokėti ir vėl?"

Simpatiška vadovė aiškina nieko nežinanti, kas buvo "Galilee Tours" ir pataria pasiskaityti įduotą lapelį, kuriame pažymėta, kad mokėti reikia! Algirdas pyksta: "Nemokėsiu nieko!" Bendrakeleiviai juokiasi — tai jiems vienintelė pramoga kelionėje.

Privaziavom prie sienos. Išsikraustom iš autobuso su visa manta, rodome pasus, lagaminus, paduodam užpildytus blankus tokiam simpatingam jaunuoliui, kuris mus padėdė iki egiptiečių muitinės. O čia — susigrūdimas. Apsituluojus arabės moters, vaikų, ryšulių ryšuliai, lagaminai. Visi kalba tik arabiškai — vieni grįžta iš Egipto, kiti jin važiuoja. Mudu laikomės savo grupės, nes čia jų susitiko kelios.

Sėdžiu ir daboju savo lagaminą. Aplink sukasi maži vaikėškiai tamsiomis akutėmis, isitvėrė motinos ilgų palaidų drabužių. Pastebiu kad jie nešioja ant kaklo "spenį", kuriais brazilės motinos užkėmsa vaiko burnytę nuo pat užgimimo. Jie stebi mane — matyt, jiems įdomi mano kepuraitė ant galvos, nes visos moterys čia, jei ne vienplaukės, tai bent skara aptuliojusios galvą. Dūzgimas kaip avi-ly.

Egiptiečių autobusu

Po poros valandų pasai grąžinami, pinigai iškeisti. Stumdymamiesi einame per lagaminų peršvietimo įrengimus. Spėjau išimti savo foto aparatuką, kad neprarasčiau filmo ir jau darytų nuotraukų. Vėl reikia užsimokėti jau egiptiečių valiuta — "pounds". Algirdas ginčijasi, bet nieko nepesės sumoka. Simpatingas palydovas nutveria sunkesnę mano lagaminą, ragina visus prie kito daugo didesnio egiptiečių autobuso. Atsisveikiname įprastu "šalom".

Pagaliau pasirušiame tolimesnei kelionei. Daug tuščių vietų, erdvu, patogų, oro vėsintuvai visa jėga veikia. Žydų kilmės keleiviai gauna savo "košer" maisto dėžutes. Mums niekas nieko nepasiūlo. Kramtau nusipirktus riešutukus — tai mano pietūs.

"Lyjantis" lagaminas

Asfaltuota autostrada vingiuoja per Sinajaus dykumas. Kur-ne-kur likučiai apgrautų gyvenamų namų, nusususių plantacijų, iškrypę, niekieno nenglobojami medeliai. Laukai, kur buvo auginami kviečiai, smėlio užpuštyti, dar vietomis raziėnų likučiai styro. Kartais tolimoje nuklampoja vaikas per smiltynus nuo vieno namų griuvėsio prie kitų, besiganąs sausos žolės kuokštais nulin-guoja kupranugaris. Nyki derkuma, kurią galejo žydai savo triūsų paversti derlingais laukais, bet taikos dėlei atidavė Egiptui.

Vietomis kelias raitosi tarp pilnytikių, kaip kalnai, smėlio kopų, net neįjauku darėsi. Matau, kad vienas ponas rodo mums "rūkorių" skyrįje, kad jam iš mūsų lagaminu ant galvos "lyja". Algirdas nulin-gavo patikrinti. O gi mūsų mineralinio vandens plastmasiniai butelis priakiusė varna. Atsiprašė "butelio" vardu. Pasistatėme prie savęs — gaila to brangaus skysčio. Čia "linksmoji ponija" pasiūlė perpilti į jos ištuštintą butelį. Bepilant, žinoma, autobusui kratant, daugiau to vandens išsi-pylė ant grindų, kaip į butelį. Pasidarė vandens bala, kaip tik toje vietoje, kur buvo miniatiūrinis "tualetas" keleiviams. Visi juokauja... kas nors nesusėpė į "gerą vietelę"...

Spūstis uoste

Pagaliau įvažiuojame į labiau apgyventas vietas. Pamatėme tolimoje mėlyną vandens ruožą. Tai Suezas. Jį pasiekėm saulutei linkstant į vakarus. Po dykumų melancholijos visi keleiviai atsigavo, puolė prie langų. Dar valandėlė ir pasiekėm uostą. O čia susigrūdimas visokio kalibro autovežiminių ir žmonių. Kiekvienas nori pirmas patekti ant kelto. Judėjimą tvarko 6 uniformuoti policininkai. Jie rėkiauja, skeryčioja rankomis, visi vienon krūvon susimėtę. Paaugliai berniukai ilgomis suknėlėmis, zuja tarp keleivių, mašinų ir uniformų, siūlydami savo prekes: skardines vaisvandenių, biskvitus, pigius suvenyrus — viską "one dollar" kaina. Kai niekas neperka, šaukia: "Two pieces — one dollar". Kai ir tai nepadaeda, atiduoda 3 ir net 6 "pieces" už dolerį. Kaikas, ypač moters, susigundom, nusiperka kokią skardelę ar keletą maišelių biskvitų, raktinukų su sudedamais peiliukais... Policininkai juos vaiko, bet jie kaip musės ir vėl grįžta. (Bus daugiau)

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei po-pieriavimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronto, KAROLIS ABRAMAITIS

Siuntiniai į Lietuvą

Siųskite siuntinius sekantį kartą pigiau ir greičiau.

Palyginkite mūsų kainas:

laivu	lėktuvu
iki 5 kg — \$17.00	\$31.50
iki 10 kg — \$27.00	\$55.50

Visos prekės turi būti naujos. Siunčiame ir avies kailius pigia kaina. Mūlo mokestį gali apmokėti siuntėjas Kanadoje arba gavėjas Lietuvoje.

Naujas standartinis maisto siuntinys "Holiday":

(Kaina \$66.00, įskaitant oro pašta)

kava (instant)	- 0.06 sv.	arbatžolės ("Salada") ...	- 0.12 sv.
braziliška kava	- 1.00 sv.	sriuba (jautienos ir vištienos	
kakava "Neilson"	- 0.55 sv.	buljonas "instant")	- 0.60 sv.
karštas šokoladas		apelsinų sunkos milteliai — 1.15 sv.	
"Quick"	- 1.65 sv.	saldainiai (fruit drops) ..	- 0.56 sv.
3 plytelės šokolado		juodieji pipirai	- 0.08 sv.
"Saroti"	- 0.66 sv.	cinamonai	- 0.07 sv.
arbatžolės ("Tetley")	- 0.25 sv.		

Priimame užsakymus paštu.

Muitas apmokamas Sov. Sąjungoje.

Adresas: Save-o-way, 337 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8 Telefonas 532-3042

arba Save-o-way, 747 Barton St. E., Hamilton, Ontario L8L 3A9. Telefonas 544-3603

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAUNO AŽUOLYNAS

Kauno Ažuolyno problemas "Komjaunimo Tiesos" rugpjūčio 11 d. laidoje svarstė Pranas Juozapavičius. Ažuolynas, seniau buvęs pakaunėje, dabar jau atsidūrė miesto centre. Poilsio parku tapo tik jo dalis. Pasak P. Juozapavičiaus, Zaliakalnio Ažuolynui daug žalos padarė XIX š. viduryje įrengtas "Petrovkų" (dabar Vytauto) parkas su įvairiomis pramogomis. Prie to parko išaugo telegrafo, vėliau ir radijo stotis su pagalbiniais pastatais, prasidėjo privačių namų statybos Montvilos bei kitose gatvėse. Daug vietos užėmė Kauno kūno kultūros instituto rūmai, didžioji sporto halė, stadionas. Vakarinėje dalyje buvo dabar jau likviduojamos ortodoksų kapinės, ten ir A. Miekevičiaus slėnyje 1938 m. įsikūrė Kauno zoologijos sodas. Prie Vydūno alėjos buvo pastatyti daržininkystės šiltnamiai, pradėjo augti prekybiniai sandėliai. Jie pašalinti tik visuomenei pareiklavus. Tik prieš metus buvo nugriautas šokių paviljonas, kurį dabar pakeis ten statoma viešoji Kauno biblioteka.

DABARTINĖS NEGEROVĖS

Prisiminsime pradėjusius plikėti ir gelsti senoūsios Ažuolos, P. Juozapavičius paličia ir kaikiurias dabartines negeroves: "Parko tvarkytojai sumanė Ažuolyną įrengti vandens baseiną. Deja, nevykusiai paklojo nutekėjimo vamzdžius. Ten, kur turėjo tyvuliuoti baseinas, telkšojo bala, kurioje varlės gyveno. Kai ilgiau nelyja ir vandens visai nebūna, sklinda iš tos balos nemalonūs kvapai. Kitados Zoologijos sodo paukščių sektoriuje prie Girstupio buvo tyro vandens baseinas, kuriame plaukiojo gubės, antys ir kiti sparnuotieji. Kai buvo pastatytas naujas gyvenamųjų namų kvartalas, į Girstupį buvo nukreipta kanalizacija. Girstupis tapo pilkų sruvų upeliu, o Zoologijos sodo paukščių baseinas virto pilka, bloga kvapą skleidžiančia bala. Čia jau neplaukioja gubės, o tik antys. Gubės, pelikanai, gervės tik vaikščioja aplink baseiną ir tarytum sako: "Kada žmogus susipras pagerinti jį ir šiaip skurdų gyvenimą?" Šokių paviljonas buvo nugriautas, bet tokio likimo nesusilaukė Parodos kalne stovintys žaidimų-pramogų įrenginiai, priklausančios kultūros skryriai. Rūpestį P. Juozapavičiui kelia ir sporto žaidynės: "Sporto halėje ar stadione vykstant renginiams, į Kauną suplaukia daug motorizuotų keleivių. Jie kartais pasistato automašinas Ažuolyno žaliuosiuose plotuose, ypač prie Zoologijos sodo, Vydūno alėjos, Montvilos gatvės. O Parodos kalno pakraščiu įsikūrę dar viena kavinė. Visa tai nepadės išsaugoti unikalūs gamtos kampelio — Ažuolyno..."

BATŲ TAISKYKLĄ

Vilija Trinkūnienė rugpjūčio 6 d. laidoje skundžiasi "Komjaunimo Tiesos" redakcijai: "Praėjusią žiemą kreipiausi į Utenos buitinio gyventojų aptar-

navimo avalynės taisyklą, kad sutaisyti žieminius batus. Reikėjo pakalti kulną ir įsiūti užtrauktuką. Daug vargo turėjau, kol priėmė. Mat batai buvo importiniai. Priėmėja nusistebėjo: "Tokius senus batus dar taisyti sumano..." Nutylėjau. Ką darysi, jei jie man patogūs? Gerokai paprašius, pagaliau pavyko susitarti. Nutariau daugiau importinės avalynės nepirkti. Šią vasarą nusipirkau lietuviškas basutes. Tokių ir parduotuvėje pilna, ir daug kas nešioja. Manau sau, kad su jomis neturėsiu vargo. Deja... Po savaitės nukrito metalinė pakala. Vėl einu į avalynės taisyklą. O ten paaiškėja, kad tokį "sudėtingą remontą" gali atlikti tik... Vilniuje, L. Giros gatvėje esančioje atelėje. Tai ką daryti? Važiuoti per 100 km į Vilnių? ... O jeigu po savaitės pamesiu antrą metalinę pakalą? ... Tai gal nieko nesitinkint pirkti naujas basutes? Tada kažin kiek kainuos šią vasarą mano apavas? Idomu, kodėl vilniečiai avalyninkai moka tokį apavą sutaisyti, o uteniškiams tai — "nepasiekiamos aukštumos?"

SUGAVO ŠAMĄ

Elektrėnų vandens saugykloje vilnietis meškeriotojas J. Babrauskas birželio 29 d. sugavo 36 kilogramų šamą, kurio ilgis buvo 184,5 centimetro. Šamą suviliojo nemažas masalas — 300 gramų karšiokas. Kol šamas buvo ištrauktas, praėjo beveik valanda.

ŽIRGŲ VARŽYTINĖS

Terskio žirgynė, Šiaurės Kaukaze, buvo surengtos tarptautinės žirgų varžytinės, kuriose Vilniaus žirgynas pardavė keturias arabų veislės kumelaites. Olandas Den Hartogas už Skalsą sumokėjo \$28.000, už Skaldą ir Niadą — po \$25.000. Amerikietis H. Keilas už \$16.000 įsigijo Pupą. Lietuvos žirgynai tarptautinėse varžytinėse dalyvauja nuo 1973 m., kai buvo paroduoti du žemaičių vaislės žirgai Švedijai. Lig šiol užsienin iš Lietuvos iškeliavo 132 sportiniai ir veisliniai žirgai. Lietuvioje išaugintus arabų, trakėnų, Hanoverio ir dviejų tipų žemaičių veislių žirgus taip pat pirkė Suomija, Austrija, Prancūzija ir Danija.

UŽ LIETUVOS RIBŲ

"Tiesos" 200 nr. rašoma, kad šiais mokslo metais apie 100 abiturientų išvyko studijuoti už Lietuvos ribų. Jie ten įsigis specialybes, kurių nėra augstosiose Lietuvos mokyklose. Lengvosios pramonės specialistus padeda paruošti Rygos ir Minsko politechnikos institutai. Sportinės medicinos specialistai paruošiami Estijoje, Odesos ir Leningrado navigacijos mokyklos priėmė 14 būsimųjų laivų kapitonių, šturmanų ir inžinierių. Baigę studijas, jie grįš dirbti į Klaipėdos uostą. Lietuvos abiturientai retesnių technikos ir poligrafijos specialybių mokosi R. Vokietijoje, maisto pramonės ir farmacijos — augstosiose Bulgarijos bei Čekoslovakijos mokyklose. V. Kst.

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras Čikagoje žygiuoja dainų šventėje į paskirtas vietas. Nuotr. J. V. Danio

Hamilton, Ont.

GIEDRAČIO ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO gegužinė įvyko savo šaudykloje. Nežiūrint saulėtos dienos, svečių galėjo būti daugiau. Bet, kiek jų ten buvo, praleido laiką labai gražiai. Vyrai varžėsi šaudymuose, jauni mas meškeriojime. Buvo plati loterija, o J. Tarvydo parūpintais garsiakalbiais sklido tik lietuviškos melodijos. Alkanuosius aprūpino S. Petkevičienė, G. Agurkienė ir A. Pranckevičienė šiltu maistu. Valdyba džiaugiasi, kad vis dar atsiranda rėmėjų, kurie norėtų, kad klubo pastatas būtų galutinai užbaigtas šį rudenį. Valdyba

(Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Winnipeg, Man.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI PRAEJUS. Nuosirdžiai dėkoju KLB Winnipeg apylinkėi už finansinę pagalbą mano kelionei į jaunimo kongresą.

Kaip kiekvienas žmogus privalo surasti atsakymą į klausimą, kodėl jis gyvena, taip lietuvis turi atsakyti į klausimą, kodėl jis turi išlikti lietuviu. Jaunimo kongresas man davė progą rasti atsakymą į šį klausimą per paskaitas, darbo būrelius, asmeninius pasikalbėjimus. Kongrese galėjau susipažinti su Lietuvos istorija, lietuvių išsivijimo padėtimi ir jaunimo veikla. Taip pat tai buvo gera progą susipažinti su kitų kraštų bei miestų jaunimu. Mažoje lietuvių kolonijoje gyvenant dažnai sunku įžvelgti, ar tą silpną veiklą verta tęsti, bet kai pamatai, kad visame pasaulyje tokių mažų kolonijų yra daug ir kad jaunimas ten nepasiduoda ir, kiek galėdamas, veikia, tai pradėti dirbti lietuviškos dvasios atspaurimą ir pajunti stipresnį ryžtą toliau dirbti. Reiškia mes nesame vieni — mūsų yra daug. Būtinai visiems bendrai dirbti, stiprinti ir laimėti.

Vėliau parašysiu plačiau apie kongresą apylinkės jaunimui.
Joana Razmaite

Sudbury, Ont.

"GELEŽINO VILKO" medžiotojų ir žūklautojų klubas gražioje V. Gudriūno vasarvietėje, Wholase Bay įlankoje, French River rajone, surengė metinę gegužinę ir sportinio šaudymo rungtynes. Dalyvavo daug klubo narių, taip pat vietos lietuvių ir svečias J. Venslovaitis iš Toronto. Šaudyme pereinamąją taure laimėjo Kęstutis Poderis. Už geriausią šaudymą moterų grupėje klubo taure laimėjo Onutė Poderienė. Jaunimo grupėje klubo taure laimėjo — Diana Stankutė. Wholase Bay įlankoje buvo premijuotos žvejojimo rungtynės — kas per 1 val. laiko pagaus didžiausią žuvį? Pirmą premiją už didžiausią pagautą lydeką laimėjo Kęstutis Remeikis, o antrą — Justas Stankus. Klubas įsteigtas 1964 m. ir turi Ontario provincinės valdžios leidimą (charter). Klubui vadovauja Valys Bružas — pirmininkas, Justas Stankus — išdininkas, Leonas Baltutis — sekretorius, šaudymo sporto vadovas — Kęstutis Poderis.

ANTANAS LAPINIS, 73 m., mirė š.m. rugsėjo 12 d.; palaidotas per Loughheed laidotuvių įstaigą Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont. Šv. Mišias laikė ir j. Sv. Jono lietuvių kapinės palydėjo kun. J. Staškus, Lietuvos Kankinių parapijos kelbonas Mississaugoje. Pamaldos už velionį atlaikys Christ the King šventovėje. Kapinėse laidotuvių maldas bei apeigas atliko kun. J. Staškus ir kun. L. Januška, OFM. Dalyvavo daug šeimos giminii ir draugų, taip pat velionies buvusių artimų draugų tėvynėje, dabar gyvenančių Kanadoje, daug Sudburio lietuvių ir buvusių sudburiečių.

Velionis paliko žmoną Mariją, sūnų Arnoldą ir dukrą Ireną, brolių Petrą, seseris Eleną ir Domutę Lietuvoje.

Antanai, tebūna tau lengva Kanados žemelė, išsėkis ramybėje.
J. Kručas

Pajieškojimas

Eugenijus Jakimavičius, gyvenantis 232040 Vilnius, Tverės gatvė 16-11, įšėjo pusbrolių Romualdo Viskanto, Zigmanto Viskanto ir motinos giminaičio Kazimiero Račiūno.

PARDUODAMI gerame stovyje dveji tautiniai drabužiai. Kreiptis: Birutė Tumosaitė, 930 Dundas St., Apt. 3, London, Ontario N6A 1H3. Tel. 432-5543

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 7½%
kasdienes palūkanas
už santaukas 7%
term. indėlius 1 m. 9½%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9½%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12½%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA valstybės

JAV Lietuvių Fondo taryba savo posėdyje 1980 m. rugsėjo 5 d. Čikagoje nutarė įsteigti federacinį LF kredito kooperatyvą, kuris savo veiklą pradėjo 1981 m. pavasarį. Kooperatyvan galėjo įsijungti visi Lietuvių Fondo nariai. Indėliais buvo sutelktas \$4 milijonų kapitalas. Kredito kooperatyvo direktorių tarybos pirmininku išrinktas dr. Antanas Razma, išdininku — adv. Povilas Žumbakis. Brooklyne veikia Niujorko bei apylinkių lietuviams skirtas federacinis kooperatyvas "Kasa", vadovaujamas direktorių tarybos pirm. Vytauto Vebeliūno, išd. Laimos Lileikienės. "Kasos" kapitalas jau yra pasiekęs \$12 milijonų. Abiejų kooperatyvų direktoriai nuo š.m. rugsėjo 1 d. juos sujungė į vieną federacinį lietuvių kredito kooperatyvą "Kasa". Anksčiau "Kasos" nariais galėjo tapti tik Lietuvių Kultūros Židinio rėmėjai, o dabar galės įsijungti ir Lietuvių Fondo nariai. Jungtinis kapitalas pakilo iki \$16 milijonų, narių skaičius pasiekė apie 1700. Palūkanos už taupymo sąskaitas padidinamos nuo 8% iki 9%. "Kasos" skyrius planuojama steigti ir kitose vietovėse, nes visur yra Lietuvių Fondo narių. Pirmiausia naujas skyrius bus įsteigtas St. Petersburg, Floridoje.

I abiejų kooperatyvų sujungimą specialiu rugsėjo 2 d. raštu atsiliepė Lietuvių Fondo tarybos pirm. Stasys Baras ir valdybos pirm. Viktoras Naudžius. Fondo nariams jie praneša, kad abiejų kooperatyvų sujungimas esąs padarytas slaptu jų direktorių nutarimu rugpjūčio mėnesį. Apie šį nutarimą Lietuvių Fondo vadovybė nebuvo paimformuota, todėl už pasekmes esąs padarytas slapto jų direktorių nutarimu rugpjūčio mėnesį. Apie šį nutarimą Lietuvių Fondo vadovybė nebuvo paimformuota, todėl už pasekmes esąs padarytas slapto jų direktorių nutarimu rugpjūčio mėnesį. Apie šį nutarimą Lietuvių Fondo vadovybė nebuvo paimformuota, todėl už pasekmes esąs padarytas slapto jų direktorių nutarimu rugpjūčio mėnesį.

Lietuvių Teisėms Ginti Komitetas rugpjūčio 28 d. posėdyje Čikagoje įsteigė Lietuvių Teisėms Ginti Fondą, kuris jau užregistruotas Ilinojaus valstijoje, priimti jo įstatai. Fondo tarybą sudaro direktoriai: pirm. dr. V. Stankus, vicepirm. V. Jokūbaitis, nariai — dr. V. Šimaitis, dr. J. Račkauskas, adv. A. Karalienė, D. Valentinaite, V. Plioplys. Fondo valdybą išrinkti: pirm. dr. J. Račkauskas, sekr. adv. A. Karalienė, išd. D. Valentinaite, nariai — P. Razgaitis, V. Plioplys, L. Radvila ir spaudos reikalams G. Lazauskas. Lietuvių Teisėms Ginti Fondo adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Laukiama finansinės paramos aukomis iš lietuvių visuomenės. Jomis bus remiami JAV teisingumo departamento specialiu tyrimu biuro OSI kariniais nusikaltimais kaltinami lietuvių. Tokių kaltinimų jau yra susilaukę: Antanas Bernotas Hartforde, Liudas Kairys Čikagoje, Bronius Kaminskas Harfode, Juozas Kungys New Jersey, Jurgis Juodis St. Petersburg, Antanas Lipšys Čikagoje, Kazys Palčiauskas ir Mėcys Paškevičius St. Petersburg, Antanas Virkutis, Henrikas Benkuskas ir Juozas Kačialauskas Čikagoje. Iš jų norima atimti JAV pilietybę ir juos ištremti iš JAV.

Italija

Vatikano radijo lietuvių skyriuje lankėsi dvi Australijos lietuvaitės — Birutė ir Zita Prašmūtaitės, apkeliausias JAV, Kanadą ir kaikiuriuos Europos kraštus. Penkias paras jos viešėjo ir Vilniuje. Pasakodamos savo išspūdžius, džiaugėsi senamiesčio gatvelėmis, senuoju Vilniaus universitetu, šventovėmis, Aušros Vartais, miškų aplinkumoje išaugusiu Lazdynų rajonu. Lietuvių priepaūda joms atskleidė įvažiuojant į Lietuvą pasienyje iš jų atimtas Lietuvos istorijos vadovėlis bei kiti lietuviški leidiniai, sandėliais paverstos šventovės Vilniuje, svetimtaučiai žmonės jo gatvėse. Geras išspūdžius sudarė tik giminės bei kiti sutikti lietuviai. Juos betgi ir vėl sugadino muitininkai Gardino mieste, išvažiuojant iš Lietuvos. Esą jie ne tik tikrino lagaminus, bet ir be jokio atskilavimo filmavo šią procedūrą, į juosteles įrašė pokalbius.

Vokietija

Lietuvių šalpos draugija "Labdara", vadovaujama pirm. J. Glemžos, daugiausia rūpinasi parama moksleiviams, ypač Lenkijoje ir P. Amerikos šalyse. Pradedant naujuosius mokslo metus, buvo išsiuntinėtis pranešimas spaudai ir "Labdaros" rėmėjams. Jame primenama, kad aukos pirmajame šių metų pusmetyje gerokai sumažėjo, matyt, dėl Pasaulio Lietuvių Dienų ir V-jo PLJ Kongreso. Pirm. J. Glemža reiškia viltį, kad jos vėl padidės antrajame pusmetyje. Esą reikia rūpintis jaunimu, nes tas rūpestis jau yra davęs gerų rezultatų. Į naująją PLB valdybą buvo išrinkti septyni jaunesnės kartos žmonės. Atjaunėjimas jaučiamas ir Vokietijos LB krašto valdyboje. Punsko gimnazija per 26 metus gyvenimą išleido 431 auklėtinį. Dalis jų emėsi studijuoti augstosiose mokyklose ir įsidarbinti Punsko-Seinų-Suvalkų krašte. "Labdara" lietuviams moksleiviams Lenkijoje parūpina dėvėtų drabužių, nusiunčia ten laukiamų knygų. Aukų šiai paramai laukia "Labdaros" pirm. J. Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Germany.

Simon's Travel
kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!
13 dienų su giminėmis
Spalio 6 Gruodžio 19
Skelbiamos išvykimo datos.
Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!
• Nuperkame **automobilius** bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
• Sutvarkome dokumentus iškvietimams
• Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrui ar žmonai
Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telefax 06-986766 TOR
(Kelionių įstaigos registracijos numeris — 1835961)

Lietuvių jaunimo kongreso studijų dienų programos koordinatoriai. Iš kairės: DAINORA JUOZAPAVIČIŪTĖ iš Toronto, PAULIUS KURAS iš Windsor, DANGUOLĖ JUOZAPAVIČIŪTĖ iš Hamiltono

Jaunimo kongreso studijų dienos (2)

Nenoras įsivelti politikon, nesidomėjimas politine veikla dažnai minimas kaip priežastis (o gal pasiteisinimas) jaunimo nedalyvavimo lietuviškoje veikloje. Dažnas lietuvis jaunuolis, užklaustas kodėl nedalyvauja lietuviškoje veikloje, atsako, kad jam nerūpi įvairios politinės partijos, nepatrauklūs vyresniosios kartos politiškaai pagrįsti nesutarimai. Gaila, kad kongreso politinės srities paskaitas ir svarstybas išgirdo tik pats aktyviausias jaunimas — rinktiniai atstovai.

Plačioji politika

Įvadinę paskaitą skaitė adv. Povilas Zumbakis. Aiškino, kad politika yra dviprasme savoka. Yra siauroji ir plačioji politinė veikla. Kalbėtojo nuomone, pastaroji ypatingai laukia jaunimo įsijungimo. Politika plačiąja prasme yra pragmatiškas, ne teoretiškas veikimas. Tokioje politinėje veikloje išnaudojama kiekviena pasitaikanti proga iškelti Lietuvos vardą ir padėti viešumon.

Buvo suminėti įvairūs pavyzdžiai, įvykiai, kurie sudarė sąlygas prasmingam politiniam veikimui. Simo Kudirkos pabėgimas nuo sovietų laivo, dr. Pranskevičiaus liudijimas kad sovietai naudoja vergus statyboje, BAFLO (Baltic American Freedom League) iškelimas Skuodžio bylos ir kt. sudarė išeivijos lietuviams prąga skelbti Lietuvos vardą laisvame pasaulyje. Šiais atvejais galėjo (ir atėjo į gale) prisidėti prie svarbaus informacijos rinkimo darbo ir jaunimas.

Kalbėtojas pabrėžė svarbą tinkamo pasiruošimo politiniam darbui. Visų pirma privalome žinoti savo tautos istoriją, suprasti kas dedasi pasaulyje, sekti spaudą, žinoti tam tikras universalias sąvokas.

Praktiškas būdas pasiruošti — sudarymas informacinio tinklo, per kurį būtų įmanoma pasikeisti vietinių laikraščių iškarpomis ir t.t. Tuo būdu jaunimo kongrese užmegzami tarptautiniai ryšiai klesėtų.

Baigdamas P. Zumbakis ragino jaunimą jį ieškoti savo metodų politinei veiklai, siekti augstųjų ir nepriimti pigių komplimentų. Taip pat pakartojau jau girdėtą skatinimą nepamiršti, kad pagrindinis politinio darbo tikslas — laisva Lietuva! Laisvos Lietuvos viltis buvo siūlas, rišantis visas kongrese nagrinėjamas sritis.

Praktinė veikla

Politinės srities svarstyboje buvo atsivėlę ir praktinės politinės veiklos problemos. Joana Kuraite-Lasienė siūlė skanėčių politinės veiklos aptartį: veiksmingas informacijos perdavimas nelietuviams, siekiant jų paramos Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Todėl reikia mokėti perduoti žinias, patraukti spaudos ir svarbių asmenų dėmesį. Visa tai reikalauja daug lėšų, o su lėšomis nelengva, nes lietuvių nepritaria moderniems aukų rinkimo būdams. Jei padėtis nepagerės, lėšos taps didžiausia jaunimo paveldėta veiklos problema.

Tarptautinėje plotmėje

Lietuvą tarptautinėje arenoje apibūdino Saulius Cyvas. Užsiminė apie Lietuvos diplomatinę tarnybą ir galimybes bendradarbiauti su K. Bendrija, kuri skiria nemažą dėmesį Lietuvai. Taip pat jis iškėlė kelias praleistas progas po-

litinėje srityje, būtent, daugelio politkalinių bylas ir pernykščią grėsmę popiežiaus gyvybei. Abiem atvejais buvo galimybės lietuviams pasireikšti tarptautinėje politinėje arenoje. Žinoma, ateityje vėl susidarys panašios progos. Pvz. popiežiaus apsilankymo Lietuvoje klausimas. Klaipėdos šventovės atgavimas, artėjanti olimpiada Los Angeles mieste. Jaunimo Sąjungos atsakomybė — sekti ir reaguoti į pasaulio įvykius, veikti pasaulio viešąją nuomonę. Kiekvieno jaunuolio pareiga balsuoti, remti diplomatinę tarnybą, jungtis į tarptautines organizacijas. Žodžiu, jaunimas turi parodyti politinį sąmoningumą.

Atstovų pranešimai

Apie galimybes politinėje veikloje įvairiuose kraštuose kalbėjo kraštų atstovai. Nors Brazilijos valdžia palankiau žiūri į politinę veiklą, negu kitos to žemyno valdžios, tenykštis jaunimas ribojasi dalyvavimu minėjimuose, iškilmingose Mišiose ir laišku rašymu vietiniams laikraščiams. Jaunimo susidomėjimas politine veikla mažas. Kaltininkė — informacijos stoka.

Susidomėjimo atžvilgiu Australijoje padėtis panaši. Politinė veikla neprigijus jaunimo tarpe. Sakoma, kad tai bruožas, būdingas visiems australiečiams. Jaunimas prisideda prie politinių renginių, atlikdamas menines programas, bet giliau nebrenda į politinę veiklą.

Prancūzijoje, kur iš viso mažas skaičius lietuvių, jaunimo susidomėjimas politika ypatingai pasigeretinas. Jie laiko savo paskirtimi atlikti darbą, kuriuos įmanoma atlikti tik laisvoje kraštoje. Jie pasiryžę stiprinti bendradarbiavimą su kitų pavergtųjų tautų išeiviais. Toks pasiryžimas turėtų būti ir kraštuose, kur lietuvių skaičiai didesni.

Konkretus politinis projektas buvo kongresui iškeltas Prancūzijos atstovės. Papasakojo apie galimybę iš Afganistano į Pakistaną pervežti dešimt lietuvių karo belaisvių. Reikalingas greitas reaguojimas, lėšų suteikimas ir tvirtas įsipareigojimas, kad būtų išvengta praleisti dar vieną galimybę.

Ryšiai su pagrindžiu

Politinės srities darbo būreliai apėmė visą eilę temų. Viena grupė gvildeno politinės veiklos galimybes tautinei grupei esant mažumoje, antra grupė svarstė Lietuvos konsulatų ateitį, o trečioji vertino dabartinius veiklos metodus ir t.t. Nors visos temos labai įdomios ir vertos dėmesio, norisi prie vieno būrelio ilgiau sustoti. Tai būrelis, kuris susilaukė daugiausia dalyvių.

Nagrinėjant pagrindžio spaudos ištraukas, buvo bandoma atsakyti į klausimą: ko laukia Lietuvos pogrindis iš mūsų? Šis būrelis išreiškė gyviausias šio kongreso nuotaikas, parodė jo pačią esmę, tartum kokią virpančią širdį. Jau po ketvirtojo jaunimo kongreso pradėtas nuostabus dialogas niekad nesimačiusių veidų. To dialogo dalyviai — atskiros šakos vieno kamienio, vienos tautos!

Kai išeivijos jaunimas atidžiai klausė, ką sako jiems broliai tėvynėje, įprasmina savo veiklą, savo kongresą, suliepsnoja nepaprasta nauja viltis. Veikla vardan veiklos pasilieka praities reiškinii. RMG

XXVIII Kanados Lietuvių Dienos

Ontario Londone

1983 metų spalio 7, 8, 9 dienomis

SPALIO 7, PENKTADIENI

Jaunimo susipažinimo vakaras — šokiai su puikia muzika ir vaišėmis (Polish Hall, 554 Hill St.; žemėlapyje (2) nr.). Pradžia — 8 v.v.

SPALIO 8, ŠEŠTADIENI

Krepšinio ir tinklinio rungtynės (Saunders Secondary School, 941 Viscount Rd.; žemėlapyje (3). Pradžia — 10 v.r.

Golfo turnyras (Maple Ridge a. Country Club, 5 km. į rytus nuo "Informacijos" — (1), prie to paties kelio). Pradžia — 10 v.r.

Grandiozinis susipažinimo balius

(U.A.W. Local 1520 Hall, pietinėje pusėje 401 ir 4 kelio sankryžos — (4)). Pradžia — 7.30 v.v. Gros puikus 9 asmenų orkestras "Ambasador". Bus valgių ir gėrimų.

SPALIO 9, SEKMADIENI

Evangelikų-liuteronų pamaldos (Redeemer Lutheran Church, 1 Wellington Cr., iš Frank Place, (5) 12 v.

Katalikų pamaldos (St. Peter's Basilica, 196 Dufferin Ave., (6) 2.30 v.p.p.

Lietuvių Dienų koncertas (Saunders Secondary School, 941 Viscount Rd., (3) 5 v.p.p.

• Įžanginėje dalyje: garbės svečių priėmimas ir sveikinimai.
• Meninėje dalyje: solistai — Irena Černienė ir Vytautas Paulionis; chorai — Hamiltono "Aidas", Otavos "Ramunėlės", Toronto "Aras" ir "Volungė (jungtiniam chore dalyvaus ir Mississaugos Lietuvos Kankinių par. choras su Londono "Pašvaiste"); akompaniatorius — muz. J. Govėdas; tautinių šokių grupės — Toronto "Gintaras" ir "Atžalynas".

Informacijos būstinė — 1414 Dundas St., tel. (519) 455-3129. Ji veiks šeštadienį nuo 9 v.r. iki 10 v.r. ir nuo 5 v.p.p. iki 7 v.v.; sekmadienį nuo 9 v.r. iki 10 v.r. ir nuo 3 v.p.p. iki 4.30 v.p.p.

"Holiday Inn" viešbutis žemėlapyje pažymėtas (7) nr.

Iki pasimatymo Londone!

KLD Rengti Komitetas

Važiuojantiems į Kanados Lietuvių Dienas

Kuriais keliais važiuoti ir kaip surasti renginius?

Spalio 7, penktadienį, jaunimo šokiai, 8 v.v., lenkų saleje, 554 Hill Street, iš 401 kelio sukti į Wellington Road, North. Privažiavus Hill St., sukti į dešinę ir už 4 blokų kairėje salė — "Warszawa".

Spalio 8, šeštadienį, dienos metu golfo turnyras, iš 401 kelio sukti į 100 Exit, North. Privažiavus Dundas St., kuri yra Highway 2, sukti į dešinę ir už dviejų mylių kairėje Maple Ridge Golf.

Floridos lietuviai Romon

Kai bus minimi šv. Kazimiero metai ir Mišias atnašaus Šv. Tevas Jonas-Paulius II, Floridos lietuviai taip pat dalyvaus. Romon iškris 1984 m. vasario 28 d. iš Miami, o grįš iš Muencheno kovo 13 d. Per tą laiką važiuos į Neapolį, Pompėją, Asyžiu, Paduą, Florenciją, Veneciją, Innsbrucką, Oberamergau, Berchtesgadeną, kur gyveno Hitleris. Apžiūrės karaliaus Liudviko II pilį Hohenschwangau, gražiąsias Alpių ežerą Koenigsee. Muenchene praleis porą dienų. Norintieji nueis į garsią to miesto operą. Į Miami grįš kovo 13 d. Kelionė kainuos 1,598 dol.

Kelionės reikalais Miami mieste rūpinasi kun. Vincas Andruska, 900 SW 26 Rd., Miami, FL., tel. (305) 858-2621. St. Petersburg lietuvių registrojasi pas prel. Joną Balkūną, 555 68 Ave., St. Petersburg Beach, FL., tel. (813) 367-2523, arba pas kun. V. Dabušį tel. (813) 398-5212. Juno Beach ir Pampano Beach lietuvių kreipiasi į kun. V. Pikturną, 2800 Ocean Dr., B 6D, Riviera Beach, FL., tel. (305) 845-2122.

Atrodo, kad bus važiuojančių taipgi iš Sunny Hills ir iš Hot Springs, AR. Ten norintieji važiuoti kreipiasi pas kun. Petrą Patlabą tel. (501) 767-6040. Sunny Hills lietuviams rūpinasi kun. P. Jaraška, tel. (904) 773-3406. Inf.

Krepšinio rungtynės — Saunders mokyklos sporto saleje. Iš 401 kelio sukti į Wellington Road, North. Privažiavus Southdale Road, sukti į kairę, West; pasiekus Wonderland Rd., sukti į dešinę ir prie Viscount Rd. kairėje bus Saunders mokykla.

Susipažinimo balius spalio 8, šeštadienį, 7.30 v.v., UAW Local 1520 saleje. Iš 401 kelio sukti į nr. 4 kelią, North, Lambeth, ir tuojau į dešinę Glanworth kelią. Pervažiavus tiltą virš 401 kelio dešinėje yra nedidelis lauko kelias, kuris nuveda tiesiai į salę. Tik vienos mylios apsisukimas.

Vykstant iš Londono miesto, važiuoti nr. 4 į Lambeth, pervažiavus 401 kelią, pirmas išvažiuojamas į kairę nuveda į salę.

Sekmadienį, spalio 9, evangelikų pamaldos 12 v. Redeemer Church, Wellington Rd. ir Frank Place kampas. Katalikų pamaldos 2.30 v.p.p., St. Peter's bazilikoje, Clarence ir Dufferin gatvių kampas, pačiame miesto centre. Iš 401 kelio sukti į Wellington Rd., North. Privažiavus Dufferin Ave., kairėje matyti šventovė.

Koncertas sekmadienį, 5 v.p.p., Saunders mokyklos auditorijoje. Po pamaldų iš bazilikos važiuoti Wellington Rd. į pietus, privažiavus Commissioner Rd., sukti į dešinę, West, iki Wonderland Rd. Sukti į kairę ir už dviejų blokų Viscount Rd. ir čia dešinėje bus Saunders mokykla. Šiluvos Marijos parapija, į kurią visada galima kreiptis: 1414 Dundas St., tel. 455-3129.

Koresp.

Lietuvių bendruomenės išvyka į šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimo iškilmės Romoje 1984 metais

Tiesioginiai skridimai į Romą:

išskrendama 1984 m. vasario 28 d. iš Toronto ir Montrealio, grįžtama kovo 6 arba 13 dienomis

KELIONĖS KAINA Vienai savaitei Dviem savaitėm
Torontas/Montrealis \$995.00 \$1227.00

(Kaina asmeniui gyvenant dviese kambaryje — Amerikos doleriais)
Galima praleisti vieną arba dvi savaites Romoje

Asmenys, kurie po iškilmų norės dar atskirai keliauti Europoje, galės ta proga pasinaudoti. Bus galima parsikristi iš Romos ir vėliau už tą pačią kainą, iš anksto nustačius grįžimo datą. Norintiems bus parūpinti traukinio kuponai (Eurailpass).

Pasinaudokite šia proga su lietuvių ekskursija aplankyti "amžinąjį miestą" Romą ir dalyvauti šv. Kazimiero iškilmėse Šv. Petro bazilikoje!!

Dėl smulkesnės informacijos ir registracijos prašome kreiptis:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643, USA

Tel. (312) 238-9787

Torontiško "Gintaro" ansamblio dainininkės dainuoja šventėje Čikagoje su savo plakatu Nuotr. Z. Degučio

Visuomeniniai jaunimo kongreso nutarimai

1. Atsivėlgdami į reikalingą stiprinti ryšius tarp visame pasaulyje išsisklaidžiusio lietuvių jaunimo ir suprasdami efektingos komunikacijos svarbą, siekiant konkretaus bendradarbiavimo ir minčių bei pajėgų pasidalinimo, įpareigojame PLJS valdybą:

a. Reguliariai leisti žiniaraštį, kuris apibūdintų valdybos veiklą, teiktų informaciją iš įvairių kraštų, skelbtų žinias iš pogrindžio reiškinii, keltų Lietuvai ir lietuviams svarbius įvykius, turėtų valdybos ideologinio pobūdžio vedamąjį, kultūrinį priedą, kuriame būtų išeivijos ir Lietuvos naujų literatūros leidinių sąrašai bei kultūrinių įvykių apibūdinimas.

Sis žiniaraštis turėtų būti siunčiamas kraštų LJS ryšininkams, kurie jį dauginant ir platintų jaunimo tarpe ir siųstų įvairiems lietuvių laikraščiams, ypač tiems, kurie rašo gyvenamojo krašto kalbą.

b. Pasirūpinti pokongresinių leidinių "Pasaulyje Lietuvių" remimu, kuriame būtų apibūdinti V PLJK tikslai, darbai ir nutarimai. Sis "Pasaulyje Lietuvių" numeris turėtų būti kuo gausiau platinamas jaunimo tarpe.

c. Užmegzti ir palaikyti tiesioginius ryšius su kiekvieno krašto LJS ryšininkais. Jie apsiima vesti visas svarbias lietuvių pasaulio žinias į gyvenamojo krašto kalbą bei jas platinti. PLJS valdyba jiems talkina pagal jų pagidavimus.

2. Skatiname LJS skyrius prisidėti prie radijo vandenelių parengimo, ypač jaunimo programomis. Jose turėtų būti skleidžiamos žinios apie PLJS veiklą, kitų kraštų lietuvių jaunimo veiklą, Lietuvą ir pogrindžio veiklą Lietuvoje.

3. Norėdami supažindinti nutočius nuo lietuviškos veiklos asmenis ir gyvenamojo krašto visuomenę su lietuviška veikla ir siekdami sudaryti jiems sąlygas joje dalyvauti, prašome PLJS valdybą raginti visus LJS skyrius skelbti žinias apie lietuviškus renginius bei lietuviams svarbius įvykius gyvenamojo krašto spaudoje.

Ryšiai su Lietuva

Lietuvos jaunimas per pogrindį yra pareiškęs, kad užsienio radijo laidos yra labai svarbios ir labai klausomos Lietuvoje. Deja, jos yra labai trūkdomos ir daugelis jų visai negirdimos. Todėl skatiname PLJS valdybą rašyti pareiškimus radijo stotim, kurių laidos pasiekia Lietuvą ir kitas pavergtas tautas, pvz. "Laisvės radijui", Vatikano radijui, kad jos įsiskaitytų naujų techninių metodų, siekiančių sumažinti tų laidų trukdymus. Taipgi skatiname PLJS valdybą išnagrinėti galimybes transliuoti programas į Lietuvą per vokiečių radijo stotis.

Dvikalbiškumas ir mišrios šeimos

1. Lietuvių kalba yra svarbiausia mūsų tautos jungtis. Tačiau matome, kad lietuvių kalbos mokėjimas silpnėja ir kartais delto jaunimas atitolsta nuo lietuviškos veiklos. Sis faktas mus verčia naujai vertinti dvikalbiškumo reikšmę išeivijoje.

Lietuvių kalbos mokėjimo tobul-

linimas yra nepamainomas, tačiau, siekiami pritraukti nuo lietuvių veiklos nutolusį jaunimą, skatiname, šalia lietuvių kalbos, reikalui esant, vartoti gyvenamojo krašto kalbą. Turime įsiviešinti draugiškų ryšių su lietuviškai nekalbančiais tautiečiais, vengti "lietuviško soviniizmo". Dėl tos pačios priežasties pageidaujame, kad išeivijos lietuvių laikraščiuose, pagal jų nuožūrą, būtų skiriama vietos žinioms gyvenamojo krašto kalba.

2. Atsivėlgdami į didėjančią mūsų šeimų skaičių, pabrėžiame mūsų visų atsakomybę įjungti mišrias šeimas į lietuvišką mūsų bendruomenę ir veiklą. Raginame karštų LJS valdybas organizuoti bendrus renginius kalbantiems ir nekalbantiems lietuviškai.

3. Siekiant sukurti jaunimui lietuviškos aplinkos dviasią, ypač palengvinti jaunom šeimom lietuviško auklėjimo darbą, siūlome kraštų LJS valdybom ištirti galimybę, pagal krašto sąlygas ir išgales, steigti priešmokyklinio amžiaus vaikams lietuviškus vaikų darželius bei vaikų globos centrus, kreipiantis į patyrusius toje srityje asmenis.

Talkininkai kraštams

1. Mūsų veiklos patyrimas rodo, kad gerai paruošti talkininkai yra labai naudingi LJS veiklai. Siekiant kuo tinkamiausiai išnaudoti talkininkų keliones, jų siuntimas vykdomas šia tvarka:

a. Talkos prašantieji savo krašto ryšininkui nurodo pageidaujamas talkininkų kvalifikacijas.

b. Ryšininkas nukreipia prašymą į PLJS valdybą, kuri įsiskaito tinkamą kandidatą.

c. Kandidatai į talkininkus pristatomi PLJS valdybai, kuri drauge su PLB valdyba atrenka tinkamiausią. Sprendimui turį pritariti talkos prašantieji.

d. PLB valdyba sudaro darbo sutartį, kurią pasirašo talkininkas, PLB valdyba, PLJS valdyba ir prašantieji. Joje nurodomi finansiniai įsipareigojimai, darbo apimtys ir talkininko bei prašančiojo atsakomybė.

e. PLJS valdyba informuoja talkininkus prieš jiems išvykstant apie vietoves lietuvių padėti bei jų veiklos sąlygas.

f. Talkininkas palaiko nuolatinį ryšį su sutartį pasirašiusiais ir per PLJS Ryšių Centrą informuoja visų kraštų ryšininkus.

g. Atlikęs savo pareigas, talkininkas pateikia savo darbo ir finansinę apyskaitą, o jį kvietusieji raštu pateikia jo atliktų darbų įvertinimą sutartį pasirašiusiems. Kraštų ryšininkai informuojami per PLJS Ryšių Centrą.

Raginame buvusius talkininkus tapti patarėjais sekančio PLJ kongreso ruošoje. Patarėjai padės aplankyti kraštų lietuvių jaunimui prasmingiau dalyvauti viso kongreso programose dalyse.

2. Suprasdami, kad lietuviškoje veikloje trūksta prityrusių vadovų jaunimo tarpe, įpareigojame PLJS valdybą rūpintis tokių vadovų paruošimu, pagal jos nuožūrą, per "vadovavimo kursus". Tokie kursai turėtų būti prieinami jaunimui iš įvairių kraštų.

MARYTĖ SMILGAITĖ, filmų vakaro organizatorė II PLD metu Čikagoje, šalia jos — JONAS RAKAUSKAS Nuotr. J. Tamulaičio

Poetas ir poezija skrenda Europon

Poezija turi sparnus, bet poetai jų neturi, dėlto skraido lėktuvais

JUOZAS KOJELIS

Poezija, sakoma, turi sparnus ir pati skrenda į pasaulį. Poetai sparnų neturi ir, keliaudami į pasaulį, turi naudotis lėktuvų bendrovių parūpintais sparnais. PAN AM lėktuvo sparnais naudojosi ir poetas Bernardas Brazdžionis, kai 1983 m. liepos 12 pakilo iš Los Angeles aerodromo tolimai 10-ties valandų be sustojimo kelionei į Londoną. Į šią kelionę poetas buvo pakviestas ir mus su žmona. Mudu tą kvietimą mieliai priėmė. Juk keliauti — tai didžiausias malonumas, ypač su Bernardu, neišsenkamu humoru, rimtu ir nerimtu istorijų, taiklių posakių ir aforizmų šaltiniu. Taip ir pasirašėme sutartį kartu keliauti prie Aldo nos Brazdžionienės pastatytos puodinės medaus.

Be nakties

Pakilome 2 v.p.p., o nusileisti turėjome 8 v.r. Laukėme nakties. Bet naktis niekad neatėjo, mat vidurvasarį Arktikos srityje naktį nesutemsta. Lėktuve rodė filmą "Tootsie". Nežiūrėjome, nes vien nuo to filmo reklamų pavargsta akys. Bet vėliau pamatėme, kad "Tootsie" užkariavęs ir Europą. Kur tik buvome — Londone, Briuselyje, Berlyne, Kopenhagoje, Muenchene, Augsburgėje, Hamburge — visur kino teatrai reklamuoja "Tootsie". Gi "Tootsie", bent mano nuomone, filmų sąrašas yra tik kaip "Stammgericht" Vokietijos restoranuose karo metu. "Tootsie" kankino ir grįžtant Amerikon "British Airways" ir "United Air Lines" lėktuvuose.

Pas lietuvius

Atvykstančio poeto Heathrow aerodrome laukė būrelis Londono lietuvių: Barėnai, Baubliai, S. Kasparas, Brazdžionio viešnagės Anglijoje organizatoriai, ir kiti. Su geleimis, kaip visada. Padvelkė jauki nuotaika ir lietuviška šiluma. Iš šono stebint, buvo lengva matyti, kaip nuoširdiai Europos lietuvių poeto laukė, jį sutiko ir globojo.

Brazdžionis buvo apgyvendintas pas Baublius, nepertoliausiai nuo Buckingham rūmų, ir p. Baublienės globoje naudojosi visais karališkais patogumais. Inž. R. Baublys savo namuose turi lietuvišką biblioteką, kur sukaupti dideli lituanistikos turtai: knygos, dokumentai, menininkų paveikslai. Jų tarpe yra ir unikumų. Brazdžionis galėjo čia pasmagurauti ne tik gomuriu, bet ir intelektu. Lydimas Baublio, jis aplankė Lietuvos atstovą Londone V. Balicką, parapijos kleboną kun. dr. J. Sakevičių, MIC, "Europos Lietuvio" redakciją, rašytojus Barėną ir Šlaitą, keliavo į Lietuvių Sodą, lankė žymesnes Londono vietas.

Poezijos vakaras

Liepos 16 d. parapijos patalpose įvyko poeto Bernardo

Brazdžionio poezijos vakaras. Į salę rinkosi publika, gražiai apsirengusi, šventiškai nusi-teikusi. Atvyko Lietuvos atstovas V. Balickas su žmona, klebonas kun. dr. J. Sakevičius, rašytojas K. Barėnas su žmona ir daugelis kitų, su kuriais buvo progos susipažinti ir pasikalbėti.

Vakaras vyko nepavydėtino-se sąlygose: viršutinė salė per neapsižiūrėjimą buvo išnuomota vestuvėms, tad poezijos skaitymą lydėjo nuolatinis virš galvų triukšmas. Vakara atidarė S. Kasparas, prisiekęs bendruomenininkas; šiltą žodį, skirtą svečiui poetui, pasakė rašytojas K. Barėnas.

Į sceną išeina Brazdžionis. Esu matęs jį ir klausęs scenoje labai daug kartų — nepriklausomoje Lietuvoje, tremtinių stovyklose Vokietijoje, Amerikoje, Kanadoje, Australijoje, beveik pusę šimtmečio. Per tą laiką jis, kaip savo poezijos deklamatorius, yra labai pasikeitęs. Jaunystėje iš jo lūpų veržėsi minties ir jausmo jėga, dabar, sulaukęs kiek brandesnio amžiaus, tapo intymus pokalbininkas.

Bet kaip bus dabar, triukšmingoje salėje? O Bernardas — tarsi niekur nieko: matė tik publiką, o triukšmo lyg ir negirdėjo. Kalbėjo ir deklamavo, pats šypsojosi, ir publika juokėsi; prašė plojimus nukelti į pabaigą, o publika neklausė ir vis plojo. Vakaras pasisekė. Publika buvo sužavėta. Programai pasibaigus, vaišės ir kitokie pokalbiai. Vis būreliai londoniečių apsupta "gyvą poetą", klausia, atsakinėja ir iš uždaro ratelio nenori išleisti. O šalia jau laukia kiti, norėdami su svečiu žodeliu pasikeisti.

Poezija šventovėje

Dar tą patį vakarą, lydimas S. Kasparo, poetas Bernardas Brazdžionis traukiniu išskubėjo į šiaurę, nes rytojau dieną laukė susitikimai su Nottinghamo, Wolverhamptono ir Derby lietuviams. Kita diena buvo sekmadienis, ir kun. Stepono Matulio, MIC, kviečiamas, kiekvienoje vietoje jis savo poeziją skaitė šventovėje (vietoje pamokslų) ir salėje. Kaip tų vietų lietuvių jo apsilankymu džiaugėsi, matyti iš korespondencijų "Europos Lietuvyje" (nr. 30). K. Vilkonis iš Nottinghamo rašė: "Poeto lankymasis buvo suderintas su tos dienos pamaldomis Aušros Vartų Židinyje, ir religinė jo poezija buvo skaitoma pamaldų metu paties poeto". Pamaldos buvo "nepaprastai iškilios ir jaudinančios".

Po to skaitė salėje: "Literatūros popietė buvo nepaprasta proga jos dalyviams sutikti mėgiamiausį poetą ir pasiklausyti jo poezijos iš jo paties lūpų. Nottinghamo kolonija ir apylinkės lietuvių to parengimo niekad nepamirš".

G. Kaminskienė iš Wolver-

hampton rašė: "Tiesėm palies-ti jo ranką, kad jaustumės tikri — kaip Šv. Tomas Naujame Testamente — kad tai tikrai Jis, nedaug kam Lietuvoje ma-tytas garsusis poetas, tikrai su kūnu ir siela štai mūsų tar-pe. Prabilo į mus bažnyčioje (vietoje pamokslų) ir vėliau netoli esančioj salėj. Tai bu-vo pilnas magikos vakaras, kurio vis dar negalime ir tur-būt niekad negalesime pa-miršti".

Vokietijoje

Pagrindinis poeto Bernar-do Brazdžionio pasirodymas buvo liepos 30, baigiant 30-ją Lietuviškųjų Studijų Savaitę Augsburgėje, Vokietijoje. Rašantysis ten nedalyvavo (dėl tam tikrų priežasčių teko anksčiau iš Europos iškelti, tačiau dalyvavusieji teigia,

kad tai buvęs puikus vainikas visai studijų savaitės progra-mai.

Prieš kelerius metus su Brazdžioniu teko keliauti į Australiją. Keturiuose miestuose jam buvo surengti literatūros vaka-rai. Kai vėliau sutiktus Australijos lietuvių Amerikoje paklauskau, kas iš Amerikos atsilankiusių kultūrininkų ar kolektyvų paliko ilgiausiai išliekantį prisiminimą, visi at-sakydavo, kad Brazdžionis.

Reikia apgailestauti, kad iki šiol lietuvis rašytojas yra stiprokai užmirštas, ypač pla-nuojant kultūrinius mainus tarp laisvųjų lietuvių. Dailu-sis kūrėjo žodis tautinės dvasios stiprinimui vis dar nėra pakankamai įvertintas. Į tai dėmesį atkreipti turėtų kultū-rinio gyvenimo vadovai.

Sol. LILJA ŠUKYTĖ ir sol. LAIMA STEPAITIENĖ Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitėje Augsburgėje, V. Vokietijoje. Nuotr. A. Grinienės

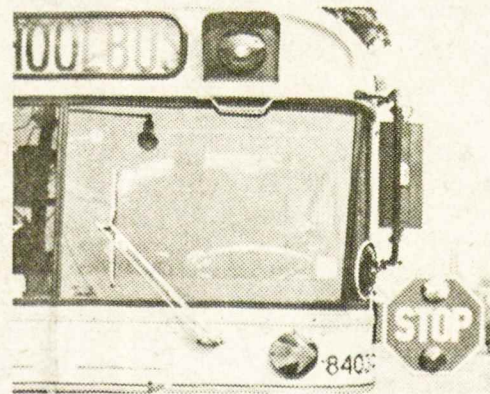
JEI DABAR NEATSIMENATE, ATEITYJE NIEKAD NEUŽMIRŠITE

Yra svarbu sustoti prie sustojusių mokyklos autobusu. Baismės nesustojantiems vairuotojams gali būti — praradimas 6 taškų, bauda iki \$1,000 ir net kalėjimas.

Bet svarbiausia yra tai, kad per jūsų suklydimą gali vaikas netekti gyvybės. Tokia klaida niekad negali būti užmiršta.

[sidėmėkite: vairuotojai, važiuojantys abiem kryptim, privalo sustoti, jeigu mokyklos autobusus blykčioja raudonas šviesas. Vairuotojai, važiuojantys paskui mokyklos

autobusą, turi sustoti mažiausiai 20 metrų atstu (4 automobilių nuotolis) užpakalyje autobuso.

Šiais metais įvestas naujas dalykas, į kurį reikia atkreipti dėmesį. Kiekvienas mokyklos autobusus Ontario provincijoje turi pritaistytą su SUSTOJIMO ŽENKLU LENTELE, kuri automatiškai iškyla, kai vaikas įlipa arba išlipa iš mokyklos autobuso.

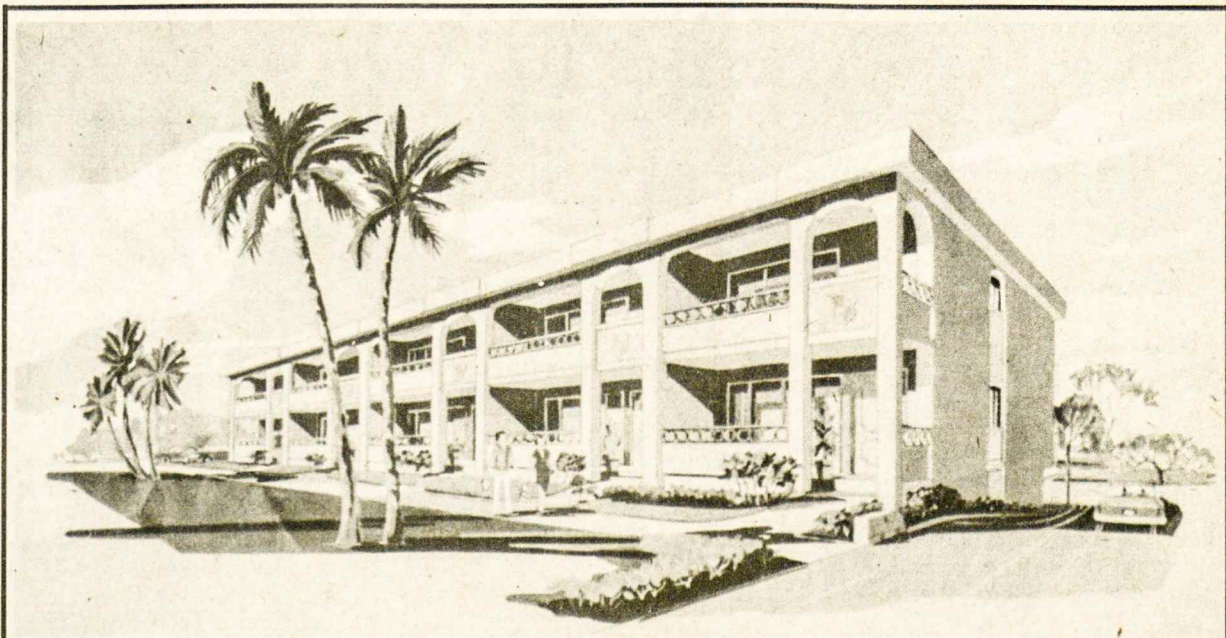
Taigi šį rudenį budriai sekite blykčiojančias šviesas ir sustojimo ženklus mokyklų autobusuose. Nerizikuokite vaiko gyvybe.

AR JŪS GALITE TAI UŽMIRŠTI?

Ministry of Transportation and Communications

James Snow, Minister
William Davis, Premier

Daytona Beach, Florida

Baigiami statyti "Atlantic Villas" (Condominium-Townhouse).

Kiekvienas su keturiais balkonais, dviejų automobilių garažu ir dideliais kambariais. Iš vienos pusės skersai gatvę matyti nepaprastai gražus vaizdas į jūrą, o iš kitos pusės balkonų matyti visas Halifax upės slėnis. Kaina prieinama.

Skambinti vakarais ir savaitgaliais (904) 761-5671 arba

Čikagoje (312) 425-7160.

Talka laimėsime, tylėjimu pakenksime

Užsisakykite papildomą lietuvių enciklopedijos tomą

Užsienio lietuviams tikra dovana ir palaima Juozas Kapocius, jau išleidęs 36-ius Lietuvių Enciklopedijos tomus, pilnus vertingų žinių ne tik apie lietuvių ir lietuvių tautą, bet ir apie svetimuosius. Tai neabejotinai istorinis, nemirtingai didelis darbas, visad išliksiantis, saviesiems ir svetimiesiems parodantis, kad net be savojo krašto įmanoma atlikti didžiulius darbus.

XXXVI tomas išleistas 1969 m. Nuo to laiko atsirado daug naujų veikėjų, įvykdyta svarbių darbų. Taip pat eilė asmenų nepakliuvo į paskelbtus enciklopedijos tomus.

Keliolika mėnesių rašoma apie dar vieną, papildomą, Lietuvių Enciklopedijos tomą, XXXVII-tą iš eilės. Jam jieš-koma reikalingų duomenų, o dar svarbiau — pakankamo skaičiaus prenumeratorių, iš

anksto pasižadančių tą enciklopedijos tomą nupirkti, kai jis bus išspausdintas.

Atrodo, turėjo užsisakyti tūkstantčiai lietuvių. Visų pirma ankstesniųjų enciklopedijos tomų šalininkai, taip pat išsila eilė jaunųjų lietuvių, ilgai naudojusį tėvų ar senelių enciklopediją. Dabar jie baigė mokslus, tvarkosi atskirai, gal atskirai nuo tėvų gyvena. Be lietuviškos enciklopedijos negalima apsieiti, jei norima palaikyti saitą su lietuviška kultūra, lietuviška visuomene ir kultūringu pasauliu.

Deja, iki šiol sulaukta neįtikėtinai mažai pasižadėjusių pirkti Lietuvių Enciklopedijos papildomą tomą. Vilkinantieji turėtų paskubėti. Nuo prenumeratorių gausumo priklausys papildomo Lietuvių Enciklopedijos tomo iliustracijos, tiražas.

Visi raginami siųsti užsiprenumeravimo laiškelius Lietuvių Enciklopedijos leidyk-lai adresu P.O. Box 95, South Boston, Mass. 02127, USA.

Taip pat laukiama pasiūlymų ar duomenų skelbtinų asmenų, įvykių. Bendra talka daug laimėsime, tylėjimu, apatija daug pakenksime.

Alg. Gustaitis

Aukojo Bendruomenė

Iš Winnipeg apylinkės M. Timmermanas atsiuntė KLB valdybos veiklai \$110.00 solidarumo įnašą ir \$256.00, surinktus Vasario 16-tos proga. Aukojo šie asmenys po \$20.00: V. Jungelevičius, V. Uon; \$15.00: V. Zawadskas; po \$10.00: V. Rutkauskas, J. Mikalauskas, E. Kalasauskas, E. Fedaraš, J. Driau-nevičius, A. Balčiūnas, J. Bezys, S. Macario, P. Liaukevičius, K. Malaske; po \$5.00: M. Vidruk, P. Zeminskas, A. Samulaitis, V. Kriščiūnas, A. Kuncaitis, H. Kazlauskas, Giedraitis, J. Graby, O. Demereckas, V. Dargužas, K. Blažys, Frigo, M. Januška, V. Kriščiūnas, Maudisuskas, V. Marozas, S. Ramančiauskas, A. Stankevičius; \$3.00: P. Bagdonas; po \$2.00: I. S., D. Skolny, Bugailiškis, M. Januška.

Iš Vancouverio A. Smilgys atsiuntė \$25.00, surinktus Vasario 16 proga. Aukojo \$20.00: A. Kenstavičius; \$5.00: A. Smilgys.

A. Sekonis iš Steinerio-Wasagos apylinkės atsiuntė \$30.00 auką KLB veiklai iš p-lės Domo Kaunaitės.

Dėkojame visiems —

J. Krištolaitis,
KLB valdybos įždininkas

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Pasaulio Lietuvių Dienose Čikagoje buvo surengta ir lietuvių dailės paroda, kurią atidarė PLD rengėjų komiteto pirm. dr. A. RAZMA Čiurlionio galerijoje. Šalia jo — parodos organizatorė V. ALEKNIENE, žurnalo "Laiškai Lietuviams" red. kun. J. VAIŠNYS, SJ, ir kiti. Nuotr. J. Tamulaitis

Šviesi Europos lietuvių savaitė

Turingas trisdešimtas kultūrinio pobūdžio renginys V. Vokietijoje

A. LEMBERGAS

Š. m. liepos 24-31 d.d. Augsburgėje, V. Vokietijoje, įvyko 30-ji Europos lietuvių studijų savaitė. Kas joje dalyvavo, gali paliudyti, kad tai buvo gražus ir pavykęs renginys. Dalyvavo 146 asmenys iš vienuolikos V. Europos ir užjūrio kraštų. Alina Griniene, kuri daugiausia rūpinosi šios jubilėjinės savaitės surengimu ir pasisekimu, suskaičiavo, kad daugiausia dalyvių buvo iš įvairių V. Vokietijos vietovių — iš viso 94. Antrą vietą užėmė dalyviai iš JAV — 17. Po kelis ar tik po vieną atvyko iš Anglijos, Argentinos, Austrijos, Belgijos, Italijos, Olandijos, Prancūzijos, Švedijos ir Šveicarijos.

Istoriniame mieste

Savaitė vyko erdviose ir patogiose Augsburgos vyskupijos sielovados centro ir akademijos rūmose, kurie patatytai, kad būtų įvairiems suvažiavimams gali priglauti didesni dalyvių skaičiai už labai prieinamą kainą. Nakvynė, maistas ir salų patogumai kainavo tik 50 markių dienai. Kad lietuvių galėjo pasinaudoti šia lengvata, reikia padėkoti nuosirdžiam Lietuvos bičiuliui Augsburgos vyskupui dr. J. Stimpflei, bet lygiai ir šioje vyskupijoje besidariusiančiam kunigui A. Rubikui, kuris panaudojo savo įtaką kurioje ir dar prieš metus išrūpino šią galimybę saivaitėi surengti.

Sukaktvinė 30-ji savaitė jau įvykis, paliekantis pėdsaką ne tik mūsų išeivijoje istorijoje, bet ir šiame sename vokiečių kultūros mieste Augsburgėje, kur po II D. karo virė gyvas lietuvių pabėgėlių stovyklinis gyvenimas. Šis miestas ir anksčiau turėjo ryšį su Lietuva. Apie tai liudija senosios Lietuvos didik Radvilų, vyskupo Eustacho Valavičiaus portretai, Vilniaus ir Gardino vaizdai Augsburgos raiziniuose. Apie tai savaitės dalyviams papasakojo ir vaizdų parodė meno istorikas dr. Povilas Reklaitis.

Iškilni pradžia

30-ji ELSS-tė buvo pradėta Bavarijos kamerinės dainininkės (tai garbingas pasižymėjusių dainininkų titulas) solistės Lilijos Sukytės koncertu ir užbaigta iš Kalifornijos atvykusio poeto Bernardo Brazdžionio poezijos vakaru. Tai buvo retos dvasinio pakilimo ir grožinio pasigėrėjimo akimirkos, suteikusios šiai saivaitėi neeilinio iškilmingumo.

Šią savaitę iš kitų išskyrė ir ypatingos šiemetinės sukaktys. Tokiu būdu V. Europos lietuvių galėjo deramai pažymėti Juozo Tumo-Vaižganto 50-sias mirties metines; tiek pat metų nuo sparnuotųjų lietuvių Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio ir žuvimo Soldino mškie; 90 metų nuo Kražių skerdynių ir 100 metų nuo pirmo mūsų tautinės minties laikraščio „Aušros“ pasirodymo. Pastaroji pati didžiausioji sukaktis, ypač reikšminga šiandieninei lietuvių samonei, labiausiai atsispindėjo šioje saivaitėje.

Pagrindinė gairė — „Aušra“

Pirmiausia jos paskaitose, kurios sudaro pagrindinę ELSS-čių branduolį. Įžanginę paskaitą apie „Aušros“ atsiradimą, siekį, reikšmę bei poveikį mūsų laikams skaitė iš Čikagos atvykęs publicistas Bronius Kviklis. Buvo atgabenta ir jo įspūdinga draudžiamos lietuviškos spaudos paroda, veikusi visą savaitę Augsburgos sielovados ir akademijos rūmose. Keli šimtai rodinii, daugiausia originalai iš Br. Kviklio rinkinių, pavaizdavo slapta spausdinamo lietuviško žodžio, laikraščio ir knygos erskėčiuotą kelią nuo 1865 m. iki mūsų dienų.

Dr. Kajetonas Čeginskas kalbėjo apie Lietuvą po šimto metų nuo „Aušros“ pasirodymo, apie kaikiuriuos padėties panašumus ir pasikeitimus. Buvo paliesti kalbinės ir tautinės asimiliacijos reiškiniai lietuvių gyvenamajame erdvėje ir politinės priklausomybės santykiai su Maskva, iš kurios ateina seni ir nauji pavojai Lietuvai.

Dr. Albertas Gerutis „Aušros“ šimtmečio fone išryškino tragišką Mažosios Lietuvos likimą, kuris perspėja šiandienines lietuvių kartas tėvynėje ir išeivijoje. Iškelta mintis, kad lietuvių kultūros istorijai reikšminga Mažosios Lietuvos vaidmenį šiandien tęsia pasaulyje pasklidę išeivijos lietuviai.

Pavojai ir pasikeitimai

Prof. Aleksandras Štomas dalyvių dėmesį sutelkė į galimus pasikeitimus ten, iš kur šiuo metu Lietuvai gresia didžiausi pavojai. Kremliaus valdžion atėjusio Andropovo pastangos įveikti Sov. Sąjungos vidaus sunkumus ir pasukti vairą atsinaujinimo linkme pasirodo ribotos ir neteikiančios didelių vilčių.

Kad nevisi pavojai, kurie šiandien pasaulį tyko, ateina tikiai iš Maskvos, netiesiogiai priminė dr. Kazio Almeno paskaita, kurioje buvo nagrinėjama pavojaus sąvoka demokratinėje visuomenėje. Su didelių galimybių technologine pažanga auga neužgrindžiamas plyšys tarp žinovų technokratų ir jais nepasitikinčios visuomenės, kuri demokratinėmis priemonėmis pasirenka mažiau įžvalgius vykdomosios valdžios veikėjus.

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas, nagrinėdamas struktūrinius lietuviškosios šeimos pasikeitimus Lietuvoje ir išeivijoje, atkreipė dėmesį į mums gresiančius pavojus, ateinančius iš vidaus. Jo pateiktai duomenys ir žinios apie šeimos nepastovumą, išaugusį skrybų skaičių, negimusios gyvybės žudymą, natūralaus gyvenytojų prieaugio mažėjimą šiandien turi kelti susirūpinimą visų, kurie nėra abejingi lietuvių tautos likimui.

Stiprybės šaltiniai

Kiti paskaitininkai daugiau ryškino teigiamas vertybes ir versmes, iš kurių gali pasisemti stiprybės su pavojais ir sunkumais besigurimantis „Aušros“ idealių pažadintas lietuvis šiandien. Kun. Augustinas Rubikas, klausytojų mėgstamas paskaitininkas, kreipė į dėmesį ten, kur kaip seniau, taip ir dabar lietuvis gali pasisemti jėgų, būtent, savo tikėjime, įkvėptame Dievo žodyje, kuriuo remiasi visa religinė kultūra. Jis kalbėjo ne apie Galilėjo bylą, kurios 350 metų sukaktį pažymėjo, bet apie Šv. Raštą ir nenykstančią jo knygų vertę bei reikšmę visų laikų žmonių išganymui.

Prof. dr. Vytautas Vardys kalbėjo apie nepriklausomą Lietuvą iš dviejų kartų perspektyvos ir teigė, kad šis mūsų tautos istorijos laikotarpis su visomis savo silpnybėmis ir klaidomis, kurių paskaitininkas nenutylėjo, sudaro patį svarbiausią „Aušros“ šimtmečio laimėjimą. Tai laikotarpis, kuris teikia jėgų kanzriai pakelti likimo bandymus, ligi nepriklausoma Lietuva vėl taps tikrove.

Minėdamas Vaižganto 50-ųjų mirties metinių sukaktį, liuanistas Vincas Natkevičius parodė, kokios lietuviškos dvasios gėlmės slypi šio mūsų rašytojo asmenybėje ir kūryboje.

Hamburgo muzikos ir vaizduojamojo meno augstosios mokyklos profesorė dr. Raminta Lampasytė-Kollars palygino M. K. Čiurlionį su kitais jo laiko kompozitoriais, iškeltdama kitą pouašrinio laikotarpio asmenybę, kurios kūrybinis genijus liudija nelaisvę kenčiančios tautos gyvastinumą.

Pranešimai

Savaitėje buvo išklausyti ir keli pranešimai. Kun. Kazimieras Kuzminskas painformavo apie Lietuvos Kronikos Sąjungos veiklą, dr. Danutė Bieliauskienė pasidalijo savo įspūdžiais iš Kinijos ir Tibeto, stud. Kęstutis Ivinskis pranešė apie Penktojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso darbus, „Pasaulio Lietuvių“ red. Brūnius Nainys — apie Lietuvių Dienas Čikagoje ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimą.

Kūrybiniai ir liturginiai momentai

Buvo parodytas Šveicarijos Lugano televizijos filmas ita-

lų kalba apie V. Europoje gyvenančius baltiečius, daugiausia lietuvius. Be minėtos Br. Kviklio parodos, savaitėje veikė grafiko Žibunto Mikšio kūrybos paroda, kurią surengė ir pristatė dr. Reklaitis; Banaičių šeimos paroda apie Mažąją Lietuvą tapyboje ir žurn. Isako Kaplano paroda apie Stalino nužudyto Rygos kariakūristo Cinvinkio-Civiso kūrybą. Beje, Kviklio draudžiamosios lietuvių spaudos parodoje buvo skryles Dariaus ir Girėno „Lituanikos“ skrydžiui per Atlantą.

30-sios ELSS-tės religinei programai vadovavo Prancūzijos lietuvių sielovados direktorius kun. Jonas Petrosius, kiekvieną rytą jaučioje namų koplyčioje, kur vyko religinės apeigos, skelbdamas Dievo žodį. Jam talkino kiti kunigai ir nepamainomas vargonininkas prof. dr. Vytenis Vasylyūnas.

Iškilmingas Mišias už Tėvynę aukojė ir pamokslą pasakė V. Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys.

Meninės programos

Tradicinei Tėvynės valandėlei vadovavo poetė Eglė Juodvalkė, pasitelkusį gausų būrį atlikėjų. Turinginai pažymėtos šiemetinės sukaktys: paskaityta ištraukų iš „Aušros“ ir „Varpo“, Dariaus ir Girėno testamentas Jaunajai Lietuvai, sol. Laima Stepatienė tarp kitų dainų padainavo ir seną giesmę apie Kražių skerdynes, dainininkė Violeta Rakauskaitė-Štromienė estrados dainų.

Meninės programos vainikas buvo poeto Bernardo Brazdžionio poezijos vakaras šeštadienį, liepos 30 d. Jo asmenį ir kūrybą suglaustai apibūdino V. Natkevičius, o po to poetas paskaitė įvairiais laikais rašytų eilėraščių, juos perpindamas nuotaikingų pasakojimų apie savo kūrybinį kelią ir poetinius nuotykius.

Visuomeniniai reikalai

Ir šioje saivaitėje buvo rasta laiko organizaciniais reikalams. PLB Vokietijos krašto valdybos pirm. mokyt. Vingaudas Damiļionaitis vadovavo V. Europos Lietuvių Bendruomenės darbuotojų pasitarimui. Atskirai posėdžiavo ateitininkai, katalikų veikėjai, LF bičiuliai.

Savaitės dalyvius aplankė Augsburgos vyskupas dr. J. Stimpfle, kurį kalbomis pasveikino kun. A. Rubikas ir dr. Jonas Norkaitis, o stud. Jūratė Barasaitė iškėlė lietuvišką kryželį. Dekodamas už dovaną, ganytojas atsakė ilgą kalbą, priminė savo studijų draugą Sibiro kankinį kun. prof. Kazimierą Olšauską, sakė jaučiąs pareigą padėti lietuviams pagal savo išgales ir supažindino su Augsburgos Bažnyčios istorija.

Prieš išsiskirstydami, savaitės dalyviai nutarė 31-ja ELSS-tę kitais metais rengti toje pačioje vietoje Augsburgėje ir susieti su atnaujinimo lietuvių kryžiaus šventinimo apeigomis. Sudaryta rengėjų komisija, kuriai priklauso kun. A. Rubikas, Muencheno LB pirmininkas inž. R. Hermanas ir kiti, daugiausia muencheniečiai.

Atsiųsta paminėti

Vysk. Vincentas Brizgys, II Vatikano Mintys ir LIETUVIAI SUSIRINKIME. Išleido „Krikščionis gyvenime“. Kalbą tikrino Juozas Vaišnys, SJ, ir Petras Balčiūnas, įrašus piešė Paulius Jarkus, spausdino N. Pr. Marijos sersys (I.C.C. Putnam, CT 06260). Putnam, CT 1982 m., 262 psl. Kaina — \$6.00.

AIDAI, kultūros žurnalas, 1983 m. 3 nr. Straipsniai: Kęstutis K. Girnius, Apie katalikybės ir tautiskumo ryšius Lietuvoje; Juozas Vaišnora, MIC, Užbaigta arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos byla; Tomas Venelova, Metafizinis poetas (Antanas Jasmanas); Antanas Rubšys, Mįslinga paslaptis: žmogaus kūrimas Pradžios knygoje; Milda Budrys, M.D., Pirmasis lietuvis gydytojas Amerikoje. Skyriai „Iš minties ir gyvenimo“, „Knygos“. Numeris iliustruotas dail. Magdalenos-Birutės Stankūnienės kūrinių nuotraukomis. Vyr. red. — dr. Leonardas Andriejus, OFM, administratorius — T. Benvenutas Ramanauskas, OFM (361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA). Metinė prenumerata — \$15.

Trisdešimtojoje Europos Lietuvių Studijų Savaitėje Augsburgėje. Iš kairės: dr. A. GERUTIS, dr. K. J. ČEGINSKAS, V. NATKEVIČIUS, rašytoja I. JOERG-NAUDŽIŪNAITĖ, kun. BR. LIUBINAS, vysk. A. DEKSNYS

Ypač domėjosi Lietuvos žemėlapiu

Tautybių savaitė Winnipege, kur sėkmingai veikė „Vilniaus“ paviljonas, kas vakarą dainavo kvartetas „Harmonija“ iš Niujorko

WINNIPEG, MAN. Tautybių savaitė — „Folklorama '83“ įvyko rugpjūčio 6-13 d.d. Ji buvo pradėta didžiausioje miesto salėje „Winnipeg Convention Centre“, dalyvaujant 5000 žiūrovų. Salėn įvygiavo augštieji pareigūnai, vedami orkestru. Svečiams užėmus vietas, orkestras, vadovaujamas Ted Komaro, pagrojo uvertiūrą-montazą, sudarytą iš įvairių tautų melodijų. Lietuviams atstovavo „Kur bėga Šešupė“. Burmistras savo kalboje paminėjo, kad ši „Folklorama“ gali būti pavyzdžiu Jungtiniams Tautoms.

Atidarymo koncertui iš 36 dalyvaujančių tautybių buvo atrinktos 8: kroatai, graikai, britai, libiečiai, ukrainiečiai, prancūzai, izraeliečiai ir lietuviai. Pastarųjų programą atliko Niujorko lietuvių kvartetas „Harmonija“, vad. Viktoro Ralio. Padainavo „Kur bėga Šešupė“ ir „Pavasari“, paties vadovo sukurta daina. Publiką kvartetą labai šiltai sutiko, o lietuviai jį tebuvo publikoje apie 30) džiaugęsi ir didžiausio.

Antroji programos dalis pradėta eiseną, kurioje dalyvavo festivalio vėliavos, paviljono burmistrai ir karalaitės. Lietuvos vėliavą nešė Marijus Timmermanas, žygavo „Vilniaus“ paviljono karalaitė Vida Balčiūnaitė, burmistrė Danutė-Demereckaitė-Skolny. Po eisenos kiekvieno paviljono karalaitė savo gimtąja kalba tarė sveikinimo žodį ir kvietė aplankyti jų paviljonus. Iškilme baigta Kanados himnu.

„Vilniaus“ paviljonas buvo įrengtas Šv. Kazimiero par. salėje, o paroda — šventovėje. Atidarymo iškilmę pradėjo pamaldomis 11 v.r. Mišių metu giedoją „Harmonijos“ kvartetas, vargonais palydint Matui Yatkaskui. Pamaldas laikė ir jautrų pamokslą pasakė klebonas kun. J. Bertasius.

Po pietų 4 v. „Vilniaus“ paviljono salė buvo pilna lankytojų. KLB Winnipego apyl. pirm. ir paviljonų vedėjas M. Timmermanas, pasveikinęs susirinkusius, pakvietė scenon paviljono karalaitę V. Balčiūnaitę ir pranešė, kad ji bus visos savaitės pranešėja. Pastaroji lietuvių ir anglų kalbomis gražiai atliko savo pareigas. Jos pakviesta „Vilniaus“ paviljono burmistrė D. Demereckaitė-Skolny pranešė, kad jos abi bus paviljono šeimnininkės, ir supažindino su kvartetu „Harmonija“, kurį sudaro: Astra-Vilija Butkutė — sopranas, Birutė Ralytė-Malinauskienė — altas, Petras Tutinas — bosas, Viktoras Ralys — baritonas ir kvarteto vadovas, Matas Yatkaskas — pianistas. Šis kvartetas visą savaitę dainavo kas vakarą, atlikdamas po pen-

kis ir daugiau koncertų. Daug kas sakė, kad lietuvių paviljono programa buvo kultūringiausia. Egidijaus Bugailiško rūpesčiu buvo įrengta tautodailės paroda, pasižymėjusi dailiu rodinii išdėstymu. Gausūs lankytojai ypač domėjosi žemėlapiu, norėdami pamatyti kur yra ta Lietuva. Paviljono praturtino Aldonos Jančiukaitės austos juostos bei takeliai. Audimo meno ji mokėsi pas dail. A. Tamosaitienę. Valgių skyrius, vadovaujamas Julijos Ramančiauskienės, turėjo didelį pasisekimą. Visi gerėjo si baltomis staltiesėmis ir rūtomis papuoštais stalais. Gerai savo paskirtį atliko pyragų stalas ir baras.

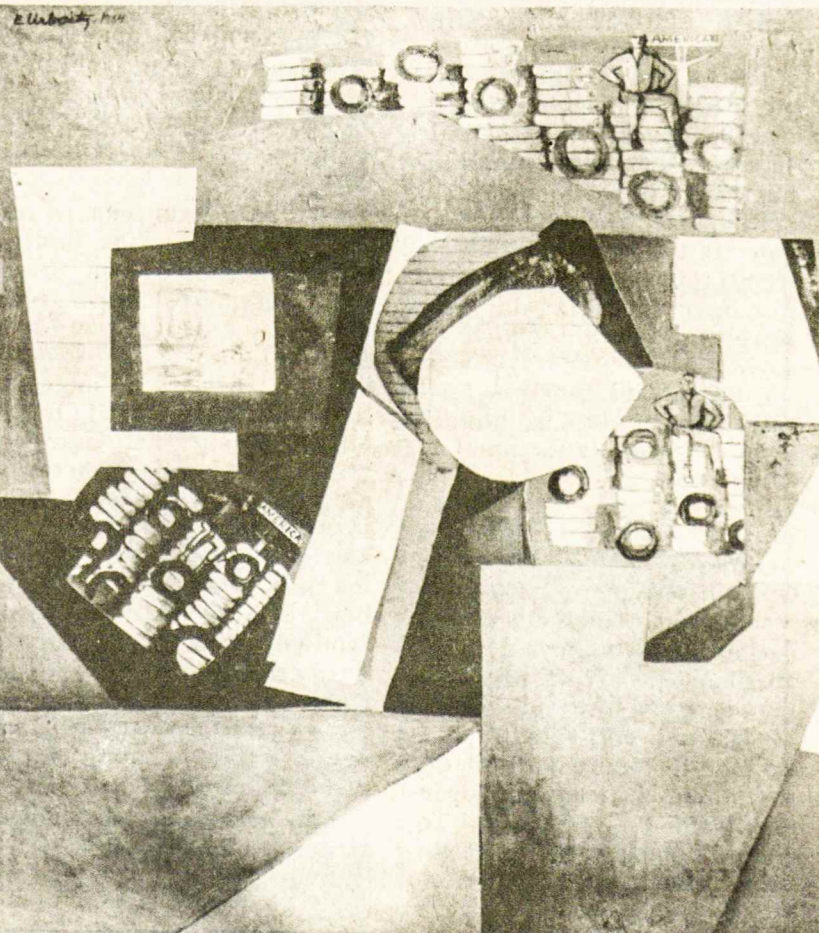
Pasų pardavimo ir antspaudavimo darbą atliko Renata Ramančiauskaitė ir Carrie Skolny. Maloni staigmena buvo inž. J. Valaičio atsilankymas. Gyvendamas Winnipege, jis labai aktyviai dalyvavo lietuviškojo veikloje (dabar gyvena Torontoe).

Puikioms programoms ir visų dirbančiųjų dėka mūsų bendruomenės didžiausias darbas praėjo su dideliu pasisekimu. Šeštadienį, 11 v.v., „Harmonija“ pasirodė paskutinio koncertu. Jautėme ne nuovargį, bet didelį liūdesį. Atrodė, kad ir mūsų progmos atlikėjų šypseną nebebuvo tokia skaidri, nes susigvenome ir pamilome vieni kitus. Manome, kad kvartetas, taip sunkiai dirbęs mūsų paviljone visą savaitę, supro, kiek svarus ir vertinamas buvo jų pasirodymas „Folkloramoje '83“. Jie pamatė, kaip sunku mažai bendruomenei išsilaikyti tarp didžiųjų. Pabaigai sugiedotas Lietuvos himnas.

Dideliam visų nustebimui karalaitė ir burmistrė įnešė didelį tortą, pilną žvakučių. Pasirodo, tai buvo „Harmonijos“ vadovo 30-tasis gimtadienis. Triukšmingai jam buvo sugiedota „Ilgiausių metų“ ir keletą valandų pasiliksmin-ta su naujais draugais. Sekmadienį „Harmonija“ paskutinį kartą džiugino mus, giedodama 11 v. Mišiose. Buvo liūdna, nes nežinojome, kada beskambs lietuviška giesmė mūsų šventovėje. Po pamaldų, greitai pavalgę pusryčių parapijos salėje, skubėjome į aerodromą. Liūdnai atsisveikinę išsiskyrėme.

Bendras „Folklorama '83“ uždarymas įvyko sekmdienio vakare toje pačioje salėje, kur vyko ir atidarymas, dalyvaujant garbės svečiams ir augštiesiems pareigūnams. Pagrindinis šios programos punktas — pristatymas „Miss Folklorama '83“. Ją buvo išrinkta skandinavių paviljono karalaitė. Antroji vieta teko Indijos paviljono karalaitė.

Teklė Timmermanienė

ELENOS URBAITYTĖS „Amerikietis“, aliejus. Jos paveikslų paroda rengiama Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje š. m. spalio 1-2 d.d.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Šeštajame lietuvių teatrų festivalyje Čikagoje lapkričio 23-27 d.d. jau sutiko dalyvauti dramos sambūriai iš Los Angeles, Toronto, Klevelando, Hamiltono, Ont., St. Petersburgo ir Ročesterio. Jeigu yra dar veikiančių grupių kituose JAV ir Kanados miestuose, jų adresų nežino festivalio rengėjų komitetas. Tokie grupės, norinčios įsijungti festivalin, prašomos skubiai atsiliepti rengėjų komiteto pirmininko adresu: A. Kairys, P. O. Box 29060, Chicago/IL 60629, USA. Registruotis reikia iki š. m. spalio 1 d., bet mažiau pavėlavusieji galės susilaukti išimčių.

Kompoz. Jeronimas Kačinskas liepos 24 d. surengė kamerinės muzikos koncertą didžiojoje Tėvų pranciškonų vasarvietės salėje Kennebunkporte, Me., talkon pasikvietęs dar savo kolegas dėsytuosius iš Bostono muzikos mokyklos — fleitistą M. Marvuglio ir violončelistą P. Stouthamer. Pačiam J. Kačinskui teko pianisto vaidmuo. Koncertas buvo pradėtas J. S. Bacho sonata, B. Britteno fuga. J. S. Bacho kūrinyje smuikų teko pakeisti fleita, o B. Britteno kompozicija buvo skirta violončelei be akompaniamento. Užbaigai buvo pasirinkta C. Reineke antroji koncerto dalis fleitai ir viena L. Beethoveno kompozicija visai atlikėjų trijulei.

Ilgą straipsnį apie skulptorių Petrą Rimšą (1881-1961) amerikiečių numizmatikų žurnale „Numismatist“ paskelbė lietuvių kilmės Frank Passic. Angliško straipsnio antraštė — „Petro Rimšos madaliai“. Keturi puslapiai yra skirti iliustracijoms. Juose idėtos nuotraukos: paties P. Rimšos, jo „Artojo“, „Vargo mokyklos“, Lietuvos žemėlapis su Suvalkais, Gardinu ir Lyda, antrosios Vytauto Didžiojo medalio pusės, kurioje atvaizduota anuometinė Lietuva.

Simfoninis koncertas Klevelande, Dievo Motinos parapijos auditorijoje, rengiamas spalio 16, sekmdienį, 4 v.p.p. Programą atlikęs Klevelando filharmonijos orkestras, pianistas Antanas Smetona ir sol. Jonas Vaznelis, bosas iš Čikagos.

Lietuviškoji „Galerija“ Čikagoje, 226 W. Superior St., naują sezoną pradėjo amerikiečių dail. Normaną Parish darbu parodos atidarymu rugsėjo 10, šeštadienį. Anksčiau parodų atidarymų būdavo skiriami penktadienį vakarai, o ši sezoną juos pakeičia šeštadienį vakarai.

Kultūrinę lietuvių veiklą Daytona Beach, Floridoje, išjudino iš Los Angeles atsikėlė Dalila ir Balys Mackialos. Jų dėka čia jau buvo surengtas susitikimas su rašytoja Ale Rūta, o dabar atvyks ir poetas Bernardas Brazdžionis. Jo poezijos rečitalis rengiamas spalio 7 d., 1 v.p.p., Švedeno restorane. Rečitaliui pasibaigus, bus bendri visų dalyvių pietūs. Dalila Mackialienė, vadovavusi Los Angeles lietuvių dramos sambūriui, suorganizavo naują vaidintojų grupę Floridos lietuviams.

Dienraštis „Draugas“ paskelbė 33-čiąjį romano konkursą, kuriam kūrinių bus laukiama iki š. m. lapkričio 1 d. Juos prašoma siųsti šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisijai, „Draugas“, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629, USA. Siųžta pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti parašytas mašinėle, galintis užpildyti nemažiau kaip 200 romaninio formato puslapių. Jį reikia pasirašyti slaptyvardžiu, atskirame užklijuotame vokelyje pridėdant tikrąjį autoriaus pavardę, adresą ir telefoną. Vertintojų komisija atidarys tik premijuoto romano autoriaus vokelį. Jam teks \$2.000 premija, kurios mecenatė yra Jadvyga Zdanavičiūtė-Pupelienė, ja norinti pagerbti savo vyro atminimą. „Draugas“ rezervuojasi teisę premijuotą romaną paskelbti savo puslapiuose, išleisti jo pirmąją laidą be papildomo honoraro autoriui. Jeigu premija nebūtų paskirta, su autoriais bus tariamasi dėl spausdinimo sąlygų. Premijos ițeikimo iškilms su koncertu bus surengtos 1984 m. gegužės 20 d. prel. J. Kučingio vadovaujamoje Šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles mieste. Koncertinę dalį atliks buvusi „Metropolitan“ operos sol. Maralin Niska ir sol. A. Grigas su akompaniatoriumi muz. A. Vasaiciu. 1984 m. bus minima deimantinė „Draugo“ leidybos sukaktis.

Dail. Joana Lukauskaitė-Taujanskienė po sunkios ligos mirė rugpjūčio 15 d. Velionė buvo gimusi 1924 m. liepos 12 d. Šiauliuose, Vilniaus dailės instituto tapybos skyrių mokytoja 1953 m. Studijų metu ji pasirinko teatro dailininkės specialybę, grįžo į gimtuosius Šiaulius ir tris dešimtmečius dirbo šio miesto dramos teatro vyr. dailininke. Sukūrė 109 scenovaizdžius Šiaulių dramos teatrui, du kitiems teatrams. Ji taipgi tapė akvarele ir aliejumi, surengė savo darbų parodas Šiauliuose, Baisogaloje, Joniškėje, dalyvavo bendrinėse dailininkų parodose. Prieš mirtį vis daugiau dėmesio skyrė tapybai, ruošėsi dalyvauti konkursuose, skirtame artėjančiai Šiaulių miestui 750 metų suakčiai.

Kultūros paminklų atnaujinimo vargonų dirbtuvės, vadovaujamos R. Gučo, sutvarkė senuosius vargonus Panevėžio šventovėje ir Šešuolių šventovėje, Ukmergės rajone. Panevėžio vargonai buvo statyti žymaus lietuvių vargonų meistro Juozo Radavičiaus 1887 m. Nedidelių barokinio tipo vargonų autorius Šešuolių šventovėje nėra žinomas. Spėjama, kad jie buvo statyti prieš porą šimtų metų. Abejų vargonų skambesį žadama įjungti ir šiuo metu leidžiamą plokštelių seriją „Lietuvos vargonai“.

Kauno paveikslų galerijoje buvo surengta šio miesto dailininkų taikomosios ir dekoratyvinės dailės kūrinių paroda, sutraukusi apie penkias dešimtis dalyvių su naujaisiais keramikos, tekstilės, stiklo, metalo ir odos darbais. Daugiausia vietos užėmė tekstilės ir keramikos skyriai. Ypač įspūdingi buvo dideli visuomeniniai pastatams skirti A. Daukniėnės, S. Sargailienės, B. Sarapienės, A. Jablonskienės gobelenai. Juos papildė daug kamerinių kompozicijų, tekstilinių miniatiūrų, atliktų įvairia technika. Meninių įieškiojimų įvairovę pasižymėjo keramika. Netrūko ir įdomių stiklo, metalo, odos darbų. Bene didžiausio lankytojų dėmesio susilaukė visuomeniniam pastatui skirtas A. Jankevičienės odos triptikas.

Vilniaus operos ir baleto teatras savo 64-tąjį sezoną pradėjo V. Ganelino baleto „Baltaragio malūnas“ spektakliu. Teatro direktoriaus ir meno vadovo V. Norieikos pranešimu, numatomos keturios premjeros. Pirmiausia bus paruoštas K. Delibo baleto „Kopelija“ spektaklis, pritaikytas mažesnės scenos gastroelėse. Po pertraukos teatran vėl grįš G. Puccini opera „Bohema“, kuriai bus panaudoti pajėgiausi jaunieji tenorai ir sopranai. P. Čaikovskio baleto „Gulbių ežeras“ premjera paruos vyr. baletmeisteris V. Brazdylis, talkinamas choreografų iš Leningrado. Scenovaizdžius sukurs Didžiojo Maskvos teatro dail. V. Leventalis. 1984 m. pradžioje naujo pastatymo susilauks G. Bizet opera „Carmen“. Scenon vėl žadama sugrąžinti populiarią E. Balsio baletą „Eglė-žalčių karalienė“. Naujų veikalų teatrui yra iškėję kompozitoriai J. Bašinskas, A. Bražinskis, V. Paltanavičius, F. Bajoras ir B. Gorbuls-kis, bet jų premjeros bus atidėtos kitam sezonui.

Muzikinis Kauno teatras 43-čiojo sezono pradžiai pasirinko premjerinius estų R. Kango ir A. Zelkenono „rock“ operos „Šiaurės mergelė“ spektaklius. Jų režisoriaus — G. Žily, dailininkas — V. Kalinauskas, dirigentas — S. Domarkas. Gruodžio mėnesį kauniečių laukia I. Kalmano operetės „Marica“ premjera, ruošia rež. V. Stankino, dail. E. Renterio ir dirigento S. Domarko. Teatro repertuarą taipgi papildys dabartinio slovākų kompoz. I. Bazliko muzikinis veikalas „Pilna kišenė pinigų“. Jį ruošia rež. R. Vaitkevičius, dail. A. Karinauskas ir dirigentas S. Čepinskis. Bus atnaujinta 1928 m. premjeros Kaune susilaukusi E. d'Albeto „Pakalnės“ opera, turėianti logišką pavadinimą — „Slėnyje“. Jos atnaujinimu rūpinasi vyr. rež. J. Vaitkus ir dirigentas S. Domarkas. Bus kartojami ir anksčiau paruošti veikalai — B. Britteno opera „Albertas Heringas“, jo vienaveiksmė o p e r a „Aukštinė pražūtis“, G. Kančelio muzikinė komedija „Piršlės išdaigos“, A. Ter Osipovo baletas „Mažylis ir Karlasonas“, B. Kutavičiaus opera „Kaulo senis ant geležinio kalno“. Kadangi senojo Kauno teatro patalpos yra atnaujinamos, spektakliai bus atliekami kitose Kauno ir Vilniaus salėse. V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius 8 1/2 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind. 8 1/2 %
Trečiadieniais	uždaryta	term. indėlius 1 metų 9 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų 9 1/2 %
Penktadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų 10 %
Šeštadieniais	9 - 1	pensijų s-ta 10 %
Sekmadieniais	9.30 - 1	spec. taup. s-ta 8 %
		taupomąją s-ta 7 1/2 %
		depozitų-čekių s-ta 6 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. • Telefonas 536-5936 ir
• Telefonas 762-7775
Pardudami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų
Handy-Man remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.
Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudžiai? Prieš mokėdami, patikrinkite mūsų kainas. Prašykite —
"Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTERIO" LOTERIJS
SKAITYTVUVA (KOMPIUTER)

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar pardudant nekilnojamojį nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrį ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie
pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei
dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai.
Pardudodu varnaikius automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**
Telefonai 533-8451, 533-8452

Sukaktuvinėje skautų stovykloje Kanadoje trijų žemynų dalyviai. Iš kairės: v.s. D. GOTCEITIENĖ iš Čikagos, v.s. B. ZINKUS iš Britanijos, "Toronto Star" dienraščio reporterė ANNE LEVENSTON, v.s. B. BARKUS iš Australijos, s. I. GERDŽIUNIENĖ iš Britanijos. Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

na teisę į gyvenimą, laisvę ir saugumą. Mat skraidančios bombos sustiprins branduolinių ginklų varžybą tarp JAV ir Sovietų Sąjungos, vedančias į atominį karą ir žmonių sunaikinimą. Teisėjas A. Gattanaschas pripažino, kad tokia byla yra visiškai teisėta ir atsisakė ją atmesti. Tai buvo skaudus smūgis Kanados vyriausybei, varžantis politinę jos veiklą. Teisingumo ministeris M. MacGuiganas pranešė, kad bus kreiptasi į apeliacinį teismą, nes toks nutarimas pažeidžia ministrų kabineto ir netgi parlamento autoritetą.

Idomų vedamųjų šiuo klausimu paskelbė Toronto dienraštis "The Globe and Mail". Pasak jo, politinius sprendimus, liečiančius net ir Kanados saugumą, turi daryti visų kanadiečių išrinkta vyriausybė, o ne paskiriami teisėjai, neturintys jokių rinkimų. Esą kaip ilgai Kanada galės būti valdoma, jeigu įvairios grupės ir teisėjai pradės atšaukti valdžios nutarimus bei įsipareigojimus. Tokiu atveju gali ateiti diena, kai grupelė neatsakingų asmenų, remdamasi žmogaus teisėmis, privers vyriausybę išjungti Kanadą iš Atlanto Sąjungos ir netgi iš Jungtinių Tautų, jeigu sprendimai bus atiduoti teismams. Parlamentinėje demokratijoje Kanadą liečiančius sprendimus turi daryti ne teisėjai, o visų kanadiečių išrinkti parlamentarai, iš kurių vyriausybę sudaro daugumą turinti partija.

Spaudoje plačiai nuskambėjo slapas dviejų Sovietų Sąjungos šnipų ištrėmimas iš Kanados, nutylėtas beveik dvi savaites. Ištrėmimo susilaukė Sovietų Sąjungos atstovas V. Tsekoviskis prekybos atstovybėje Montrealyje ir A. Solusovas, dirbęs Tarptautinės Civilinės Aviacijos Organizacijos sekretoriato Montrealyje. Jiedu už pinigą bandė gauti technologinių paslapčių. Tas jų bandymas betgi buvo nesėkmingas, žalos Kanados saugumui nepadarė. Maskvon išvykusiam A. Solusovui buvo atšauktas leidimas grįžti Kanadon, o V. Tsekoviskis tyliai išvažiavo iš Kanados. Užsienio reikalų ministeris A. MacEachenas teisinasi, kad nutylėjimo taktikos buvo imtasi dėl sovietų sunaikinto P. Korėjo keleivinio lėktuvo. Esą viešąjų dviejų savo agentų ištrėmimą Maskva būtų susiejusi su kerštu už lėktuvo sunaikinimą ir būtų panašiai atsilyginusi Kanados diplomatams Maskvoje. Iš tikrųjų sprendimas ištrėmti tuos du sovietų pareigūnus buvo padarytas dar prieš Korėjos keleivinio lėktuvo nušovimą.

I tarptautinį muzikos festivalį Toronto 1984 m. birželio mėnesį buvo planuojama pakviesti simfoninį Sovietų Sąjungos orkestrą. Tuo festivaliu bus atšvęstos dvi sukaktys: Toronto įsteigimo 150 metų, Ontario provincijos 200 metų. Su 140 narių turinčiu orkestru jau buvo vedamos derybos. Muzikantams atvežti viena Kanados firma buvo pažadėjusi \$40,000 paramą. Kitas festivalio išlaidas padengia Kanados ir Ontario vyriausybės, Toronto miesto ir metropolinio Toronto savivaldybės. Dėl P. Korėjos lėktuvo sunaikinimo \$40,000 auką atšaukė ją pažadėjusi firma. Opozicijos vadas Ontario parlamente D. Peteronas pareikalavo, kad būtų

sustabdyta ir Ontario valdžios \$1,5 milijono parama, jeigu rengėjai pasikviestų sovietinį orkestrą. Prieš jo kvietimą buvo nusiteikęs ir premjeras W. Davis, sprendimą palikęs rengėjų komitetui. Pastarasis specialiaame posėdyje nutarė nutraukti derybas ir simfoninio orkestro iš Maskvos nekviesti, kad neįvyktų kaip su Maskvos cirkų, susilaukusiu boikoto visoje Kanadoje.

Gallupo viešosios nuomonės tyrimo institutas paskelbė duomenis, liečiančius dabartinių partijų vadų populiarumą Kanadoje. Tyrimai buvo atlikti rugpjūčio pradžioje. Kanadiečiai turėjo atsakyti į klausimą, kuris, jų nuomone, būtų geriausias ministras pirmininkas iš trijų dabartinių vadų. Tyrimų rezultatai: 32% apklaustųjų pasisakė už B. Mulronį, 23% — už P. E. Trudeau, 15% — už E. Broadbentą. Idomusia, kad 16% šioje trijulėje nerado nė vieno, galinčio būti geru ministru pirmininku, o 15% negalėjo apsispręsti. Dabartinis liberalų vadovas P. E. Trudeau 34% balsų tegavo Kvebeke, konservatorių B. Mulronį palikęs su 26% balsų. Visose kitose provincijose pirmavo B. Mulroneys. Prerijų provincijose ir Britų Kolumbijoje P. E. Trudeau nukrito į III vietą, II vietą atiduodamas socialistui E. Broadbentui.

Buvęs Kanados daugiakultūrių reikalų min. J. Flemingas atsiuntė laišką "TŽ", kuriame atsako į jam daromus priekaištus organizacijos "Council of National Ethnocultural Organizations of Canada". Jos pirm. L. Leone pareiškė, esą J. Flemingas, būdamas ministru, rūpinosi tik rasių problema, bet apleido visa kita. Laiške ministeris primena, kad jo ministeriavimo metu daugiakultūriškumas buvo įjungtas konstitucijon, padidintos lėšos kalbų mokymui, padaryta pažanga švietimo ir imigracijos srityje, padidintos lėšos skelbimams etninėje spaudoje. L. Leone priminkaujamai organizacijai buvusi paskirta pradinė \$100,000 suma, bet nepaskirtos lėšos eilinei jos veiklai; pažadėta parama tik atskiriems projektams. Pasak ministerio, L. Leone priminkaujama organizacija atstovaujanti daugiau Ontario provincijai, neturinti konkrečių planų, nesanti pakankamai demokratiška, neužsitaraujanti valdžios paramos.

Kanados įdarbinimo ir imigracijos ministerijos leidinyje "1981 Immigration Statistics" sužymėta, kiek ateivių ir iš kurių kraštų atvyko Kanadon. Iš Lietuvos imigravo tik takti 3 (1 vyras ir 2 moterys). Visai neminimos Estija ir Latvija. Gimusių Lietuvoje imigravo 9 (3 vyrai, 6 moterys). Estijoje gimusių — 2, Latvijoje gimusių — 3. Pažymėtina, kad minėtame leidinyje rašoma ne Lithuania, kaip seniau, bet "Lithuanian SSR". Taip žymimos ir Estija su Latvija. Tai nesiderina su Kanados vyriausybės nepripažinimu sovietinės Baltijos valstybių okupacijos. Į tai mūsų veiksniai turėtų atkreipti savo dėmesį. Senatorius dr. S. Haidasz atsiuntė "TŽ" redakcijai laišką, pranešantį apie specialios komisijos darbą senato reformos srityje. Ta proga jis primena, kad pagal 1981 m. gyvenotojų surašymo duomenis, Ka-

Ateitininkų žinios

Rudens kursai moksleiviams rengiami Putname pas sesesės S. m. spalio 7-10 dienomis. Kviečiamas dalyvauti gimnazijos amžiaus jaunimas. Registruotis — pas Dangulę Kuolienę (31 Pine St., Duxbury, MA 02332, tel. 607—585-8652) arba pas Algirdą Lukoševičių (87-38 95 St., Woodhaven, NY 11421). Kursus rengia Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdyba.

Skautų veikla

• LSB vyr. skautininko "Krivūlės" 11 nr. paskelbta, kad suka tuvinių metų proga į ps. laipsnį pakeltas Edvardas Grybas, jau keleri metai dirbęs viikiukų draugovėje. Sveikiname šį jauną ir pareigingą vadovą. Taipgi apdovanoti Vėliavos žymeniu Aras Gildys, G. Sendžikas ir R. Grybas; pažangumo žymeniu — D. Ross.

• Mindaugo dr-vės sueiga — spalio 1 d. po liet. mokyklos pamokų Lietuvių Namuose. Priimami kandidatai nuo 11 m. amžiaus.

• Kun. Birutės dr-vės pirmoji sueiga — spalio 3, pirmadienį, pas G. Bijūniene, 106 Meadowbank Rd. Tel. 621-5595.

• Skautiški naujieji metai pradėdami spalio 2 d., 11 v.r., iškilmingomis pamaldomis Lietuvos Kankinių šventovėje. Dalyvauja "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai su vėliavomis. Po Mišių — trumpa informacinė sueiga. Visi kviečiami. Č.S.

VYČIO ŽINIOS

Mečiui Empakeriui, ilgamečiam Vyčio sportininkui ir darbuotojui, mylimai mamytė mirus, reiškiam gilią užuojautą.

Krepšininkai, norintieji žaisti krepšinį Vyčio komandose, prasmę registruotis pas sekijos vadovą Ed. Stravinską, tel. 762-1982. Numatoma suorganizuoti ir jaunesnių grupių komandas, pradedant nuo 12 metų.

Tinklininkai ir tinklininkės, norinčios žaisti tinklinį ateinančio sezono laikotarpyje, prašomi registruotis pas Vaidą Stirbytę, tel. 769-3837. Tinklinio treniruočių vyksta Anapilio salėje.

Paulius Karosas antroje Pasaulio Lietuvių Sporto Zaidynėse laimėjo pirmas vietas 100 m ir 200 m bėgimuose, antrą vietą 400 m bėgime. Jo pasiekti rezultatai: 11,7 sek., 23,9 sek. ir 54,8 sek. Trukdė stiprokas vėjas.

Daina Zukauskaitė, sėkmingai žaidė Ontario moterų krepšinio rinktinėje, kuri viešėjo Skandinavijoje. Iš 6 žaistų rungtynių jos laimėjo 5. Pirmas rungtynės Danijoje pralaimėjo 4 taškais, tačiau sekančias su ta pačia komanda laimėjo net 30 taškų skirtumu.

Golfininkai rugsėjo 11 d. Hamiltono Kovo buvo pakviesti draugiškoms varžyboms. Buvo žaidžiamos individualinės ir komandinės varžybos. Lygioje 8 žaidėjų kovoje vytičienės pavyko laimėti komandinės varžybas 2 taškų skirtumu 756-758. Vyčio komandoje žaidė: V. Pulkys 89, H. Stepaitis 93, J. Balsys 94, A. Supronas 94, A. Balnis 93, V. Balsys 96, B. Sergautis 97 ir E. Kuchalskis 100. Bendrosiose varžybose geriausiai žaidė: B. Zubas ir R. Rimaitis — po 77 ir A. Stauskas 83. Ta proga buvo sužaistos ir Vyčio klubo varžybos. Vyrų B klasės varžybas laimėjo V. Pulkys 89 ir C — A. Balnis 93. Moterų klasėje geriausiai žaidė V. Balsienė 109 ir G. Kuchalskienė 123.

Varžybose dalyvavo per 50, daugumoje jaunesnio amžiaus, golfininkų.

Sukaktuvinio pobūvio metu bus loterija, kuriai yra renkamos dovanos. Jas galima įteikti valdybos nariams. A.S.

V. GERULAITIS ŽAIS TORONTE

Š. m. spalio 5 d. Toronto CNE Coliseum patalpose vyks teniso varžybos, kuriose dalyvaus John McEnroe, Vitas Gerulaitis, Billie Jean King ir Carling Bassett. Vyrų varžybose J. McEnroe, kuris šiuo momentu yra pirmas žaidėjas pasaulyje, žais prieš V. Gerulaitį. Abejų žaidėjų susitikimą laimėjimai yra 5-4 McEnroe naudai. Moterų varžybose jauna torontišė C. Bassett žais prieš garsiąją B. J. King.

Antras šių žaidėjų susitikimas įvyks sekančią dieną Edmontone. A.S.

nadoje yra 14,918,460 angliška kalbančių, 6,249,095 prancūziškai kalbančių. Maždaug trečdalis yra kitakalbiai. Senate šiuo metu esą 17 laisvų vietų. Į jas, pasak sen. Haidaso, turėtų būti paskirta daugiau etninių grupių atstovų. Tokį pasiūlymą jis pareiškęs min. pirm. P. E. Trudeau. Jei šis siūlymas praeitų, ir lietuviams derėtų turėti Kanados senatę savo tautietį.

• Prieš vedybą vyras kalba, o moteris klausosi. Po vedybų moteris kalba — vyras klausosi, o vėliau abu kalba ir kaimynai klausosi.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	I MA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 12 %
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
9 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
9 1/2% už 2 m. term. indėlius	1 metų 11 %
10 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 12 %
10 % už pensijų planą	3 metų 13 %
9 % už namų planą	(fixed rate)
8 % už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuosimčiu
7 1/2% už taupymo s-tas	1, 2 ar 2 metų 10 1/2 %
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaudiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investicijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE
Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — **RICARDAS KYBARTAS**,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.
patarnauja investicijų ir šėrų srityje.
Jis atstovauja bendrovei Housser & Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.
Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264, ext. 16 Toronto

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prie Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

A+A

STASIUI GAIDELIUI,

taip staigiai iškeliavusiam amžinybėn,
žmoną NASTUTĘ GAIDELIENĘ, dukrą BIRUTĘ su
šeima nuoširdžiai užjaučiame —

I. P. Siniauskai

A+A

STASIUI GAIDELIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmoną ANASTAZIJĄ ir dukrą BIRUTĘ su šeima bei
kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

*Pažerūnų šeima
Biskiių šeima*

Baigus šios žemės kelionę

A+A

STASIUI GAIDELIUI,

jo žmonai ANASTAZIJAI ir dukrai BIRUTEI su
šeima reiškiam gilią užuojautą netekus mylimo ir
brangaus šeimos nario —

*Elena ir Romas Draudvilai
Juzefina ir Albinas Pliopliai
Stasė ir Mykolas Petručiai
Zuzana ir Juozas Stravinskai
Eugenija ir Augustas Underiai*

SKAITYTOJAI PASISAKO

ŠV. KAZIMIERO IŠKILMĖS

„TŽ“ jau buvo rašyta apie nu-
matomas iškilmes Romoje. Reikė-
tu, kad ta proga Lietuvos vardas
pasklistų visame pasaulyje ne
tiksliai per tikybinius, bet ir kul-
tūrinius renginius.

Lietuvos ir išeivijos vyskupai
turėtų kreiptis į Maskvą ir pra-
šyti sutikimo Šv. Tėvui aplankyti
Lietuvą. Prašymas bus viešas, ir
visas pasaulis tai žinos. Maskvos
galiūnams nebus lengva atsakyti
„niet“. Jeigu atsakys neigiamai,
visas pasaulis matys, kokia ten
religijos „laisvė“. Antra, Romon
reikia nuskraidinti gerą chorą,
kuris galėtų giedoti pamaldose
lietuviškai ir lotyniškai. Po
pamaldų derėtų surengti koncer-
tą, kurio programą atliktų cho-
ras ir tautinių šokių grupė. Be
to, reikėtų surengti dailės para-
dą kazimierine tema ir kitoki-
mis religinėmis temomis. Jei kai-
nos būtų prieinamos, daug kas ga-
lėtų įsigyti nuvežtų kūrinių. Į
pamaldas bei meninę dalį turėtų
būti kviečiami įtakingieji Romos
svečiai, spaudos atstovai. Be abe-
jonės, Vatikano radijas apie visa
tai informuos pasaulį.

M.J., Europa

SPAUDA NEPASITURINTIEMS

„TŽ“ pasiekė mane tik šiandie-
n. Nors esu nestiprių akių po ka-
tarakto operaciją, bet nepralei-
džiu neperskaityti jį per padidi-
namąjį stiklą. Radęs žinutę, kad P.
Amerikijoje yra norinčių užsi-
sakyti „TŽ“, bet negalinčių atsi-
lyginti, susijaučiau. Jiems rei-
kia ištiesti pagalbos ranką, juoba,
kad nėra praradę lietuvišybės bei
savo tėvų kalbos. (Šio laiško auto-
rius apmokėjo 3 prenumeratas,
Red.).

Būtų gera įsteigti prie Lietuvių
Bendruomenės specialų fondą, ku-
ris galėtų padėti užsakyti lietu-
višką spaudą ne tik kitose šalyse
gyvenantiems nepasiturintiems
tautiečiams, bet ir Kanadoje.

A. Šmigelskis,
Toronto, Ont.

GERA DOVANA

Dėkoju mielai Angelei Šmigels-
kienei už prisiminimą manęs, sa-
vo kaimynės Floridoje, sulauku-
sios 80 metų sukakties. Ypač esu
dėkinga už tokią malonią dovaną —
„T. Žiburių“ prenumeratą dve-
jiems metams. Šis Kanados lietuvių
savaitraštis man yra mielas, nes
Toronto mano širdžiai yra labai
artimas ir savas. Ten išsisi bran-
gus mano brolis a.a. Viktoras su
savo dūkrele Aldyte, ten gyvena
niekad mūsų nepamirštanti dr. Al-
dona bei kiti man artimi asmenys.

**Kunigunda Užupytė-
Kebliuskienė,**
St. Pete Beach, Florida

GUDIJOS LIETUVIAI

Paskutiniu metu Jūsų laikraš-
tis daug rašo apie Gudijas lietu-
vių vargus ir kad Vilniaus Kraš-
to Lietuvių Sąjunga „budi“. Ar yra
konkrečių planų tiems lietuviams
padėti? Jeigu yra, tai aš apie juos
nesu girdėjęs, o jeigu nėra, tai „bu-
dėjimas“ nedaug ką padės. Suži-
nojęs, kaip konkrečiai aš galėčiau
pagelbėti, nedelsdamas priside-
siu.

Saulius Vydas, MD.,
Stockton, CA

YRA IR TAIP MANANČIŲ

Reikia sveikinti „TŽ“ 35 nr. ve-
damąjį kaip š.m. geriausią. Taip
pat dr. med. S. Sereika „TŽ“ 34,
35 nr. iš anapus Atlanto praturti-
no skaitytojus naujomis įvalgo-
mis lietuvių / ir žydų klausimu.
Galbūt jis nežino, kad šios At-
lanto pusėje išeivijos kelias į kul-
tūringas ir argumentuotas disku-
sijas dar labai vingiuotas — daž-
nai puolamas asmuo, bet nesvars-
toma jo nuomonė.

Š. m. gegužės mėn. pradžioje
kun. Jerry Falwell, baptistų evan-
gelistas, su savo televizijos ir ra-
dio programomis JAV, KUP'S te-
levizijos pasikalbėjimų progra-
moje Čikagoje pareiškė, kad pa-
gal Šv. Raštą (Genezė 12,3) Die-
vas prižadėjo Abraomui, kad lai-
mins visus, kurie neskriaudžia

Sukaktuvinėje Klevelando „Grandinėlės“ šventėje, kurioje paminėta jos 30 metų veiklos sukaktis, buvo surengta apžvalginė paroda. Joje įvairiomis nuotraukomis buvo pavaizduotas „Grandinėlės“ nueitas kelias. Paroda apžiūri: I. Giedrienė, A. Našlėnaitė-Siminkevičienė, A. Bublytė

Nuotr. V. Bacevičiaus

Nemiga ir jos nugalėjimas

Pasikalbėjimo santrauka su mie-
go žinovu psichologu Merrill M.
Mittler, miego sutrikimo klinikos
direktoriumi prie Niujorko vals-
tybinio universiteto Stony Brook,
išspausdinto „U.S. News & World
Report“ 1983.1.10.

JAV yra apie 100 milijonų
amerikiečių, kenčiančių nemigą
dėl problemų, kaip šeimos
krizė, mylimojo asmens mirtis,
darbo netekimas. Tokiose būk-
lėse beveik normalu, kad žmo-
nės blogai miega. Kiti 20 mili-
jonų kenčia chronišką nemigą
visą savo gyvenimą. Iš jų apie
70% reikalingi gydytojo pagal-
bos.

Tarp chroniškai blogai mie-
gančių asmenų per 40 metų
amžiaus galbūt yra 7 ar 8 mo-
terys 1 vyrui.

Nemiga gali sukelti betkokia
iš 40 įvairių aplinkybių. Daž-
niausiai tai yra psichologiniai
ar psichiatriniai nenormalu-
mai.

Migdomosias tabletes ge-
riausia duoti ligoniams, kurie
nemiega dėl kokios nors kri-
zės. Tokios tabletės neturėtų
būti imamos ilgiau kaip tris sa-
vaites — pagedaujama ne
kiekvieną naktį. Nėra abejo-
nės, kad piktnaudžiavimas
šiom tabletėmis gali sunaikinti
normalų miegą ir padidinti
nemigą. Tačiau jos gali
būti labai naudingos, norint
gerai išsimiegoti prieš sun-
kios egzaminus arba neilgoje
šeimos krizėje.

Abraomo palikuonių, užtrauks ne-
laimę tiems, kurie neteisingai
elgiasi su žydais. Kun. J. Falwell
laiko pavyzdžiu JAV, nes jose
žydai nėra skriaudžiami ir Izra-
elio nepriklausomybė ginama. To-
dėl JAV yra lyg koks palaimin-
tas Dievo kraštas ir turi palygin-
ti geriausias gyvenimo sąlygas
pasaulyje.

Tik lieka klausimas, ar tai evan-
gelisto J. Falwell saldis čiulbė-
jimas ar pataikavimas žydams, ar
teisingas Šv. Rašto aiškinimas.
Apie tai galėtų pasisakyti Šv. Ra-
sto žinovai. M.G.

VILNIETIŠKAS AČIŲ

Ačiū australiečiui Br. Zumeriui
už jo nuolatinį rūpestį mūsų so-
tinės ir Vilniaus krašto reikalais.
Tai jis įrodė ne tik išleisau 1967 m.
Romėje LKM Akademijos metraš-
čio III t. atspaudu „Vilniaus kraš-
tas faktų ir atsiminimų šviesoje“,
bet ir puikiais straipsniais išeiv-
ijos spaudoje, atvirais laiškais
redakcijoms.

Šia proga nuoširdus vilnietiš-
kas ačiū už teisingus žodžius „TŽ“
š.m. rugpjūčio 18 d. nr. „Kam tie
iškraipymai?“, kur pasisakoma
prieš pataikavimą lenkams.

K. Baronas,
V. Vokietija

TAI SUPRANTAMA

Prašote už 1984 metus dabar už-
simokėti kiek pakeltą prenume-
ratą. Skundžiatės, kad paskutiniu
metu labai pakilo spaustuvės, dar-
bo ir pašto išlaidos. Tai mums ži-
noma ir suprantama. Skaitytojai,
reik tikėtis, ateis į pagalbą, nuga-
lėti visus sunkumus. Su šiuo lai-
ku siunčiu rėmėjo prenumeratą
(\$25.00) už 1984 metus. Linkiu „TŽ“
geriausios sėkmės ir gyvuoti il-
giausius metus.

Vacys Urbanas,
St. Petersburg, Fla.

Chroniškai psichofiziologi-
nei nemigai pagydyti dažnai
geriausias būdas yra elgesio
pakeitimas. Yra daug gydymo
būdų: atsipalaidavimo tera-
pija, „biofeedback“, medita-
cija, miego įpročių pagerini-
mas.

Nėra atliktas sistemingas
tyrimas, ar dieta sudaro skir-
tumą miego atveju. Žinoma,
kad kofeiną turinčios medžia-
gos trukdo nakties miegą.

Nevartoti jokio alkoholinio
gėrimo prieš einant gulti. Al-
koholis yra blogiausias pasi-
rinkimas geram miegui sukel-
ti. Pradžioje jis gali padėti
užmigti, bet vėliau jis iškrai-
po miego periodus, sutrunkdo
sąnų miegą ir gali peranksti
pažadinti rytą, pvz. 2 v.r. po
gėrimo 11 v.v.

Mankšta padeda, jei regulia-
riai atliekama kiekvieną dieną,
geriausiai rytais, netaip
gerai popiet.

Perankstymas nubudimas yra
depresijos ženklas.

Svarbūs miego sutrikimai
yra narkolepsija ir apnija (apne-
a). Narkolepsija serga apie
250.000 asmenų — vyrų ir mo-
terų. Narkolepsija sergantį
asmenį staiga apninka „miego
priepuoliai“ dieną — valgio
metu, teatre ir visur kitur. Taip
pat ji gali sukelti raumė-
nų paralyžių ir jėgų išsėmimą
(apalpiną). Gydoma stimulian-
tais prieš mieguistumą ir ki-
tais vaistais, kontroliuojan-
čiais paralyžių.

Apnija — sunkumas kvėpuoti
miego metu. Jos dažniausi
ženklai yra garšus, nereguliu-
rus knarkimas ir mieguistu-
mas dieną. Ja dažniausia serga
vyrai. Ji yra labai pavojinga.
Kartu su reikšmingu širdies
nenormalumu ir deguonies su-
mažėjimu kraujyje gali baigti
si mirtimi. Ją gali sukelti
ekstra audinys kvėpavimo ta-
ke ir žandikaulio nenormalu-
mai. Alkoholis ir sedatyvai
taip pat gali prisidėti prie
šios ligos atsiradimo. Tipiš-
kas apnijos ligonis yra nuo 40
iki 50 metų vyras, per daug sve-
riantis, su storu, trumpu, rau-
meningu kaklu, su ilga knarkio-
mio istorija ir vis blogėjančiu
mieguistumu. Rimtais atvejais
ši liga gydoma operacija, o
lengvesniais atvejais naudo-
jamas svorio sumažinimas,
kvėpavimo stiprinimas, rau-
menų įtampos pagerinimas.

Knarkimas yra kvėpavimo
tako sienelių barškėjimas
miego metu. Jis yra nepavo-
-

jingas, bet gali būti pirmoji
apnijos fazė. Dažniausiai knar-
kimas nereikalingas gydymo,
nebent tai turi ryšį su širdi-
mi ir plaučiais. Nieko nepa-
kenks, jei sveiką žmogų pa-
prašysime pakeisti miegojimo
poziciją. Jei pakeitus pozici-
ją, nustoja knarkti, tai rei-
kia, kad jo kvėpavimo takas
nesukelia knarkimo.

Pasikartojantieji košmarai
su nuolatinėmis baisiomis
temomis paprastai yra psi-
chiatrinio ar psichologinio
nenormalumo ženklas.

Atrodo, kad kiekvieno ind-
vido miego ilgį apsprendžia
šeimoje paveldėti veiksniai.
Kaikuriems asmenims pakan-
ka 4 valandų iš 24 valandų,
o kiti miega 11 valandų. Pa-
prastai yra 8 valandos miego
ir 16 valandų budrumo.

Nemanoma, kad senstant rei-
kia mažiau miegoti. Greičiau-
siai senesnė žmonės mažiau
miega, nes jie turi daugiau
sutrikimų, kurie trukdo miegą.

Svarbiausias ženklas, rodan-
tis nepakankamą miegą, yra
mieguistumas — negalėjimas
tinkamai veikti dienos metu.

Kai asmeniui ypatingai trūks-
ta miego, jis dažnai praran-
da dėmesį, daro dažnas klai-
das darbe, patiria nelaimin-
gus atsitikimus. Daug asmenų
jaučia akies karštį ir padidė-
jusį irzlumą.

Būdai kovoti su nemiga

- Kiekvieną dieną regulia-
riai eik gulti ir kelkis tuo pa-
čiu metu.
- Būk pastovus pogulio at-
žvilgiu: miegok reguliariai
kiekvieną popietę arba visi-
škai nemiegok.
- Reguliariai mankštinkis
anksti rytą ar ankstyvą popie-
tę, bet venki įtemptos fizinės
veiklos prieš einant gulti.
- Popiet nevartok kofeiną
turinčių gėrimų — arbatos
arba kavos.
- Venki alkoholio einant
gulti.
- Būk atsargus su migdomo-
siais tabletėmis. Jos neturė-
tų būti imamos ilgiau kaip tris
savaites. Ilgalais jų vartoji-
mas padidina nemigą.
- Suraski sau tinkamą kam-
bario temperatūrą ir palai-
kyk ją naktį.
- Bandyk atsipalaiduoti
prieš einant gulti: paimk šiltą
vonią, skaityk lengvo turinio
romaną, klausykis muzikos,
venki įtemptų minčių.
- Daug nevalgyk prieš ei-
nant gulti.

Paruošė: J. Str.

Paminėtas Vaižgantas Toronte

Kan. J. Tumo-Vaižganto 50
metų mirties sukaktis paminė-
ta rugsėjo 25 d. Toronto Lietu-
vių Namuose rašytojo bei žur-
nalisto Br. Railos paskaita ir
koncertu. Išklmė pradėta F.
Schuberto giesme „Ave Maria“,
kuria atliko sol. S. Žiemelytė,
smuikininkas A. Bankas ir
akompaniatorius J. Govėdas.
Įvadinį žodį tarė LN visuome-
ninės veiklos komiteto pirm. A.
Jankaitienė, primindama gau-
siems klausytojams paskaiti-
ninko nueitą kelią ir pakvies-
dama jį kalbėti tema „Su Vaiž-
gantu į ateitį“.

Br. Raila, atskridęs su žmona
iš Los Angeles, pasidžiaugė
pirmąja savo kelione Kanadon,
sakėsi seką kanadiečių spau-
dą. Savo paskaitoje jis apžvel-
gė biografinius Vaižganto
bruožus ir apibūdino jį kaip
kunigą, rašytoją, publicistą,
kritiką, visuomenės veikėją ir
politiką, neatskiriamai suau-
gusi su Lietuva ir ją mylėjęs
už viską labiau. Papasakojo ir
kaikurių epizodų iš Vaižgan-
to gyvenimo, visuomenei iki
šiول dar nežinomų. Tai darė
jo paskaitą įdomią ir aktualią.

Po trumpos pertraukos kon-
certinę dalį atliko smuikinin-
kai Regina ir Atis Bankai, so-
listės Slava Žiemelytė ir Ani-
ta Pakalniškytė. Visiems akom-
panavo muz. J. Govėdas. Pro-

gramoje girdėjome lietuvių ir
nelietuvių kompozitorių kūri-
nių, būtent, L. Andriulio, J.
Stankūno, V. Metrikienės,
Glinkos, Sarasate, Furstnau,
Offenbacho, Puccinio. Buvo ir
duetų — tiek smuikų, tiek solis-
čių. Programa buvo įvairi, ge-
rai parinkta ir atlikta. Ypač
įspūdinga buvo arija iš Glin-
kos operos „Karaliaus gyven-
imas“, atlikta sol. S. Žiemelytės.

Pabaigai LN valdybos pirm.
V. Dauginis visiems išreiškė
padėką, programos atlikėjus
iškviesdamas scenon, kuriuos
rengėjų atstovės apdovanojo
gėlėmis. Išklmė baigta visų
daina „Lietuva brangi“.

Iškilus minėjimas maloniai
nuteikė gausius dalyvius. Jie
skirstėsi dėkingi už tokį kul-
tūrinį renginį. Nevienas pasi-
gėdo Vaižganto portreto ir bent
vienos kitos jo raštų ištraukos.
Nebuvo progos prabilti pačiam
Vaižgantui nei vaizdu, nei žo-
džiu, nors scena buvo dailiai
papuota. Matyt, rengėjams ne-
buvo įmanoma šiuo atveju to
padaryti.

Po išklmės programos atli-
kėjai, LN vadovybė ir LN vie-
netų veikėjai bei bendradar-
biai buvo pavaišinti vakarie-
ne, kurios metu kalbėjo apie
savo darbą Br. Raila ir pade-
monstravo dvi įrekorduotas sa-
vo radijo kalbas, skirtas okup.
Lietuvai. Bv.

A. E. LePAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITĖ

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East
Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462
445-9469

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame
šiluminiais (thermal) langais
dvigubo ar trigubo storumo
stiklo. Taip pat įdedame aliu-
mines duris 2" ir aliuminius
išorinius langus (storm win-
dows) įvairios rūšies ir spal-
vos, pagamintus pagal užsa-
kymą. **Nemokamas įkainojimas.**

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos **(416)762-7393**

namų **233-0303**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos **(416)231-4138**

namų **848-0234**

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8Y 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČĖNAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Padėkos savaitgalio sekmdienį, spalio 9, Mišios Wasagoje bus atnaušiamos 10 v.r.
— Metinė parapijos vakarienė — lapkričio 13, 5 v.p.p., Anapilio salėje.

— Maldininkų kelionė į Romą, Egiptą ir Šv. Žemę rengiama 1984 m. kovo 1-17 d.d. Kaina — \$2,680.00. Kreiptis į parapijos raštinę. Antra grupė keliaus kovo 1-10 d.d. tik Romon ir kitas Italijos vietovės. Kaina — \$1,164.50. Kreiptis į V. Bačeno kelionių įstaigą.

— Spalio 2, sekmadienį, 11 v.r. pamaldose organizuoti dalyvaus skautai, pradedant naujos veiklos metus.

— Pakrikštyta: Aras-Vytautas, Dariaus ir Nijolės (Genautytės) Marijosių sūnus; Jessica-Jieva, Rimanto ir Rimantės (Jurcevičiūtės) Kaknevičių dukra.

— Rugšėjo 24 d. susituokė Rima Petkutė su Ričardu Drešeriu. Rengiasi tuoktis — Irena Jurkevičiūtė su Michael S. Hauck.

— Religinei Lietuvis Šalpai aukojo \$100 — V. V. Baliūnai, \$20 — J. Rovas; parapijos skoloms mokėti — \$100 V. R. Akelačiū.

— Mišios spalio 2, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną ir Teresę Mačiulius, 11 v.r. — už a.a. Oną ir Juozą Baliūnus.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas spalio 2, sekmadienį, 11.15 v.r. laikys kun. P. Dilys.
— Pamaldos spalio 9 d., bus įprastu laiku.

— Šv. Rašto apmastymai prasišės rugšėjo 29, ketvirtadienį, 7 v.v., šventovėje ir bus kas ketvirtadienį iki pavasario.

— Susituokė Rima Petkutė su Ričardu Drešeriu. Sutuoktųjų apeigas atliko kunigai J. Staškus ir A. Žilinskis.

— Rengiasi tuoktis E. Steponas su J. C. Bartnicki spalio 1 d.

— Choro repeticija — kiekvieną pirmadienį, 7 v.v., šventovėje.

— Pjūties ir padėkos šventė — spalio 16, sekmadienį. Pamaldas — įprastu laiku su šv. Komunija laikys kun. P. Dilys, giedos choras. Po pamaldų — tradiciniai moterų draugijos pietūs Lietuvių Namuose.

KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių par. skyriaus susirinkimas įvyks spalio 2, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų Anapilio Parodų salėje. Bus paminėta „Aušros“ 100 metų sukaktis. Kun. dr. Pr. Gaidos paskaita „Aušra“ — kelrodis ateitin. Kviečiame gausiai dalyvauti nars, viešniais ir svečiais.

Valdyba

Dail. Elenos Urbaitytės dailės paroda rengiama Prisikėlimo par. Parodų salėje spalio 1-2 dienomis. Atidarymas — šeštadienį, 4 v.p.p. Dailininkė, gyvenanti Niujorke, yra žinoma amerikiečių meno pasaulyje. Ji dėsto meno mokykloje ir dažnai dalyvauja įvairiose parodose. Studijavo meną Lietuvoje, V. Vokietijoje ir JAV, kur 1960 m. gavo meno magistrės laipsnį Columbia universitete. Ji atstovauja moderniojo meno kryptei — abstraktizmui, reikiamsi tapyboje ir skulptūroje. Toronto visuomenė turės progos artėu susipažinti su šia iškilia menininke. Parodą rengia KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyrius ir visus kviečia ją aplankyti.

Augštesniųjų Lituanistinių Kursų Toronto mokslo metai pradedami spalio 4, antradienį, 6.30 v.v., West Park Secondary School patalpose. Dar trūksta studentų į XI užskaitų klase ir lietuviškai nemokančių klase.

Kursų vedėjas

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

PARDUODAMAS BUTAS iš trijų didelių miegamųjų ir pusantros prausyklos ramiame pastate. Arti gero susisiekimo ir prekyviečių 427-to vieškelio ir Bloor gatvės rajone. Kaina — \$59,500. Skambinti tel. 622-4359 arba 622-3452 Toronto.

ORKESTRAS „Malūnas“, grojantis lietuviškai ir modernia muzika šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronto.

ATLIEKU visokių namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus daiktus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Mišios mišioms šeimoms anglų kalba bus pradėtos spalio 2 d., 9.30 v.r. Įvedus šias Mišias, pasikeitė sekmadienio Mišių tvarka: 8.30, 9.30 (anglų kalba), 10.15, 11.30 ir 7 v.v.

— Parapijos 30-čio ir šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties proga parapija leidžia kun. A. Grauslio knygos „Jieškau Tavo veido“ antrą papildytą laidą. Knyga pasirodys už poros mėnesių. Kurie nori prisidėti prie jos išleidimo, maloniai prašomi ateiti į pagalbą. \$100 ar daugiau aukoje taps mecenatais, kurių pavardės bus atspausdintos knygoje. Pirmoji knygos mecenatė, kuri paaukojo \$125, yra Ursulė Genčiuvienė.

— Parapijai aukojo: S. Gečienė \$260; po \$100: T. A. Žiliai, P. Kudreikis, U. Žilinskienė, N. Preibienė; \$50: E. A. Ripkevičiai; \$50 Kanados vyskupų rinkliavai: G. Aleknavičius.

— Šv. Rašto būrelis vėl rinksis Parodų salėje spalio 18 ir gruodžio 15 d.d. Vadovauja ses. O. Mikailaitė.

— Gyvojo Rožinio draugijos Mišios ir susirinkimas įvyks spalio 1 d., 11 v.r. Kalbės kun. A. Grauslys.

— Pakrikštytas Juri-Tomas, Indrek ir Loretos (Kriščiūnaitės) Kongats, sūnus.

— Rugšėjo 20 d. palaidotas Antanas Račkauskas, 64 m., rugšėjo 23 d. — Stasys Gaidelis, 62 m.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino kongregacijos Mišios ir susirinkimas — spalio 6, ketvirtadienį, 10 v.r.

— Mišios vaikams, kurias organizuoja parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija, įvyks spalio 16 d., 10.15 v.r., muzikos salėje.

— 1984 m. knygos formato kalendorius jau planuojamas. Kas norėtų įdėti skelbimus ir sveikinius, kreipiasi į St. Prapaką.

— Mišios spalio 2, sekmadienį, 8.30 v.r. už Praną Kušlikį, 9.30 v.r. — parapijos jaunų šeimų intencija, 10.15 v. — už Barborą ir Praną Šimkus, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. už Joną Kalinauską.

Kanados Baltiečių Federacijos susirinkimas — spalio 5, trečiadienį, 8 v.v., Toronto Estų Namuose, 958 Broadview. Federacijos pirmininkė adv. J. Kuraitė-Lasienė ir kiti pareigūnai padarys veiklos panešimą. Bus renkama nauja valdyba iš estų, nes atėjo jų eilė pagal sutartą rotacinę tvarką. Lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti susirinkime.

75 metų Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos veiklos sukakties minėjimas įvyks spalio 22 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. Meninę programą atliks „Volungės“ choras. Po programos — vakarienė. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. Bilietus galima įsigyti pas B. Čepaitienę, V. Otišienę, A. Sungailienę, O. Gustaitienę ir Prisikėlimo parapijos raštinėje. — Spalio 23, sekmadienį, visų skyrių narės organizuotai dalyvauja 11 v.r. Mišiose Lietuvos Kankinių šventovėje. Po šv. Mišių — agapė.

KLKMD centro valdyba

Lietuvių Namų Vyrų Būrelis ruošiasi koncertui baliui, kuris įvyks š.m. spalio 22 d. Programą atliks estų ritminės gimnastikos grupė „Kalev“, taip pat pirmą sykį Toronte pasirodys naujas dainos vienetas „Rūtelės“ ir solistas Ed. Punkrys. Šokiams gros lietuviškas orkestras „Malūnas“.

Sporto Klubui „Vytis“ 35 metai. Prieš 35-rius metus rugšėjo 15 d. Toronte buvo įsteigtas lietuvių sporto klubas „Vytis“. Ši sukaktis bus paminėta lapkričio 19 d. pobūviu Toronto Lietuvių Namuose. Į pirmąją „Vyčio“ klubo valdybą buvo išrinkti: pirm. Algim. Kernius, vicepirm. Vyt. Kriščiūnas, sekret. B. Žilvytė, išd. J. Žukas, nariu V. Norkus.

Toronto spauda daug rašo apie aktorę Ann Jillian. Š.m. rugšėjo 30 d. dienraščio „The Globe and Mail“ leidinio „Broadcast Week Magazine“ viršelis papuoštas jos nuotrauka, o 27 psl. išspausdintas ilgokas rašinys apie ją ir pridėta nuotrauka. Rašinyje sakoma: filme „Jennifer Slept Here“ Ann Jillian reiškiasi daugiausia juokindama žiūrovus, bet būsimame televizijos filme „Death Ride to Osaka“ ji būsianti visai kitokia.

Religinei šalpai Lietuvoje paremti meno paroda ir literatūros popietė

1. Spalio 1, šeštadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos Parodų salėje - dail. Elenos Urbaitytės parodos atidarymas.

2. spalio 2, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje savo kūrinis skaitys:

Julija Švabaitė-Gylienė Danguolė Sadūnaitė

Sesuo Onutė Mikailaitė Nijolė Jankutė-Užubalienė

Kitų rašytojų kūrybą skaitys: L. Nakrošienė, R. Sakalaitė-Jonaitienė

Kviečiame visuomenę gausiai dalyvauti.

KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius

Įėjimas — 6 dol.,

moksleiviams ir studentams — 5 dol.

(Paroda atidaryta sekmadienį

9.30 — 1.30 ir 3.00 — 7.00)

Maloniai kviečiame atsilankyti į

spaudos VAKARA

savaitraščiui „Nepriklausoma Lietuva“ paremti

didžiojoje Toronto Lietuvių Namų salėje (1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.)

1983 m. spalio 15, šeštadienį, 6 v.v.

Programoje:

sol. G. Čapkauskienė,

sol. R. Strimaitis,

akomp. J. Govėdas.

Šokiams gros „Les a. The Music Masters“ orkestras.

Šilta vakariinė, gėrimai ir turtinga loterija.

Įėjimas — \$6.00, pensininkams

ir studentams — \$5.00.

Bilietai gaunami pas

D. Renkauską 767-8264,

Lietuvių Namuose sekmadienio popietėjų metu

ir prie įėjimo salėn.

Rengėjai

ŠV. KAZIMIERO METŲ proga Toronto Prisikėlimo ir Lietuvos Kankinių parapijos rengia maldininkų kelionę į ROMA, EGIPTĄ ir ŠV. ŽEMĘ 1984 metų kovo 1 - 17 dienomis

Išskrenda iš Toronto „Alitalia“ lėktuvu kovo 1 į Romą („Midas“ viešbutis, 5*). Kovo 2 ir 3 — Romos (domybės, kovo 4 — Iškilmingos šv. Kazimiero metų pamaldos, kurias laikys Šv. Tėvas Jonas-Paulius II Šv. Petro bazilikoje; kovo 5 — šv. Pranciškaus gimtinė Asyžius, kovo 6 — Roma, kovo 6 — Egipto sostinė Kairas („Holy Day Inn“ viešbutis, 5*), kovo 7 — piramidės, kovo 8 — autobusų į Jeruzalę per dykumą, kuria šv. Šeima keliavo į Egiptą (nakvynė St. George viešbutyje 5*); kovo 8-16 Jeruzalė, Betlėjus, Nazaretas, Negyvoji jūra, Taboro kalnas, Alyvų sodas, Kryžiaus kelias ir kt. Kovo 16 — į Romą, kovo 17 — į Torontą.

Maistas visur — triskart į dieną, tik Italijoje — dukart. Kas norės, galės pasiilkti Italijoje ilgiau už tą pačią lėktuvo kainą.

Visos kelionės kaina — \$2,680.

Informacijos ir registracijos reikalais kreiptis į parapijų raštines: Prisikėlimo (1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, tel. 416 - 533-0621) arba Lietuvos Kankinių (494 Isabella Ave., Mississauga, Ont. L5B 2G2, tel. 416 - 277-1270).

Registruotis iki 1983 m. gruodžio 1 dienos.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie Lituanistikos Instituto suvažiavimo surengimo: „Tėviškės Žiburių“ redaktoriui kun. dr. Pr. Gaidai už išsamius šį suvažiavimą liečiančius straipsnius; Lietuvių Namų valdybos pirmininkui V. Dauginiui ir LN vedėjui A. Vaičiūnui už rūpestingą ir paslaugų vaišingumą; A. Skilandžiūnienei už plakatų paruošimą; J. ir B. Darnaičiams ir „Time Press“ už bielių atspausdinimą; visiems LI bičiuliams, globojusiems svečius savo namuose; visiems dalyviams, parėmusiems šį suvažiavimą pinigine auka.

Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisija

Papildomai gauta aukų Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui: \$200 paaukojo J. B. Strazdai, \$20 — J. Staškevičius. Dėkojame.

Lešoms telkti komitetas

Tautybių festivalis — „Toronto Heritage Fair“ rugšėjo 25 d. Fort York rajone sutraukė daugybę žiūrovų ir visą eilę tautinių ansamblių. Lietuviams atstovavo „Gintaro“ mažųjų šokėjų grupė, kuri labai patiko žiūrovams. Be to, buvo surengta tautinių grupių paroda, kurioje buvo ir lietuvių skyrius. Jame matėsi keletas knygų, žurnalų, laikraščių, įskaitant ir „T. Žiburius“. Festivalio programa prasidėjo 9.30 v.r. ir baigėsi 6 v.v. Per tą laiką turėjo progos pasirodyti chorai, šokėjai, muzikantai, gimnastai net keturiose scenose. Oficialiame dalyvaujančių sąrašė buvo net 34 atlikėjų grupės.

“TYPE MASTER GRAPHICS”

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.

* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis. Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiušienei

Dail. T. Valiaus monografijos išleidimas dėl nenumatytų techninių kliūčių šiek tiek užsitedęs. Užsakymai priimami ir toliau papiginta kaina (\$45.00). Užsakymus siųsti: A. Valienė, 84 Pine Crest Rd., Toronto, Ont. M6P 3G5 arba: dr. J. Sungaila, 109 Riverwood Pkwy., Toronto, Ont. M8Y 4E4. Spalvota graviūra jau išspauduota ir tolimesni užsakymai nebe priimami.

Aldona Valienė

“Paramos“ kapitalas per 1983 m. rugpjūčio mėn. pakilo \$163.000, o nuo metų pradžios — \$2.619.000. Rugpjūčio mėn. pabaigoje balansas pasiekė \$35.545.000. Nuo š. m. pavasario žymiai pagyėjo paskolų pareikalavimas, ypač namų pirkimui. Per rugpjūčio mėn. namų pirkimo paskolos pakilo \$462.000 ligi \$19.319.000.

Valdyba, atsižvelgdama į gerą „Paramos“ finansinę padėtį, nutarė pakelti ir šiaip jau augstas palūkanas už indėlius. Už specialią taupymo saskaitą (be gyvybės draudimo) bus mokama po 8% nuo mėnesinio balanso. Už 1 metų naujus terminuotus indėlius bus mokama 9%, o už 2 metų — 9.5% palūkanų. „Parama“ gali pasiūlyti, kad vėl stovi pirmoje vietoje, palyginus su kitomis finansinėmis institucijomis, kaip bankais ar trestų bendrovėmis, palūkanų srityje. V.A.

Užjaušdami Valę Tautkevičienę, mirus jos broliui Lietuvoje, paaukojo „T. Žiburiams“ \$25 Ona ir Bronius Sergačiai.

A. a. Stasio Gaidelio atminimui vietoje gėlių paaukojo „T. Žiburiams“ Irena ir Vytautas Biskiai \$25, Katarina ir Juozas Jauneikos iš Otterville, Ont., \$20, p.p. Benotų šeima \$10. Dėkojame už paramą lietuviškai spaudai.

“Sunday Sun Television Magazine“ š. m. rugšėjo 18-24 savaitės numerio viršelį paskyrė filmų aktorei Ann Jillian — atspausdino spalvotą jos nuotrauką, o pirmajame puslapyje įdėjo Jerry Goldmano straipsnį „Jillian survives juggle and moves on to sexy“. Jame rašoma apie šios aktorės atliktus vaidmenis ir dabartinį filmą „Jennifer Slept Here“.

Ontario provincijos policija praneša, kad labai sumažėjo skaičius vairuotojų, vartojančių saugos diržus. Išleidus 1976 m. įstatymą tuo reikalu, 76% vairuotojų vartojo diržus, o dabar — tik 49%. Policija perspėja, kad bus griežtintas tikrinimas. Ir vairuotojai, ir keleiviai virš 16 m. amžiaus bus baudžiami už diržų neavartojimą. Vairuotojai yra atsakingi už apsaugą keleivių žemiau 16 m. amžiaus (jie turi būti atitinkamai diržais prišti).

MONTREALQUE

Šeštadieninė mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugšėjo 24 d. Ji veiks kiekvieną šeštadienį nuo 9 v.r. iki 12 v. Kol kas užsiregistravo tik 22 vaikai. Mokestis vienam vaikui yra \$100, dviem — \$140 metams.

Mokykla turi naują vedėją — Juliją Adamonytę, kuri pati yra baigusi šią mokyklą ir jau kuris laikas joje mokytoja. Kiti mokytojai: VI ir VII skyrių — Linas ir Arūnas Staškevičiai, IV — Julija Adamonytė, II — Emilija Verbylienė, I — Laima Rutkauskienė. Seselė Palmyra moksytis tikybos, kapelionu bus kun. J. Aranauskas.

Mokykla veikia senosiose patalpose: Ecole Polyvalente St. Henri, 4115 St. Jacques St. West. Registracijos ar kitais reikalais kreiptis pas vedėją tel. 256-5355.

“Rutos“ klubo nariai sparčiai ruošiasi savo metiniam bazarui spalio 29-30 d. AV parapijos salėje. Kiekvienais metais šis bazaras sutraukia labai daug žmonių, nes gana pigia kaina galima įsigyti originalių dovanų Kalėdoms. Eugenija Urbonaitė ir šiais metais su savo talkininkėmis stengiasi užtikrinti šio bazaro pasisekimą. Bazaro reikalais šaukiame narių susirinkimas spalio 12 d. 1 v.p.p. Kviečiami nariai gausiai dalyvauti.

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus valdyba šaukia savo narių susirinkimą spalio 2, sekmadienį, pas sesles po 11 v.r. Mišių. Bus aptarti metinės šventės planai. Taip pat narės yra kviečiamos gausiai dalyvauti Toronte spalio 23-24 d.d. vykstančiame Dr-jos atstovų suvažiavime ir 75 metų Dr-jos sukakties minėjime.

“Litas“ nuo spalio 16 d. pradeda dirbti Rosemonte ir sekmadieniais Šv. Kazimiero parapijos salėje. Darbo valandos — nuo 10.30 v.r. iki 12.30 v.p.p. “Lito“ nariai, ypač gyvenantieji toje miesto srityje, prašomi pasinaudoti šia paslauga. Be to, Rosemonto skyrius nuo spalio 13 d. keičia savo darbo valandas. Spalio 13, ketvirtadienį, pradės dirbti nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 2 v.p.p. iki 6 v.v.

Gausus būrys giminių ir draugų

buvo susirinkę į naujuosius Liles ir Yves Mainville namus ir surengė jiems įkurtuves. Naują namą pašventino kun. J. Kubilius.

Mirusiųjų tautiečių kapų lankyme dalyvavo nemažas skaičius tautiečių iš abiejų parapijų. Kryžiaus kelio maldoms vadovavo kun. St. Šileika ir kun. J. Aranauskas. Prie lietuvių grupės buvo prisijungusi ir gana didelė italų grupė.

Šv. Onos Draugijos narių susirinkime dalyvavo nedidelė grupė, todėl nutarta vėl šaukti susirinkimą lapkričio mėnesį. Draugijai vadovauja Anelė Ūsienė, kuri dar šiais metais išvyks gyventi į Kalgarį pas ten jau gyvenančius sūnų ir dukterį. Todėl sekančiame susirinkime bus renkama nauja pirmininkė. N.B.

Pasaulio filosofų bei kultūros tyrinėtojų kongrese dalyvavo ir Jokūbas Minkevičius, Vilniaus universiteto filosofijos katedros vedėjas, kaip vienas iš 28 Sov. Sąjungos atstovų. Jis skaitė paskaitą. Susitiko ir su kairuriais Montrealio lietuviais, daugiausia su J. J. Vilkeliais. L.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Ši sekmadienį aplankytos Cote de Neiges kapinės, kuriose yra daug palaidota lietuvių. Vadovaujant klebonui kun. St. Šileikai, dalyvaujant AV par. kun. J. Aranauskui, SJ, N. Pr. Marijos seselėm ir abiejų parapijų tautiečiams, apėiti Kryžiaus keliai už mirusių ir prisiminti lietuviai, mirusieji Sibire. — Pagal 1982 m. įvykusio metinio parapijos susirinkimo nutarimą, mokestis parapijai yra 50 dol. šeimai. — Visais salės reikalais, įskaitant jos nuomojimą, kreiptis į parapijos komitetą narę E. Kurilienę tel. 526-0148. — Klebonijoje vėl bus pradedamas lietuvių kalbos kursas nekalbantiems lietuviškai. Ypač kviečiami asmenys iš mišrių šeimų. Pamokos vyks trečiadienių vakarais. Kreiptis pas kleboną tel. 521-9930. — Mokytojas J. Benius išvyko į Kvebeko šiaurę — Rupert's House mokytojauti vidurinėje indėnų mokykloje. Praėjusiais metais panašiai dirbo su eskimais. Parapijos choras linki jam geriausios sėkmės, nors labai pasigenda stipraus boso! Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8.

Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniai	12.00 — 8.00	6.00 — 8.00
Penktadieniai	10.00 — 6.00	12.00 — 6.00
Sekmdieniais	10.00 — 12.30	—

Certifikatai: min.		DUODA PASKOLAS:
1 metų	9.5 %	—
Terminuoti indėliai:		nekilnojamo turto, asmenines ir prasybines. Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000
1 metų	9 %	—
180 — 364 d.	8.25 %	—
30 — 179 d.	7.75 %	—
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau	—	—
Taupomosios sąskaitos:		—
specialios	7.25 %	—
su drauda	7 %	—
Čekių sąskaitos	5 %	—</